הארץ

0.85 ש"ח יום א' ד' אדר תשמ"ז, 8 במרץ 1987 VOL. 68/20629 MARCH 8 1987

חדש ב-ACI: ניו־יורק 4 פעמים בשבוע

החל מינואר מציעה ACI להסיס מטענך בקונסולידציה לניו־יורק, במועדים קבועים, במחיר זול, במקום מובטח ובטיסות ישירות של אל־על.

ומעתה - 4 פעמים בשבוע!

פנה לסוכן המטען שלך טלפון ACI, Tel. 03-9721176

איר קונסולידטורס ישראל בע"מ AIR CONSOLIDATORS ISRAEL LTD

מורי 200 על־יסודיים ישבתו היום שעתיים עקב אי־קבלת שכר

ארגון מורי העל־יסודיים: נשבות כל יום מ־11, עד שנקבל שכר פברואר ● הסטודנטים ישביתו מחר האוניברסיטה בבירה

מאת ניל מגילד, סופרת "הארץ" לענייני חינוך

היום נמשכת השבתת לימודים חלקית בעל־יסודיים, במחאה על אי־תשלום משכורת פברואר למורים. שני ארגוני המורים והד לחבריהם להשבית הלימודים בשעות שונות.

חברי הסתדרות המורים, משביתים את הלימודים לשעתיים, והחל לעבוד בעשר בבוקר. חברי ארגון המורים העל־יסודיים, ישביתו את הלימודים מ־11, אם יתברר שעה זו לא נכנסו המשכורות לבנקים.

הלימודים ישבתו בכמאתיים מוסדות על־יסודיים, של רשתות

(סוף בעמוד 2 טור 7)

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: ח"כ שמחה דיניץ, לשעבר שגריר ישראל בארה"ב
על: התסבוכת סביב מינוי שגריר חדש בוושינגטון
(עמ' 2)

★ אגודת הסופרים מגישה בג"ץ נגד הממשלה (עמ' 3)

★ ואנונו הפסיק ייצוגו ע"י עו"ד זכרוני (עמ' 3)

★ הסכם השלום עם מצרים ייכלל בבחינות הבגרות (עמ' 3)

★ צבא דרא"פ אישר לסרבן־מצפון לא לשרת בערים השחורות בגלל יהדותו (עמ' 5)

★ "אני מאבד גובה, נפלתי אלף רגל" שידר הטייס והתרסק (עמ' 6)

★ צנחן בן 64 נסחף ברוח ונתקע בבניין בתוכנית ל' בת"א (עמ' 6)

שמיר ושרי הליכוד נגד כל חקירה בפרשת פולארד

צפויה גם התנגדות של רבין, ולכן נראה שפרס לא יתמוך באופן פעיל בחקירה ● ראש הממשלה הסכים לבקשת ויצמן שהדרישה לחקירה מקפת תידון השבוע בקבינט ● ויצמן ל"הארץ": יש לבדוק מי נתן לאיתן ולסלע את האישור ומי אישר את האישור ● שמיר: התקשורת נוהגת בהפרזה; הנושא התגלה לפני 15 חודש וכבר נמסרו הבהרות עליו לאמריקאים ● איסר הראל: הדרג המדיני נושא באחריות מלאה; יש להקים ועדת חקירה

מאת עקיבא אלדר, סופר המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה יצחק שמיר הסכים לקיים השבוע דיון בקבינט בדרישה לקיים חקירה מקפת בפרשת פולארד, לרבות אחריותו של הדרג המדיני.

השר עזר ויצמן שוחח שלשום בעניין זה בטלפון עם שמיר, והוסכם כי בישיבת הממשלה היום יעלה ויצמן את הנושא, ושמיר יודיע שמהות דרישתו הוא יידון בקבינט.

ויצמן אמר אמש ל"הארץ" כי לו היה קצין בחיל האוויר מפעיל סוכן זר בארה"ב על דעת עצמו, כאשר הוא (ויצמן) כיהן כשר ביטחון — "הייתי מעיף אותו מיד הביתה". ויצמן, וכמותו שרים אחרים, אינם

(סוף בעמוד 5)

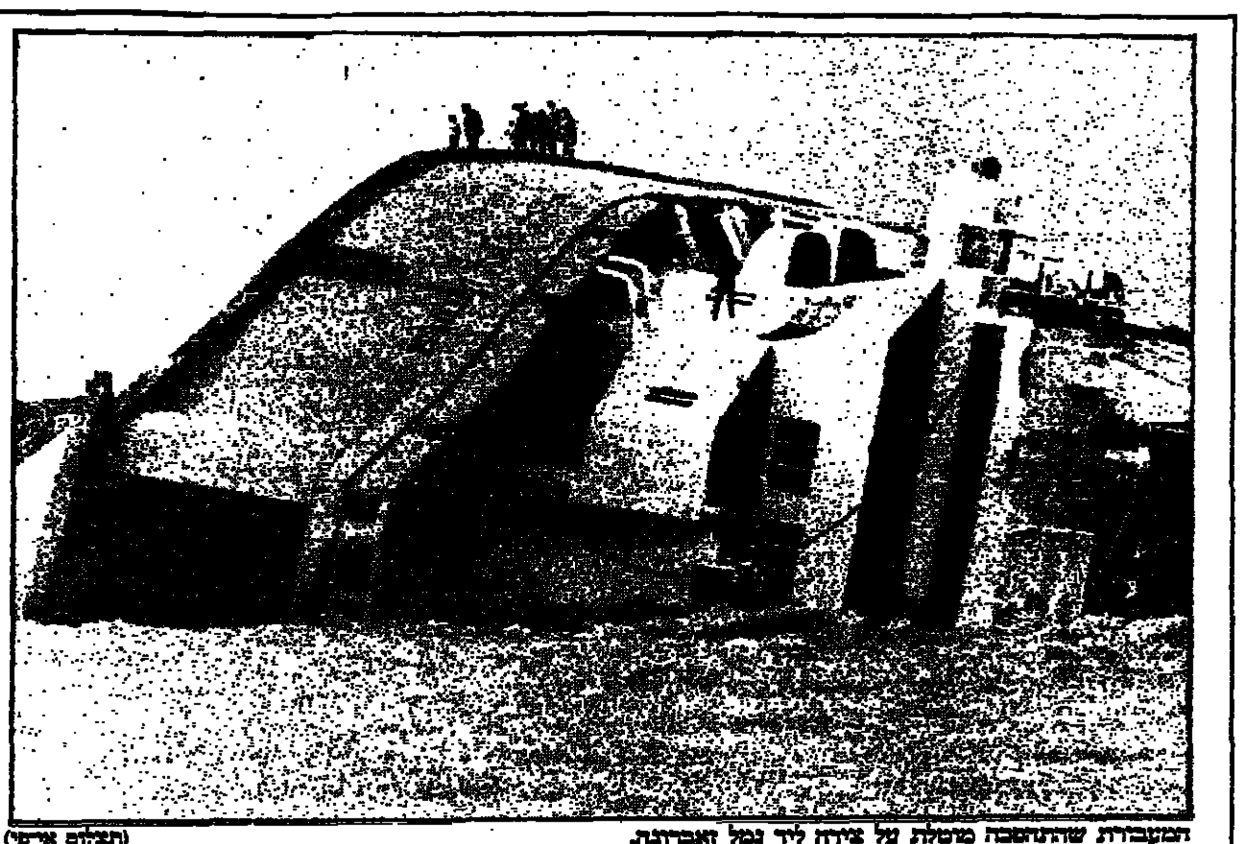

המעבורת שהתהפכה מוטלת על צידה ליד נמל האברוגה. (תצלום אי־פי)

באסון בתעלת למאנש: 408 ניצלו, 51 ניספו, 84 נעדרים

תוך 40 שניות התהפכה המעבורת ומאות נוסעים נילכדו בביטנה

הנוסעים טיפסו בזעקות זה על זה, ולא נתנו עדיפות לילדים ולנשים; "כל אחד רצה להציל את חייו שלו", סיפרו ניצולים ● רבים הוטלו מהסיפון אל מי הקרח, אחרים נחנקו מדלק המכוניות שהתהפכו והיו שראשיהם וגופם הוטחו בדפנות ● השערה: מים חדרו למשטח החניה, המכוניות החליקו אל אחד מצדדיו והאניה איבדה שיווי־משקלה ● רבים מהנוסעים: קוראי העיתון "סאן" שהעניק להם נסיעת־פרס

מאת שאול צדקא, כתב "הארץ" בבריטניה

240 מהניצולים היו אמורים להיות מוחזרים אמש לבריטניה, רובם במטוס.

בני משפחות הנספים יתחילו היום לזהות את הגופות בזבריגה. הארגונות יעבדו לאתר מבן לבד־יומיים, ודך נמל הנפשה גםשליד לזהות.

שלוש חקירות נפרדות נפתחו עקב טרגדיה זו — בריטית, בלגית והקירה נוספת מטעם חברת "טאונסנד תורסן" שהפעילה את ספינת המעבורת.

האסון הגדול ביותר בלמאנש

חדירת מים דרך הדלת ההידראולית המיועדת למעבר מכוניות, היא שגרמה, כנראה, להתהפכותה של המעבורת.

באסון הטרגי, תחילה סברו כי "הראלד אוף פרי אנטרפרייז" פגעה בשוני־גלים, אך מן העדויות הראשונות מתברר כי הספינה לא ספגה כל חבטה. היא איבדה את שיווי־משקלה בשל חדירת המים לתוך שתי קומותיה של משטח חניית הרכב, וכאשר החליקו המכוניות הרבות אל

(סוף בעמוד 2, טור 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

- ירושלים: 10–5.
- תל־אביב: 16–11.
- חיפה: 16–10.
- באר־שבע: 16–7.

הגולן 9–4, צפת 8–3, טבריה 16–8, עפולה 16–7, השומרון 13–6, נתב"ג 16–8, עזה 17–10, אילת 22–11.

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.6181	+0.0001
נוסעים	1.9232	+0.0001
שחור	1.5900	–

שער הסל

יציג	1.6823	+0.0036

בגליון זה 12 עמודים

ביקורת קשה נוקבת בארה"ב על התנהגות ישראל בפרשת פולארד; פקידי ממשל אומרים:

"ממשלת ישראל שוגה בהעמידה פנים שהיא לא היתה מעורבת"

פקיד בסטייט דפרטמנט: האם הקריירה של אביאם סלע חשובה לכם יותר מהיחסים איתנו? מדוע ה"דווקא"? ● ארגון "בני ברית": בני נוער יהודיים רבים בארה"ב מתלוננים על נסיונות הטיוח של ממשלת ישראל ● משפחת פולארד אומרת: הוצאנו 200 אלף דולר על סיוע משפטי ונותרנו חסרי־כל; מדוע אין ישראל עוזרת לנו?

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). "התחושה היא שישראל עשתה טעות גדולה, ועתה היא מנסה לכסות עליה תוך שהיא סומכת על מעמדה הפוליטי. אמריקאים רבים מאמינים כי הולכו שולל (בידי ישראל), ואמונה זו עלולה להתגבש לתגובה שבוודאי אין ישראל רוצה לראות... ישראל עדיין חייבת לספר את הסיפור המלא, על הדרך בה פשטה על מחשבי המודיעין האמריקאי. האם תרצה להמתין עד שהכעס הפוליטי נגדה יתפשט בכל ארה"ב?"

"קיבלתי עשרות מברקים ומכתבים מבני נוער יהודיים", סיפר נציג ארגון "בני ברית", "וכולם מתלוננים על אי־התמודדותה של ממשלת ישראל, ועל נסיונות הרמאות והטיוח בפרשת פולארד".

אל"מ אביאם סלע

(סוף בעמוד 2 טור 3)

2 המנכ"לים במשרד החוץ רבים שוב

טמיר: ביילין ניצל שהותי בחו"ל לבצע מינויים בבירים

מאת עקיבא אלדר, סופר המדיני של "הארץ"

לאחר תקופת רגיעה יחסית שבה מחלוקת בין שני המנכ"לים של משרד החוץ, המנכ"ל אברהם טמיר, השוהה באירופה, טוען כי המנכ"ל המדיני יוסי ביילין ניצל את היעדרו כדי לבצע שורת מינויים בבירים של משנה למנכ"ל, סמנכ"לים ושגרירים. וכהם כאלה הכפופים לו במישרין. טמיר התקשר אל לשכת השר, שמעון פרס, ועל פי דרישתו הוחלט לעכב את הוצאת כתבי המינוי ולאפשר לו לערער עליהם לפני השר.

ביום שישי נערכה צמרת משרד החוץ מהמשנה למנכ"ל חנן בראון, לאחר 42 שנה בשירות המדינה. בראון יהיה ממונה על אגף המעצמות. במקומו הוליכה ועדת המינויים למנות את ישעיהו ענוג, שבשובו לאגף אירופה, יהיה מעתה ממונה על בריה"מ ומזרח אירופה. השגריר בבסקיו משה ארד מונה לסמנכ"ל לאמריקה והוא יהיה אחראי ליהודיה והרשה שתעסוק בפירוק הנשק.

מינויים בבירים נוספים שעליהם הוחלט ביום שישי: יחזקאל ברנע — סמנכ"ל לארגונים בינלאומיים, יוסף הדס — סמנכ"ל לאסיה־אפריקה, ושמאי כהנא — סמנכ"ל לתפקידים מיוחדים. אבי פרימור יהיה שגריר בבריסל לאחר אישור הממשלה והסכמת ממשלת בלגיה.

כניסת צבא סוריה לביירות פגמה ביכולתו הכוללת לפתוח במלחמה

מאת ראובן פדהצור, סופר הצבאי של "הארץ"

גורם צבאי בכיר העריך בסוף השבוע כי לפי שעה אין צורך בהגבה ישראלית על צעדי סוריה בלבנון, ועלינו להמתין לסיום פריסת הסורים, ולעקוב אחרי היקף היערכותם.

רק אם יזרזו כוחות סוריים משמעותיים לכיוון צידון, יחייב הדבר התייחסות שלנו. הבעיה היא, לא להציב עתה לפני הסורים אולטימטום, אם אין כוונה לפעול כאשר יפרו אותו.

אשר לשיקולים הסורים להכנסת כוח כה גדול לאיזור ביירות, העריך הגורם הבכיר כי אסד חש שהוא מאבד את השליטה על הנעשה בביירות, ואילו האיראנים הם שמפיקים, במקרים רבים, על המאורעות. אין זה מן המנגנון הסורים, המתגבשים עתה באמל, ישנו בעתיד את מדיניותם ויעבירו את תמיכתם לגורמים אחרים בלבנון, כפי שאירע ב־1976 כשנכנסו ללבנון להציל את הנוצרים מידי יריביהם ובתוך זמן קצר החלו לתמוך ביריבי הנוצרים.

בכל מקרה, כניסת כוח סורי כה גדול לביירות, פוגמת, בטווח הקצר, ביכולת הצבאית הכוללת של הסורים לפתוח במלחמה נגד ישראל. אולם, אין כל שינוי משמעותי באשר ליכולת הסורית לפתוח במהלך פתע בגולן. יחסי הכוחות באיזור זה לא השתנו במידה משמעותית.

הרמטכ"ל יגיש השבוע לרבין הצעת צה"ל: לבטל הלביא ולרכוש אף־16

גם הרמטכ"ל סבור כעת שמחיר פרויקט הלביא כה גבוה — וכי הוא עלול לפגוע קשה בצה"ל ● מפקד חיל האוויר מחפש נוסחה שתימנע מלקבוע שיש לבטל הלביא סופית

מאת ראובן פדהצור, סופר הצבאי של "הארץ"

הרמטכ"ל יציג השבוע לפני שר הביטחון את החלופה שצה"ל מציע ללביא. זו תהיה הפעם הראשונה שהרמטכ"ל יעמוד השמית מאחורי תכנית של צה"ל המחייבת את ביטול פרויקט הלביא.

הרמטכ"ל היסס תקופה ארוכה לנקוט עמדה מחייבת בנושא, והביע בפומבי מדי פעם בפעם את הצורך להמשיך בפרויקט, בשל חשיבותו הלאומית.

באחרונה, הגיע גם רא"ל לוי למסקנה כי המחיר שיידרש להשלמת הפרויקט — כה גבוה, שהוא עלול לפגוע בצורה קשה בחיל האוויר ובצה"ל כולו.

נסיונו של הרמטכ"ל להציג את

(סוף בעמוד 2 טור 3)

האיחור בהשתלת מוח העצמות עלה לחולה הסרטן מיכאל שירמן בחייו

אחותו, אינסה פלורובה, הורשתה מאוחר מדי לצאת מבריה"מ לישראל

מיכאל שירמן ז"ל

אינסה פלורובה, אחותו של מיכאל שירמן, בהלווייתו. (צילום: יהונתן פלינגר)

(ע). מיכאל שירמן, חולה הסרטן שנאבק לאפשר לאחותו, היחידה שהיתה יכולה לתרום לו מוח עצמות להצלת חייו, לצאת מברית המועצות, מת ביום ו' לפנות בוקר בבית החולים קפלן ברחובות. בן 32 היה. ההשתלה נעשתה מאוחר מדי.

הוא הובא למנוחות בנס־ציונה, שבה התגורר ועבד בפארק המדע. נכחו קומץ קרובי משפחה וידידים. לבקשת המשפחה לא נישאו הספדים. והעיתונאים התבקשו להמתין מחוץ לבית הקברות.

מיכאל שירמן עלה לארץ במארס 1980. באוקטובר 1985 חלה בלוקמיה, והרופאים המליצו להשתיל מוח עצמות בגופו. האדם היחיד שהיה עשוי להציל את חייו היתה אחותו, אינסה פלורובה, אך שלטונות בריה"מ עיכבו זמן רב את יציאתה.

לאחר מאבק ממושך, הורשתה אחותו לעלות לישראל בנובמבר 1986. מאחר שהיתה בחודשי הריונה האחרונים, נאלצו הרופאים להמתין עד לאחר הלידה, ועשו את ההשתלה ב־5 בינואר השנה, בבית החולים הדסה בירושלים. לאחר מכן, החלו להתפתח סיבוכים בכבד, וכל מאמצי הרופאים להצילו עלו בתוהו.

עוד חולים ממסורבי עליה בקרב מסורבי העליה בבריה"מ יש לפחות עוד 20 חולי סרטן ומחלות קשות אחרות, שהטיפול בהם דחוף וחיוני, אך שלטונות בריה"מ עורמים קשיים על יציאתם. כך מסר פעילי "המרכז למידע על יהדות בריה"מ", עקב מותו של שירמן. דובר המרכז למידע, יורי שטרן, מסר כי יורי שפיזמן, בן 55 מלנינגראד, מסורב עליה זה 10 שנים, חולה בסרטן ומצבו קשה. בתו היחידה ושני נכדיו מתגוררים בארץ, אך נמנע ממנו לצאת לראותם.

מס הנסיעות — 250 ש"ח

בוטלו ההיטלים על כרטיסים ושרותי קרקע; נותר רק היטל 15% על מט"ח

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

מס הנסיעות התייקר בהוצאת מ־218 ש"ח ל־250 ש"ח. מהיום מתבטלים ההיטלים על כרטיסי נסיעה לחו"ל בבלי שיט ובכלי טיס, ועל שרותי

(סוף בעמוד 2, טור 5)

אושפז רודולף הס בן ה־92

ברלין המערבית (ע"ה, ע"צ וא.פ.), מי שהיה סגנו של אדולף היטלר, רודולף הס, האסיר היחיד בכלא שפנדאו שבברלין המערבית, הועבר ביום א' שעבר לבית חולים, תוך כדי נקיטת אמצעי בטיחות קפדניים ביותר. זאת מסר דובר של בעלות הברית. הדובר מסר שלא נשקפת סכנה לחייו, בן ה־92.

עורך את העמוד: משה רייננפלד

חדש ובלעדי בבינלאומי

לסוחרים ולבעלי עסקים:

הפקדת שיקים דחויים ללא עמלה

מעכשיו ועד ל־8.5.87 תוכל להפקיד בבינלאומי שיקים דחויים (המחאות מעותדות) לתאריכים בלתי מוגבלים מבלי לשלם עמלה על כל שיק מעל 300 ש"ח.
אם עדיין אין לך חשבון בבינלאומי - זאת ההזדמנות לפתוח חשבון, ליהנות מרווח ממשי ולהכיר את היתרונות המיוחדים של הבינלאומי.
לנוחותך, הבינלאומי פתוח כל יום עד 2.00 אחה"צ* ובימים ב'-ד', כשהבנקים האחרים סגורים,
הבינלאומי פתוח מ־4.00 ועד 7.00 בערב.

* בימי ו' וערבי חג עד 12.00

פתח חשבון גם בבינלאומי.

הבנק הבינלאומי הראשון

صكنا من الاهل

הליכוד מעכב גם מינוי הוד ליו"ר התעשיה האווירית אף שהנושא סוכם

פרס לוייצמן: כל עוד הליכוד מעכב מינוי השגריר בוואשינגטון ויו"ר התעשייה האווירית, לא נאפשר למנות נציב שרות המדינה ויו"ר המועצה המיעצת לבנק ישראל

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

נוכח המשבר ביחסים עם המערך, הליכוד מעכב, בנוסף על מינוי שגריר חדש בוואשינגטון, גם את מינויו של מרדכי הוד ליו"ר התעשייה האווירית, חרף הסיכום שהושג בנושא זה בפגישה בין השרים עזר וייצמן ומשה ארנס לפני יותר מחודש. לא התם שר האוצר משה נסים על כתב המינוי.

וייצמן שוחח על כך עם מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס, ונמסר לו כי כל עוד מעכב הליכוד את מינוי השגריר ויו"ר התעשייה האווירית, לא יאפשר המערך למנות את נציב שרות המדינה ויו"ר המועצה המיעצת של בנק ישראל — תפקידים שאינם מאוישים זה חד' דשים. וייצמן אמר אתמול ל"הארץ" כי "זו בושה וחרפה שכך מתנהלת המדינה. מוטב שפרס ושמיר ישבו יחד ויחליטו על בחירות".

העדר הסכמה בענין המינויים אינו מאפשר גם להגיע לסיכום בענין מינויו של יו"ר חדש לרשות השידור.

מקורות יודעי דבר אמרו בסוף השבוע כי טרם נאמרה המילה האחרונה בענין מינויו של השר גד יעקובי לשגריר בוואשינגטון. לדבריהם, אין להוציא מכלל אפשרות ששמיר יפנה ליעקובי ויציע לו לקבל את התפקיד.

ראיתי שמעתי

הלילה הגדול של קרן "יניב"

בסוף השבוע ערכה קרן "יניב" שיזתרום להשכלה הגבוהה, בו נאספו 40 אלף דולר לסטודנטים נזקקים. אורחי הכבוד היו ראש הממשלה, יצחק שמיר, מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר וראש עיריית תל-אביב, שלמה להט. בגדר של עסקני חרות, רובם חברי מועצת עיריית תל-אביב, התייצב לקבל את פניו של ראש הממשלה. העסקנים התל-אביביים ביקשו להצטלם עם שמיר, ורק להט לא הצטרף. כשנשאל לסיבה, אמר בחיוך: "אני עוד אגרום צרות לראש הממשלה. יגידו שהוא הצטלם עם המורש". כידוע, פרש להט מהליכוד ועבר למרכז הליברלי, שגם אותו זנח כבר.

באולם נראו רבים מבני העדה התימנית ואנשי בנק לאומי. מי שלא נכח, היה מנכ"ל בנק לאומי לשעבר, ארנסט יפת, שנמנה על מקימי הקרן ויזדיריה. יפת דאג לפני עשר שנים, שבנק לאומי יתרום לקרן 100 אלף דולר, סכום שהיווה בסיס לקרן. ידיד אחר שלא נכח היה השופט העליון דב לוין, היושב בראש הרכב במשפט דמיאניוק. שבוע קודם לכן העניק לוין את תואר "יקיר קרן 'יניב'" לשלמה להט ולבעל חברת-הביטוח אליהו, שלמה אליהו. אליהו תרם באותו מעמד לקרן סכום של עשרות אלפים דולר.

אורחים בארץ: חווה חווה וביאטה קלארספלד

בסוף השבוע הגיע ארצה הומר המבוסיקני הנודע חווה חווה לשבעת ימי ביקור מקרים לסיור הפעלתי. הומר הגיע נכונות באמצי ראש עיריית תל-אביב, שלמה להט ומנכ"ל קרן תל-אביב, חנן בדיהודה, להרתם לסיוע לאיסוף כספים לסינמטק בארוחת התרמה שנערכה לא מכבר למטרה זו בלוס-אנג'לס. חווה חווה, שקיבל לרשותו את סוויטת האמנים השוכנים באגף "המלך דוד" החדש במלון דן, שוכן בשכנות לביאטה קלארספלד, שקיבלה את סוויטת הנשים השוכנות באותו אגף. קלארספלד הגיעה ארצה לקבלת פרס גולדה מאיר בסך 5,000 דולר מטעם נעמת, שהגיש לה מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי.

סקר חווה שיא לנשים בבחירות בפינלנד

לקראת יום האשה הבינלאומי החל היום, פורסם בפינלנד סקר המורה כי בבחירות שיתקיימו בשבוע הבא לבית-הנבחרים, תזכה פינלנד בשיא עולמי בייצוג נשים בפרלמנט: הסקר צופה כי 80 מבין 200 צירי הפרלמנט יהיו נשים, ייצוג של 40%. בהשוואה לנורבגיה, המחזיקה כיום בשיא העולמי בייצוג נשים בפרלמנט: רק 37%. מהסקר עולה, כי קרוב ל-60% מבין הנשים בעלות זכות בחירה יצביעו בעד מועמדת-אשה, לעומת רק 10% מבין הגברים שאמרו כי יעדיפו להצביע בעד אשה.

בבחירות האחרונות בשנת 1983 נבחרו 62 נשים מבין 200. כבר בבחירות הראשונות לבית נבחרים פיני בשנת 1907 נבחרו 19 נשים לפרלמנט, הישג ללא תקדים המשתווה לייצוג נשים בכנסת בישראל כיום. הנשים בפינלנד הקדימו את ישראל ב-80 שנים

קופנהאגן

אליהו הכבי

בית הספר לאמנויות יחודש את העדלאידע

צמיג ענק בתוך מגדל הטוה, פסל אגם, פסל "דוד" של מיכ' אלאנג'לו — דגמים מוגדלים אלה יהוו חלק ממסע העד' לאידע, שיחודש השנה בתל-אביב בפורים. מסע העדלאידע מאורגן על-ידי בית-הספר לאמנויות, בשיתוף עיריית תל-אביב ויונע ביום ראשון, ה-15 במארס, ברחוב בן-יהודה, בקטע שבין רחוב ירמיהו לפרישמן החל מהשעה 11.30 בבוקר.

במסגרת מסע העדלאידע יוצגו תמונות סאטיריות על תל-אביב, מופעי ליצנים, מחולות סמבה, יצירות קלאסיות פרי מכחולם של גדולי הציירים בעולם שעברו "עיבוד" הומו' ריסטי, ועוד — עד לא ידע.

חיים הנרווהיקר

הוויסקי שטעמו כקוניאק

אחת ההצלחות המעניינות ביותר בתחום היין והטובים, הוא סיפור הוויסקי הסקוטי "גלן מורנג'י". מזקקת גלן מורנג'י בליית, ליד אינוורנס, קיימת מאז 1785 באזור בו תעשיית הוויסקי החלה עוד בימי-הביניים. ב-1561 ביקרה מרי סקוטלנד באזור ליית ואישרה את המונופולין של העיירה כאזור הוויסקי הטוב ביותר בסביבה. ייחודו של הוויסקי הזה הוא תערובת של מי מעיינות מינר' אליים ושעורה הגדלה באזור, העוברים תהליך זיקוק בשיטה סודית. טעמו של ויסקי "גלן מורנג'י" מפתיע במיוחד: זה טעם קוניאק צרפתי עתיק. גם צבעו כצבע הקוניאק והוא מוגש בכוסיות קוניאק, ללא קרח.

עד ראשית שנות ה-80, היה ויסקי זה ידוע רק לאניני-טעם בסקוטלנד ובאנגליה, אך זה שבע שנים שהוא נמכר בחנויות יוקרה בעולם, כאשר מדי שנה גאות המכירות בעשרות אחוזים — אבדכי בשנים האחרונות חלו ירידות במכירות ויסקי וקוניאק.

ויסקי "גלן מורנג'י" נמכר עתה בישראל במסעדות ובמסע' דות יוקרה.

שלומית קיפה

הרקדן האנגלי מייקל קלארק (מימין) התייצב עם כל תמרוקת הקוקיות שלו לקבלת-הפנים שנערכה לכבודו ול' כבוד להקתו בקפה תיאטרון הבימה בתל-אביב. בין האור' חים היו אנשי שגרירות אנגליה, אנשי המועצה הבריטית לתרבות, רקדנים ישראלים ואנשי בימה. רינה שינפלד (משמאל) הציגה בפני הרקדן את בתה, רקדנית אף היא (שניה משמאל).

בעריכת עידית רוזנבלום

ישראל דרשה מקנדה להבהיר את דחית מינוי ירון לנספח צבאי

שגריר קנדה בישראל מכחיש את הידיעות שממשלתו החליטה להפסיק חילופי ההערכות עם ישראל בנושאי המזרח התיכון

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

שגריר קנדה בישראל, ג'יימס ברטלמן, נקרא ביום שישי למנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין בעקבות פרשת הנספח הצבאי אלוף עמוס ירון. ביילין ביקש מהשגריר הבהרות להחלטת ממשלת קנדה לדחות את האמנתו של ירון והפרסומים שהתלוו לענין.

השגריר הכחיש את הידיעות בדבר החלטת ממשלתו להפסיק את חילופי ההערכות עם ישראל בנושאי המזרח התיכון. הוא הסביר כי שני קצינים מהנספחות הצבאיות בשגרירות בוואשינגטון מואמנים גם לקנדה וירון היה אמור להיות השלישי, ועל כן דחיית האמנתו לא תפגע בתיאום הצבאי בין שתי המדינות. לדברי השגריר, נועדה ההחלטה בעניין ירון למנוע ביקורת פרלמנטרית וציבורית עזה שהיתה פורצת מיד עם האמנתו. הוא ציין כי ממשלתו לא התכוונה לתת פרסום להחלטה, אך לאחר שהדבר פורסם בישראל, היתה תגובתה הרשמית בלתי נמנעת.

פעילי "כך" אמרו בבי"ח לח"כ אלוני: חבל שחייך ניצלו; נשלים המלאכה

השר רובינשטיין קורא להלל להשעות את כהנא מהכנסת עקב הודעתו בבית-משפט בארה"ב שלא הצהיר אמונים כדין לכנסת

מאת סופר "הארץ"

שר התקשורת אמנון רובינשטיין פנה אל יו"ר הכנסת שלמה הלל בקריאה להשעות את ח"כ מאיר כהנא (כך) מהכנסת.

רובינשטיין הסתמך על הודעת כהנא בבית-משפט אמריקאי כי לא הצהיר אמונים כדין לכנסת. על יסוד סעיף 16 לחוק יסוד הכנסת סבור רובינשטיין כי מי שלא הצהיר אמונים לא יהנה מזכויות של ח"כ. על יסוד זה יש למנוע מכהנא זכויות שונות, לרבות זכויות הצבעה.

רובינשטיין גם הודיע כי יתלונן בפני היועץ המשפטי על מכתבי גלונה והטרדה ששיגרה תנועת "כך" לאורחים ערביים.

אלוני הוטרדה

ח"כ שולמית אלוני (רצ), המאושפזת בבית החולים בילינסון, עקב ניתוח בכבדה, הוטרדה בבית החולים על-ידי אנשים שהציגו את עצמם כפעילי תנועת "כך", אשר הביעו צער כי הרופאים הצליחו להציל את חייה, ו"הם מתכוונים להשלים את המלאכה", כדבריהם.

בתגובה ציינה אלוני כי היא סבורה שאנשים אלה אכן מסוגלים לרצוח בבית-חולים, ובכך לאבד גם צד זה ביהדותם. הוגשה תלונה למחלקת הביטחון של בילינסון על ההטרדה הטלפונית.

מס הנסיעות

(סוף מעמוד 1)

קרקע שסוכן נסיעות מוכר. נשאר בתוקף רק היטל של 15 אותו בעת העברת מטבע החוץ לחו"ל.

מי שנוסע לחו"ל עד יום ו' השבוע בחצות, ושילם את מס הנסיעות לפני 8.3, אינו חייב להוסיף שום סכום על מה שכבר שילם.

מי ששילם את מס הנסיעות בכל תאריך שהוא עד היום, ונוסע לחו"ל, מיום ו' השבוע בחצות, חייב לשלם את ההפרש — 32 ש"ח.

על נסיעה לרומניה יהיה מס הנסיעות: 125 ש"ח, וסכום השלמה — 16 ש"ח, בהתאם לתאריכים שפורטו לעיל.

מי שנוסע מהיום לחו"ל, וכבר שילם את שני ההיטלים שבוטלו — 20 אחוז על כרטיסי נסיעה ו-15 אחוז על שרותי קרקע — יצטרך לפנות אל סוכן הנסיעות שבאמצעותו רכש את השירותים, כדי לקבל החזרים.

המעבורת

(סוף מעמוד 1)

אחד מצדי המגרש, אירעה ההתהפכות.

האוניה, שמשקלה 7,951 טונות, ושהיתה עמוסה נוסעים וכלי רכב, התהפכה בתוך 40 שניות, עד שלא היתה אפשרות בידי הצוות לשלוח את אותות אל הספינות האחרות, השטות בסביבה.

האסון, הגדול מסוגו בתעלת למאנש בעת שלום, אירע בליל שבת ב-0620 בקרוב, לפי שעון ישראל, סמוך לחוף הבלגי, 20 דקות לאחר שהפליגה המעבורת מזבריגה, נמל קטן בחוף הצפוני של בלגיה, 120 מייל מחוף בריטניה, לכיוון נמל דובר האנגלי.

ההפלגה היתה אמורה להימשך ארבע שעות. בבטנה של המעבורת היו כ-500 נוסעים בריטים, חלקם הגדול קוראי העיתון "סאן", שהעניק להם נסיעת-פרס במחיר לירה שטרלינג אחת בלבד.

ההתהפכות לכדה מאות מתנוסעים בתוך המסעדות והאולמות, המשוק המפוארים. הדרך היחידה להינצל היתה לעלות על צידה של ספינת הענק, באמצעות שבירת החלונות וטיפוס דרכם. הנוסעים סיפרו זה על גב זה, תוך זעקות היסטריות. ולמרות שהעבירו תינוקות מיד ליד, לא הצליחו קו' מות להצלתם של הילדים והנשים, שהיו אחר-כך בין הנספים. "כל אחד רצה להציל את חייו שלו", סיפרו כמה מן הניצולים. נוסעים רבים הוטלו מהסיפון אל מי הקרח, עם ההתהפכות.

400 ניצלו

בשל השתלשלותם המהירה של האירועים לא הספיקו רבים להשתמש בחליפות הצלה, חוסרי הכוח הפיזי שבהם טבעו, או נתקעו מלקו המכוניות, שהתהפכו עם המעבורת. אחרים מתו מפגיעות ראש, מהכחות הגוף בדפנות כלי השיט, בעת ההתהפכות.

מפרי האסון היו יכולים להיות המורים יותר אלמלא השוו למקום, בתוך רבע שעה, ספינות, בריטיות, בלגיות, הולנדיות וצרפתיות, שמשו נוסעים ממים הקרים, שהטמפרטורה שלהם הגיעה ל-3 מעלות. מסוקים בלגיים ובריטיים תגו מעל שלדה של הספינה, שמחציתה היתה כבר בתוך המים, והעלו בחבלים עוד ניצולים, שרופים, ובהם הקברניט, שאיבד את הכרתו. החוסר לבית החולים בעיר ברוה. הייתם של כ-400 ניצלו בידי הצלית והורינג.

בליל שבת הצטרף לפעולת ההצלה צי של ספינות מלחמה ואניות פרטיות קטנות, עם מסוקים מכמה מדינות, בהרחק כ-800 מטר מהחוף. במבצע זה הצליחו לחלץ עשרות אנשים מהמים הקרים כקרח. בתוך ארבע שעות חולצו כ-300 איש, ורבים מהם הועברו לבתי חולים באזור.

צוללנים שחדרו לבטן המעבורת בשעות הבוקר המוקדמות אתמול, ספרו עוד כמה עשרות גופות שצפו על פני המים.

בבריטניה כבר החלו בחקירת נסיבות האסון, ובדיקת האפשרות שדלתות מגרש החניה ב"פרי אנטרפרייז" נשארו פתוחות גם לאחר ההפלגה מזבריגה. סימן שאלה מרחף גם על כשירותה של המערכת ההנדסית באוניה, שלפני זמן קצר עברה בדיקה במספנות הגרמניות של ברמן.

אסונות בהיסטוריה

האסון הימי הכבד ביותר בעיתות שלום אירע ב-1912, עם טביעת האוניה "טיטאניק", לאחר שהתנגשה בקרחון בהפלגת הבכורה שלה באוקיינוס האטלנטי. באסון זה ניספו 1,500 איש.

האסון הימי השני בגודלו אירע ב-1914, כאשר 1,014 איש טבעו בעקבות התנגשות האוניה "אמפרס אוף איירלנד" עם אוניה שהובילה פחם בנהר סנט-לורן בקנדה.

האסון הימי הכבד ביותר בעיתות מלחמה גרם למותם של 7,700 איש, כאשר אונית הנוסעים הגרמנית "וילהלם גוסטלוף" הוטבעה על-ידי טורפדו של צוללת סובייטית ב-30 בינואר 1945.

שיחת היום / דן סגיר

עם: ח"כ שמחה דיניץ, לשעבר שגריר ישראל בארה"ב
על: התסבוכת סביב מינוי שגריר חדש בוואשינגטון

אי־מינוי שגריר — מעשה חסר־אחריות

בסוף השבוע שעבר פורסם שבחודש מאי יוחזר מארה"ב השגריר מאיר רוזן, ועדיין לא נקבע מי יהיה מחליפו, דבר שיתכן ששגרירות ישראל בארה"ב תיוותר לזמן מה ללא שגריר. מה דעתך על מצב ענינים זה?

השארת השגרירות בלי שגריר לתקופה ארוכה היא חמורה בכל עת, ובמיוחד בתקופה שתלויות ועומדות בינינו לבין ארה"ב מספר סוגיות חמורות, שיכולות להיות להן השלכות על מערכת היחסים בין שתי המדינות. לכן אי-קביעת שגריר בעת כזו הוא מעשה חסר-אחריות.

מי לדעתך אשם במצב ענינים זה?

במצב המיוחד שבו אנחנו נמצאים, במסגרת ממשלת האחדות, סוכם בכתב, ועד כמה שידוע לי במעמד נשיא המדינה — ששר החוץ יציע רשימת מועמדים, ומתוכם יבחר ראש הממשלה את המועמד לשגריר. הרשימה הוגשה, והרה"מ, משיקולים פוליטיים-מפלגתיים, כפי שהוא הגדיר זאת בעצמו, טרם עשה זאת. אני רואה מעשה זה בחומרה רבה, בעיקר בתקופה זו.

מהם אותם שיקולים פוליטיים של ראש הממשלה, לדעתך?

כל זמן שישנה מתיחות פוליטית מסביב לממשלה, הוא נמנע מלמנות שגריר. אני רואה בזה תירוץ מוזר — מפני שהמשימות הלאומיות של ישראל אינן נקבעות על-פי טון ההאשמות ההדדיות, שיוצאות מבית מדרשה של תנועת החרות, ואינן יכולות לשמש עילה להזנחת תפקידים ממלכתיים חשובים.

מי, לדעתך, צריך להיות הגורם האחרון שמחליט על מינוי זה?

בכל תקופה נורמלית במובן החוקתי, כשיש ממשלה בראשות מפלגה אחת, השגריר בוואשינגטון הוא מינוי משותף של ראש הממשלה ושר החוץ.

היו מקרים בעבר שמינוי היה רק של ראש הממשלה, ובתקופת כהונתו עקף השגריר כליל את שר החוץ, ואחת הדוגמאות לכך היא אתה עצמך, שקיימת קשר ישיר עם גולדה מאיר, ועקפת בכך את שר החוץ דאז, אבא אבן.

בשום פנים לא. זו אחת האגדות הלא נכונות. לא נכון שעקפתי את שר החוץ, ולשגריר אסור לעקוף את שר החוץ. נכון הוא שתפקידים שממלא השגריר בארה"ב אינם מצטמצמים רק לתפקידי משרד החוץ. השגריר הוא הנציג הבכיר של ישראל בכל התחומים, כולל נושאים ביטחוניים, כלכליים ויהודיים. הקשר שהיה לי עם ראש הממשלה גולדה מאיר, ואחריה, להוציא תקופות מיוחדות, כגון מלחמה, שבהן התקשורת נעשתה לעיתים קרובות בטלפונים חסויים ישירות עם ראש הממשלה, כאחראית על מצב הצרים, כולם נעשו באמצעותו ובידיעתו של שר החוץ.

כיצד היית קשר את אי ההחלטה על מינוי שגריר בוואשינגטון למצב היחסים עם ארה"ב לאחר משפט פולארד והפרשיות אחרות?

לפני ישראל עומדות היום מספר סוגיות מסובכות ביחסיה עם ארה"ב, ביניהן ספיחי פרשת פולארד, פרשת הנשק לאיראן, היחסים עם דרום-אפריקה, ועתיד ה"לביא". לא יתכן שבשעה כזאת תישאר השגרירות ללא נציג מוסמך בדרג הגבוה ביותר.

פרקליטי "הפניקס": התביעה שהגישו מפרקי פיט — מנופחת

"תבעו פעמיים אותם סכומים ולמעשה מדובר ב-60 מיליון ד'"

מאת נחמיה שטרסלר

"מפרקי פיט, עורכי-הדין שגב ושפיגלמן עשו מעשה שלא ייעשה והגישו תביעה מנופחת וחסרת בסיס כנגד חברת הפניקס". כך טוענים עורכי-הדין של משפחת חכמי ושל חברת הביטוח "הפניקס" בתביעה שתוגש היום לבית-המשפט.

בתביעה כנגד מפרקי פיט טוענים עורכי-הדין אמנון גולדנברג, יעקב וינרוט ומנחם רובין, שאין כל בסיס לתביעה בסך 120 מיליון דולר שהגישו מפרקי פיט כנגד חברת הביטוח הפניקס. התביעה תוגש היום כדי שהמפרקים יפקידו ערבויות למקרה שייגרם נזק להפניקס או למשפחת חכמי.

ביום שישי האחרון התכנסו עורכי-הדין עם ראשי השבוע השולפי? לנים כדי לבדוק את התביעה, ושם גילה הכלכלן ד"ר שמואל סרן שיש שתי טעויות בסיסיות בכתב התביעה. הראשונה היא שמפרקי פיט תבעו פעמיים אותם סכומים: פעם כהאשמה שיוסי חכמי, גבי בליך ויורי סלנט צריכים לכסות את החוב שנוצר בקופה של פיט; ופעם מנו המפרקים את "רשימת הגניבות" של אותם אנשים. כך שהתביעה הבסיסית הוכפלה והיא איננה צריכה לעלות על 60 מיליון דולר.

הנקודה השנייה שגילה ד"ר סרן היא שהמפרקים טענו שחכמי, בליך וסלנט עשו רישומים "רטרו-אקטיביים", כך שזכו לרווחים מפערות במניות. סרן בדק עיסקאות בשווי של יותר מ-30 מיליון דולר ומצא שלטענת המפרקים אין בסיס.

לוי לשמיר: על הממשלה להחליט מהי מדיניותה כלפי הוועידה הבינ"ל

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

סגן ראש הממשלה השר הבינוי דוד לוי, פנה בשבוע שעבר לראש הממשלה, יצחק שמיר, בדרישה לקבל החלטה בממשלה על מדיניות ישראל בעניין הוועידה הבינלאומית.

לוי העלה את הנושא גם בישיבת שרי הליכוד, וטען כי לא ניתן להמשיך לדבר בשני קולות. שר הבינוי טוען כי ממשלת ישראל ... צלליים ... בשני קולות בעניין הוועידה גורמים נזק רב למדינה.

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	−2	3	מעונן	−4	4
אתונה	2	5	שלג וגשם	−1	3
בוקרשט	−8	3	בהיר	–	–
בזיסל	1	5	מעונן	−4	4
וינה	−7	−4	מ"ח	−9	−5
ז'נבה	6	9	גשום	−3	2
לונדון	5	6	גשום	1	4
ליסבון	10	15	מ"ח	12	21
מדריד	12	18	מעונן	9	21
ניו-יורק	6	13	בהיר	−1	13
פאריס	4	7	מעונן	1	7
פרנקפורט	−6	−2	בהיר	−7	3
ציריך	3	7	מעונן	–	–
קהיר	14	20	מעונן	9	19
קופנהאגן	−8	−4	בהיר	−12	−4
רומא	−1	6	בהיר	−2	11
שטוקהולם	−9	−5	מעונן	−12	−4

הנתיב הנאמר

ELALאל על

מורי 200

(סוף מעמוד 1)

אורט, עמל וכן בחלק מבתי הספר העירוניים, ברשויות מקומיות שלא שילמו משכורות למורים.

מארגון המורים העל-יסודיים נמסר, כי חבריהם ימשיכו להשבית את הלימודים בכל יום, מ-11 בבוקר, עד שיקבלו משכורותיהם.

אי-תשלום השכר למורים, נובע מהעובדה שהאוצר מעביר למשרד החינוך את הקצבה החודשית, לאחר שניכה ממנה את החלק היחסי מהסכום שהיה על משרד החינוך לקצץ מתקציבו. שני המשרדים חלוקים ביניהם על גובה הקיצוץ בתקציב.

גדעון אמיתי, סופרת "הארץ" מוסרת: מחר ישביתו הסטודנטים את הלימודים באוניברסיטה העברית בירושלים, וביום שלישי ישביתו את הלימודים בכל האוניברסיטאות והמכללות, ויפגינו באוניברסיטת תל אביב.

הסטודנטים מוחים על הצעות שהעלו ראשי האוניברסיטאות והאוצר להעלות את שכר הלימוד מהשנה הבאה.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

ממשלת ישראל שוגה

(סוף מעמוד 1)

מובן להאמין שממשלת ישראל לא ידעה ולא פיקחה על מעשיו של פולארד. אבל מדוע להמשיך את הפרשה, בלי סוף, עם מינויו של סלע? מדוע? חוקרא, שואל פקיד במחלקת המדינה.

"ידידי ישראל והעתונות האמריקאית—מבטאים דווקא את דבריו של אבא אבן, ולא את אלה של שרי ישראל, החוזרים כתקליט על הסיסמה "פולארד — מעשה חריג".

כתבים אמריקאים מזהירים מישראל על חשש מפני תגובה קשה של דעת הקהל האמריקאית. "אם אתם חוששים מדעת הקהל פה, מדוע אינכם עושים משהו כדי לסלק את החשש? האם הקריירה של אביאם סלע חשובה לכם יותר מיחסי ישראל-ארה"ב?", שואל השגריר רדנר.

גם אצל בני משפחת פולארד איבדה הממשלה כל אמון. פעמים אחדות נפגשו נציגי המשפחה עם נציגי ממשלת ישראל, ובהם השגריר רדנר וביקשו עזרה. התשובה היחידה שקיבלו היתה כי בעניין ייבדק. עד כה לא הגיעה תשובה.

"שילמנו כמאתיים אלף דולר בעד סיוע משפטי", אמר נציג המשפחה. "עכשיו אנו חסרי כל. מדוע ממשלת ישראל אינה עוזרת לנו? האם היא חוששת שמישהו יאמר שהיא מעורבת בפרשת פולארד? האם היא חוששת שסיוע למשפחת פולארד היום יזיק לה יותר מהפעלתו או מקידומו של אבי סלע?"

הפרשה לא תחליש הקשרים

וואשינגטון (ע"ר). הבית הלבן הודיע ביום ו' כי קשרי ארה"ב—ישראל לא יחולשו עקב פרשת פולארד.

הרמטכ"ל יגיש השבוע

(סוף מעמוד 1)

חלופת צה"ל, לפני כשבוע וחצי, בדיון בלשכת שר הבטחון, נתקל בהתנגדות השר רבין. שר הבטחון טען כי נושא הדיון הוא חלופות תקציביים, ולא חלופת צה"ל. נראה כי לאחר שהתבררה לשר הבטחון עוצמת ההתנגדות בצה"ל ללביא, יאפשר לרמטכ"ל להציג את חלופת צה"ל בדיון הקרוב בלשכתו.

לרכוש אף-16

צה"ל ממליץ לבטל את פרויקט הלביא, לרכוש בארה"ב, "מן המדף", כ-100 מטוסי אף "16", ולהפנות את המשאבים שיתפנו מהלביא, לפיתוח וייצור אמצעי לחימה מתוחכמים אחרים, מקצתם בעבור חיל האויר, האחרים — לצה"ל כולו. הכוונה היא לספק מקומות עבודה רבים לכוח העבודה המעולה שיתפנה לאחר ביטול הלביא.

מדובר בשימוש בכספי המענק בפרוייקטים אלה. סכום המענק שהממשל האמריקאי מתיר בעת, הוא 300 מיליון דולר. תיקון לחוק, שהועבר בדצמבר 1985 בקונגרס האמריקאי, מתיר לישראל להשתמש בכספי המענק לא רק לצורכי הלביא, אלא "גם לפעילויות אחרות, בתחום הבטחון, אם תבקש זאת ישראל".

לפידות מחפש נוסחה

מפקד חיל האויר, האלוף עמוס לפידות, עדיין מחפש נוסחה שלפיה לא ייקבע כי יש לבטל סופית את הלביא. זאת, אף שמסמך שגובש בחיל האויר קובע כי יש להמליץ לבטל את הפרוייקט, ולהפנות את הכספים לפרוייקטים אחרים של חיל האויר, שהוקפאו בשל מחסור במשאבים.

נראה כי נושא הלביא יובא לדיון בממשלה בסוף החודש.

האהדה לרייגן גברה ב-10% לאחר נאומו

וואשינגטון (ע"צ). הפופולאריות של הנשיא רייגן עלתה במידה ניכרת בעקבות נאומו הטלוויזיוני הראשון שהשמיע מזה שלושה חודשים, אשר הוקדש לפרשת משלוחי הנשק הסודיים לאיראן.

לפי סקר של רשת הטלוויזיה האמריקאית איי.בי.סי., אמש, בעקבות השידור ביום ו' שעבר, 54% מהנשאלים כי הם נותנים אמון ברייגן. 43% הודיעו שאין הם נותנים בו אמון, וזו עליה של עשרה אחוזים באהדה לרייגן, לעומת הסקר הקודם שנערך שבוע לפני כן.

לידעת ציבור עורכי הדין בירושלים

לאור פרסומים העלולים להטעות באנו להבהיר כי עו"ד יוסי ריכטר איננו מועמד בירושלים מטעם סיעת הצעירים הארצית-כללית.
סיעת הפעם וסיעת הצעירים בירושלים התאחדו לרשימה משותפת שמועמדה לראשות הרשימה בירושלים הוא יוסף ריכטר.

יוסף ריכטר
עו"ד
סיעת הפעם והצעירים בירושלים

ביום שני 9.3.87 הצבעו

יוסי ריכטר — לרשות ועד ירושלים
יעקב רובין — לרשות הלישכה הארצית

הפעם וצעירים ירושלים

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה
של אמי, סבתנו ואחותי היקרה

רוזה קרמר (מסנר)

הלויה תתקיים היום יום ראשון ד' אדר תשמ"ז 8/3/87 בשעה 1.00 בצהריים בבית העלמין הדרום בגבול חולון בתים.
נפגשים ע"י השער החדש.

אבלים:
בנה וכלתה: ד"ר צבי ודורה מסנר וב"ב
אחותה: פרידה גינזבורג וב"ב
המשפחה

נפלה עטרת ראשנו

נאזים בן מנשה אצלאן (אציל)

הלך לעולמו

הלויה תצא היום יום ראשון ד' אדר תשמ"ז 8.3.87 בשעה 14.00
מבית הלויות העירוני רח' דפנה 5 תל-אביב לבית העלמין בקרית-שאול

המתאבלים: אשתו: זלמה זלי
בנו: אילן אציל
בתו: רות רוזין
אחיותיו: אליזה פרץ, יהודית סעתי, אלה אצלאן.
אחיו: עזיז, דוד ועובדיה אציל
נכדיו וכל בני המשפחה

שבעה בבית המנוח רח' פנקס 54, תל-אביב ביקורי תנחומים אחר הצהריים

אמנו היקרה

זיזה סוידובסקי

לבית בלנקשטיין

איננה

הלויה תצא היום יום ראשון ד' באדר תשמ"ז 8.3.87 בשעה 11.30 מבית הלויות בסנהדריה לבית העלמין בהר המנוחות בירושלים

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
של בעלי, אבינו, אחי וסבנו היקר

ד"ר נחמן גבל

הלויה תתקיים היום יום ראשון ד' אדר תשמ"ז 8/3/87 בשעה 1.00 אחה"צ בבית העלמין הדרום בגבול חולון בתים

האבלים: משפחות: גבל, אמדו וצירינסקי ובני ביתם.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
של בעלי, אבינו וסבנו היקר

יצחק (אמריק) ארנשטיין

הלויה תתקיים היום יום ראשון ד' אדר תשמ"ז 8/3/87 בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול
אוטובוס יצא בשעה 1.15 אחה"צ מבית המנוח רחוב מהר"ל 23, תל-אביב

אבלים: אשתו: מגדה (מאשה)
בתו וחתנה: מרי ובובי גריסון (לונדון)
בתו וחתנה: רותי ושלמה שורצמן
נכדיו וכל בני המשפחה

לראשונה מאיימים מוסדות תרבות לעתור בנושא תקציב

הסופרים יפנו לבג"ץ בשל הפרת הבטחות ממשלה בעניין תקציבם

טוענים: הממשלה קיבלה חלק מהמלצות ועדת מנכ"לים לבדיקת מצב הסופר ומימושה לא סוייג בצורך באישורים נוספים

מאת סופר "הארץ" לענייני תרבות

אגודת הסופרים העבריים והמכון לתרגום החליטו לעתור היום לבג"ץ בבקשה לצו על־תנאי שיורה לראש הממשלה, שרי האוצר, החינוך והד־תרבות, ומנכ"לי משרדי האוצר והחינוך לנמק מדוע לא יעבירו להם הקצבה בסך 1.131 מיליון ש"ח, כפי שהמ־ליצה ועדת ראש הממשלה לבדיקת מצב הסופר (ועדת שירה), שהמלצו־תיה התקבלו על־ידי הממשלה.

זו הפעם הראשונה שמוסדות תרבות מאיימים בפנייה לבג"ץ, בשל אי־קיום הבטחות בענייני תקציב מצד משרדי הממשלה. ועדת המנכ"לים לבדיקת מצב הסופר הוקמה בנובמבר 1985 על־ידי ראש הממשלה דאז, שמעון פרס. הוועדה הגישה המלצותיה באוגוסט 86', וע־לות ביצוען הוערכה בכ־2.5 מיליון ש"ח. בספטמבר אומצו חלק מהמלצות הוועדה, שעלותן לשנת הכס' 86' הוערכה בכ־1.2 מיליון ש"ח. 400 אלף ש"ח היו אמורים לבוא מתקציב משרד החינוך, ואילו 800 אלף ש"ח מתקציב משרד האוצר. כשבהחלטה נאמר שהעלות התקציב היא בבסיס, והיא לא סויגה בצורך באישורים נלספים.

בעתירתם טוענים אגודת הסופרים והמכון לתרגום, המיוצגים על־ידי היועץ המשפטי של האגודה, אלי זוהר, כי מאז אימוץ ההמלצות פנו לנציגי משרדי החינוך והאוצר והללו נמנעו מלהעביר את הכספים בנימוקים שונים, אותם רואים העותרים כסותמים ומופרכים.

לטענת העותרים, הם נכנסו להתחייבויות בעקבות הבטחת הכספים, ומצבם הרע בשל אי־קיום ההבטחות. העותרים טוענים כי יש כאן הפרת חוזה שלטוני, ולא התקיימו צרכים חיוניים המחייבים את ביטולה. כמו כן הם טוענים כי הופרה כאן הבטחה מינהלית, והדבר נעשה בהעדר תום־לב, בסחבת, שלא בהגינות, שלא ביושר ובחוסר סבירות.

מהמלצות הוועדה יושם במלואו הסעיף המדבר על הכפלת מספר הסופרים הנהנים מפרס ראש הממשלה מ־5 ל־10. נעשו פעולות לרישום הסופרים וגיבוש מרכז ש־אפשר תשלום תמלוגים לסופרים על השאלת ספריהם בספריות ציבוריות. לא הועבר הסכום שיועד על־ידי הוועדה לאגודת הסופרים (123 אלף ש"ח) ולמכון לתרגום (78 אלף ש"ח). שאר הסכומים מהמלצות הוועדה יועדו לרכישת ספרים על־ידי הספריות הציבוריות וחלוקת התמלוגים לסופרים, והדבר לא בוצע.

בין היתר, טענו נציגי האוצר כי ההחלטה על החלוקה הפנימית של הכספים ליעדים השונים לא הובאה לידיעתם בכתב על־ידי משרד החינוך, ואילו הנימוקים לחלוקה הועברו באיחור ניכר — בפברואר. עוד טענו נציגי האוצר כי כיוון שההחלטה התקבלה בספטמבר, הרי שמה שמתחייב הוא העברה רק של החלק היחסי שנותר עד לסוף שנת הכספים (שבעה חלקי שניים־עשר) מהסכומים. משרד החינוך והעותרים דוחים טענה זו. בנוסף טענו נציגי האוצר כי הקצאת הסכומים מחייבת אישור ועדת הכספים, מאחר שמ־דובר בתקציב נוסף, משום שלמשרד האוצר אין רזרבה. במשרד החינוך טוענים כי משרד האוצר קיבל את כל ההסברים והפירוטים במועד, והוא המעכב את הכספים, ואילו במשרד האוצר טוענים כי משרד החינוך הוא שעיכב את הפרוצדורה הכרוכה, המחייבת אישור ועדת הכספים.

ואנונו חתם על טופס המפסיק את ייצוגו על ידי עו"ד זכרוני

בהמלצת אחיו שדרשו בשבועות האחרונים מהפרקליט לנקוט קו תקיף ולפעול למען משפט פומבי ● מאיר ואנונו: לא היינו מרוצים מההגנה ● זכרוני: זכותו הלגיטימית של הנאשם

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

קרוב לשישה חודשים לאחר שהובא לארץ ולאחר שביקש מעוה"ד אמנון זכרוני לייצגו, חתם בשבוע שעבר מרדכי ואנונו על טופס, שהביאו לו אחיו, המפסיק את ייצוגו על ידי זכרוני.

לסופר "הארץ" נודע, כי בחודשים האחרונים פעל אחיו של ואנונו, מאיר, נמרצות להפסיק את ייצוגו על ידי זכרוני ובביקורים האחרונים בכלאו שי־כנע אותו לחתום על הטופס. הבוקר יגיע עוה"ד זכרוני לבקר את ואנונו, והם ישוחחו על הפסקת הייצוג.

מאיר ואנונו מסר אמש ל"הארץ": "מוטי והמשפחה אינם מרוצים ממה שנעשה עד כה מצד ההגנה, ולפיכך החליטו להחליף את עורך הדין". נודע כי יש שלושה עורכי דין המנהלים מו"מ עם משפחת ואנונו.

עוה"ד זכרוני אמר ל"הארץ": "למרבה השמחה אנו חיים במ־דינה דמוקרטית וזוהי זכותו הלגיטימית של כל נאשם להחליף בכל עת את המטפלים בו, כולל פרקליטו. אני מכבד עקרונית את החלטתו של ואנונו ולא תהיה מניעה מצידי להעביר כולכה את התיק לידי עורכי דין אחרים".

מקורות מוסמכים מסרו, כי בשבועות האחרונים דרשו אחיו של ואנונו מעוה"ד זכרוני לנקוט קו תקיף ולפעול למען משפט פומבי, אך זכרוני היה בדעה, כי יש לדבוק בקו הגנה אותו נקט עד כה.

מקור משפטי בכיר אמר אמש, כי אם אכן יקבלו עורכי דין אחרים את ייצוגו של ואנונו, יידחה המשפט פעם שניה על מנת לאפשר לעורכי הדין האחרים ללמוד את החומר הרב שהצטבר. המשפט אמור להתחיל ב־20 בחודש זה.

פיאקום האמריקאית תתבע את מכון היצוא בישראל על סחבת

בביצוע פרוייקט לקידום יצוא שיזמה החברה

מאת יהונתן שרמן סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת "פיאקום", חברת יחסי־ציבור גדולה בארה"ב, מתכוונת לתבוע את מכון היצוא על הסחבת שנקט בביצוע פרוייקט קידום יצוא והנזקים שנגרמו להחברה.

מליגרה באולדר, נשיאת החברה, שהשקיעה סכומי כסף גדולים בער־יכת מחקרי־שיווק ויצירת קשרים עם יצואנים ישראלים, הודיעה בשבוע שעבר ליצואנים, שעמם התקשרה בעבר, כי הפרוייקט מבוטל בשל הקשיים שהערים בפניהם מכון היצוא.

מחברת "פיאקום" נמסר כי מכון היצוא נקט סחבת בכל נושא ביצוע פרוייקט זה ופעם אחר פעם ביקש לדחות את ביצוע הפרוייקט, על־מנת להקים ועדות שונות. הדחייה האחרונה שביקש מכון היצוא הביאה לכך שהתחייבויות מתנות לגיוס 3 מיליון דולר לקידום פרוייקט זה — פקעו. תוכנית היצוא כללה יצירה וקידום של מותג־"ישראלי"־כולל לשורה של מוצרי מזון מתוצרת הארץ, שישווקו במאמץ על־ידי חברה מיוחדת שתוקם לצורך זה.

חברת "פיאקום", שבדקה את שוק המזון האמריקאי, העריכה כי מכירות התעשיינים הישראלים בשנה הראשונה יגיעו ל־12 מיליון דולר בהוצאות גבוהה ביותר, ובתוך חמש שנים תוכל החברה למכור מוצרי־מזון ב־55 מיליון דולר בארה"ב. באולדר ציינה עוד, במכתב שנשלח ליצואנים, עימם היתה בקשר עיסקי, כי מכון היצוא לא עמד בהתחייבותו להעמיד לרשות הפרוייקט סכום של 1.4 מיליון דולר. חברת "פיאקום" מתכוונת לתבוע את מכון היצוא על כל ההוצאות שנגרמו לה.

לא ניתן היה להשיג את תגובת מכון היצוא לדברים אלה, מאחר שדובר המכון שהה בחו"ל, ומנכ"ל המכון לא התפנה להגיב על העניין.

הבורסה תנקוט אמצעים משפטיים כנגד "רסקו"

אם זו לא תעמוד במחויבותה לרכישת מניות עדף שבידי הציבור

מאת יהודה שרוני

הבורסה תנקוט בכל ההליכים המתבקשים, ובכלל זה הליכים מש־פטיים כנגד רסקו, אם זו לא תעמוד בהתחייבותה כלשונה, ותרכוש את מניות חברת עדף שבידי הציבור הרחב. כך החליט בישיבת סוף השבוע של דירקטוריון הבורסה.

הבורסה תבעה מרסקו את ביצועה של הצעת הרכש, כדי למנוע אפשרות של ניגודי אינטרסים, שיביאו לפגיעה בציבור הרחב של בעלי המניות.

רסקו והנהלת הבורסה חלוקים בדעותיהם ביחס למחיר הביצוע של הצעת הרכש: הבורסה תובעת את ביצוע ההצעה על פי המחיר הדולרי של המניה ביום המסחר האחרון (בחודש מאי 1986) בתוספת ריבית. רסקו טוענת לעומת זאת, כי הצעת הרכש נכפתה עליה, אך היא מוכנה לרכוש את המניות מהציבור הרחב, על פי ערכן הכלכלי האמיתי. על פי הערכה כלכלית שנעשתה, הערך שוויה של מניית עדף במתכונת מערכה הדולרי.

המסחר במניות עדף יחודש בימים הקרובים, זאת לאחר שבעשרת החודשים האחרונים, לא נערך מסחר במניה.

דירקטוריון הבורסה גם החליט להשהות את ביצוע מחיקתן של מניות פרי זה מהרישום למסחר עד ל־1 לאוגוסט. המחיקה תתבצע, אם עד אז לא יחול מהפך משמעותי שיביא להבראת החברה.

"אביב 87"
תערוכת הפרחים
בעמק חפר
ביום חמישי, ששי שבת וראשון (פורים)

דבורה פיסקנה, מאמהות מסורבי העליה, התמוטטה אתמול, לאחר שלושה ימי שביתת רעב, מול משרד ראש הממשלה בירושלים. בתמונה: פיסקנה בת ה־58 מפונה באמבולנס לבית־חולים ביקור חולים. (תצלום: יונתן סלינגר)

מונתה ועדה קרואה לכפר קיש

חברי המושב אינם משלמים מסים והחוב שהצטבר למקורות גרם לשיבושים באספקת המים ● חלק מבעלי המשקים הפכו לחברה בע"מ ורכושם נרשם ע"י ילדיהם מפחד עיקולים

(ע). המשבר אליו נקלעו מושבים רבים בצפון הגיע לשיא חדש, כאשר לראשונה בתולדות תנועת המושבים מונתה ועדה קרואה למושב כפר קיש בגליל התחתון.

כפר קיש קיבל תנופת פיתוח במסגרת פיתוח הגליל התחתון ואוכלס במשפחות שרובן עסקו בחקלאות. כיום גרות בו 90 משפ־חות. ל־70 מהן אדמות חקלאיות, והשאר בנים־ממשיכים. רק רבע מן המשפחות עוסק בחקלאות והשאר עוסקים בעבודות־חוץ.

ההבטחות להגדלת מכסות, שני־תנו על־ידי משרד החקלאות, גרמו לרבים מאנשי הכפר, להשקעות בציוד ובמבנים, ומשלא הוגדלו מכסות אלו כמובטח — שקעו רבים בחובות. הלוואות ומענקים שהוענקו לתושבים, לא הצליחו להגביר את כושר הייצור החקלאי ולהחזיר את החובות ואנשי המושב לא הצליחו להתמודד עם נושא הערבות ההדדית.

החברים אינם משלמים מסים, והחוב שהצטבר, בין היתר לחברת "מקורות", גרם לשיבושים באספקת המים. אנשי הכפר נאלצים לעתים קרובות לאגור מים במיכלים גם כדי להשקות בעלי־חיים.

יצוין עוד כי חלק מבעלי המשקים הפכו לחברה בע"מ, כאשר רכושם נרשם על שם ילדיהם, וראש המשפחה "התמנה" על־ידי ילדיו כמנכ"ל החברה, זאת — כדי להתגונן בפני הערבות ההדדית ואפשרות לעיקולים.

רה"מ לראשי המועצות הדרוזיות:

שמיר: הדיון בממשלה היום על מצב הדרוזים מבטא שאיפה לשוויון

תכנית ארנס כוללת הצעות תקציביות אופרטיביות

מאת נורית כהבא סופרת "הארץ"

בפגישה עם 15 ראשי המועצות המקומיות הדרוזיות והצ'רקסיות, אמר ראש הממשלה, יצחק שמיר, כי הדיון בעניינם, שייערך היום בממ־שלה, יהווה "ציון דרך חשוב בשאיפתנו להשגת השוויון המלא בין כל תושבי המדינה".

תוכניתו של השר משה ארנס, שתועלה הבוקר בישיבת הממשלה, כוללת הצעות אופרטיביות עם הערכה של עלות כספית להשוואת מעמד העדה הדרוזית והצ'רקסית. התוכנית כוללת גם פירוט המקורות הכספיים מתקציב הממשלה, האמורים לכסותה.

כיסוי עלות התוכניות יבוא הן מן הרזרווה התקציבית והן ממשרדי הממשלה השונים. בתוכנית סעיף מדבר הקניית סיווג "עיר פיתוח" לישובים הדרוזיים, על־פי סיווג הישובים היהודיים שלידם, הטבות־מיסוי בתעשייה, תוכנית לזוגות צעירים, תמריצים למורים ועוד.

דן נוה, דוברו של השר ארנס, מסר כי התוכנית מציעה גם לחסל בתוך מספר שנים את הגרעונות שהצטברו ברשויות המקומיות הדרוזיות והצ'רקסיות.

900 דונם הופשרו

בפגישה שנערכה שלשום בכפרי הדרוזים דליית אל־כרמל ועוספיה בין שני שרי מפלגת העבודה, שר התעשייה והאנרגיה, משה שחל, ושר החקלאות, משה נחמקין, הכריזו השניים על הפשרת 900 דונם במובלעת שבין שני הכפרים ופארק הכרמל. השטח שהוגדר כאדמה חקלאית, יופשר מעתה לשטח לצרכי בנייה.

עיתוי הפגישה, הסמוכה לדיון בממשלה בתכנית השר ארנס בנושא הדרוזים, מבטא את שיא המאבק בתוך הקואליציה מי ייחשב כמיטיב של העדה הדרוזית. בעוד הצעת ארנס מתייחסת לסיווג חדש של הכפרים הדרוזיים כאזורי פיתוח, השליטה על הקרקעות נמצאת בידי שר החקלאות, האחראי על מקרקעי ישראל.

השר שחל הודיע בפגישה כי יימצא גם פתרון לבעיית הבנייה הבלתי־חוקית, וכן כי יוחל בחיבור 400 בתים בדלית אל כרמל ועוספיה לרשת החשמל הארצית.

היום תתקיים גם פגישה של ועדת המשנה של ועדת הפנים לענייני רשות הגנים, בראשות ח"כ עדנה סולודר, במשרדי פארק הכרמל, בנושא הפשרת הקרקע ובנ־סיון למצוא פתרון לבתים המיועדים להריסה.

עליה במגמת הייבוא גם בחודש שעבר

מאת צבי זרחיה סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מגמת העלייה ביבוא נמשכה גם בחודש שעבר. יבוא הסחורות נטו הסתכם בפברואר 87', ב־831 מיליון דולר.

מהלישכה המרכזית לסטטיסטיקה נמסר כי בחודש שעבר נמשך היבוא באותה רמה גבוהה שנרשמה בחוד־שים הקודמים. סיכום נתוני היבוא בחודשים ינואר—פברואר 87', מורה על המשך העלייה במגמת היבוא, שאיפיינה את כל שנת 86'.

תכנית להקים תיאטרון עירוני לילדים ונוער בתל־אביב

מאת חיים הנדוורקר

אגף התרבות בעיריית תל־אביב בודק בימים אלה תוכנית להקים תיאטרון לילדים ולנוער בעיר.

מאחורי ההצעה עומד סגן ראש העירייה וראש אגף התרבות, נתן וו־לך, הגורס כי לצד קיומו של תיאטרון ממלכתי לילדים ולנוער, יש־מקום לתיאטרון עירוני, כשם שקיים התיאטרון הקאמרי (העירוני) לצד תיאטרון הבימה.

בימים אלה מתקיימים מגעים בעניין זה עם משרד החינוך והתר־בות, וכן בוחנים באיזו מסגרת ארגונית יפעל התיאטרון ומוצע — אם כגוף עצמאי או מסונף לתיאטרון הקאמרי.

הנושא יובא בעוד שבועות אחדים לדיון ולהכרעה בהנהלת עיריית תל־אביב.

צפויים שינויי תפקיד ומינויים חדשים בהנהלת בנק ישראל

מאת צבי זרחיה

שורה של מינויים חדשים ושינויים בתפקידים בהנהלת בנק ישראל תבוצע במהלך חודש אפריל.

במסגרת השינויים ימונה המפקח הנוכחי על מטבע־חוץ בבנק ישראל, מרדכי ויזה, למנהל מחלקת מטבע־חוץ, במקומו של ישראל איטיה, המנהל הנוכחי, שביקש לפרוש מהבנק.

למשרת המפקח על מטבע־חוץ ימונה עודד הורוביץ, המכהן כיום כמנהל מחלקת האשראי. משרת מנהל מחלקת האשראי תבוטל, אולם מחלקה זו תמשיך להיות כפופה להורוביץ, גם בתפקידו החדש. מינויו של המפקח החדש על מטבע־חוץ, נעשה על דעתו של שר האוצר.

בנוסף נקבע כי מנהל המחלקה המוניטרית, ויקטור מדינה, ינטוש את הפיקוח על מטבע־חוץ, בנוסף לאחריותו על מחלקת האשראי.

השינויים הללו באו בהמשך לרה־ארגון שבוצע לפני מספר חודשים בהנהלת בנק ישראל. במסגרת השינויים הוחלט אז על מינוי ועדת־הנהלה מצומצמת לבנק המרכזי. לתפקיד מנכ"ל הבנק מונה יצחק רהב. לפני מספר שבועות, פרש שמואל ביליצקי ממשרת מנכ"ל הבנק, והוא ממשיך לכהן כמנהל מחלקת מלוות המדינה.

נשיא התאחדות התעשיינים: כל העלאת שכר במשק תערער היציבות

מאת יהונתן שרמן סופר "הארץ" לענייני כלכלה

דב לאוטמן, נשיא התאחדות התעשיינים, שב והזהיר כי העלאת שכר העבודה עשויה לערער את היציבות במשק ולהקטין את סיכויי הצמיחה.

לאוטמן, שנפגש בסוף השבוע עם משלחת קרן המטבע העולמית, השוהה כיום בארץ, אמר כי הוא אינו מעריך שב־87' תהיה פריצת דרך בתחום הקטנת הגרעון במאזן התשלומים, וכי הוא אינו צופה גי־דול משמעותי ביצוא התעשייתי.

בהתייחסו למהלכים הכלכליים שהתבצעו בינואר, אמר לאוטמן כי צעדים אלה היו הכרחיים, אך עדיין לא יצרו בסיס מספיק לצמיחה. לאוטמן מסר עוד כי הסכנה של חי־דוש האינפלציה עדיין קיימת, בגלל החשש מהעלאות־שכר. לאוטמן אמר גם שנדרשים שינויים מבניים במשק והורדה של שערי הריבית, כדי להבטיח צמיחה של המשק בעתיד.

משלחת קרן המטבע העולמית הגיעה לישראל במסגרת הכנת הדו"ח השנתי על מצבו של המשק הישראלי. בראש המשלחת עומד פטריק פונטי, סגן־מנהל המחלקה האירופאית של קרן המטבע העולמית.

טעות שלנו

במאמר "חוק לפראיירים בלבד" מאת אברהם טל ("הארץ") הוזכר השער המוקפא לצורך תש־לום שכר־דירה — 1.23 שקל הדולר. שער זה אינו שער 1 באפריל 1985, אלא מבוסס על השער שהיה באותו מועד (864 שקלים ישנים) עם שתי תוספות: 14% ו־25%, שאושרו בין 1 באפריל 1985 ל־2 ביולי 1985. כפי שצויין במאמר, שער זה "מוקפא" מאז לעניין תש־לום שכר־דירה בדירות המושכרות בשכירות מתמשכת.

ערכה את העמוד: עדה אושפיז

8 סיבות טובות מדוע כדאי לרכוש דוקא עתה מחשב אישי מקורי של יבמ

כשאתה שוקל איזה מחשב אישי לרכוש, אל תתן להבטחות "תואמות" לחסכון כספי לטווח קצר להטעות אותך. שכן, אף "תואם" אינו יבמ. כדי להבטיח את פעילותו התקינה של עסקך ולוודא שנתונים חיוניים יהיו בהישג ידך כשתדרוש להם - דרוש רק מחשב אישי של יבמ עם האיפיונים הבלעדיים שאותם נמנה להלן:

1 שירות ואחריות יבמ — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ מובטחים לך שירות ואחריות יבמ. פירוש הדבר זמינות מירבית של הציוד, אספקת חלפים מקוריים בעת הצורך. כך מובטחת פעילות רצופה ויכולת תיקונים מהירה של המחשב לאורך זמן ומינימום זמן השבתה במקרה של תקלה.

2 מערכת מקיפה לתמיכה מקצועית — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ, אתה זוכה לתמיכה המקיפה שמעניקה יבמ למשתמשים במחשביה. יש לך גיבוי מקצועי של מומחי יבמ ישראל, שלרשותם מידע מרוכז ביותר על הנעשה בתחום זה בארץ ובחו"ל.

3 יעוץ אישי וסיוע בכל עת — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ יש לך כתובת לקבלת הדרכה ויעוץ בכל בעיה הקשורה למחשב האישי: החל משיקול בתוכנה וכלה באיתור של בעיות תוכנה וסיוע לפתרון. כתובת זאת תהיה כאן גם בעוד שנים רבות.

4 עברית מא־ת' — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ אתה נהנה מאפשרות עבודה מלאה בעברית הודות לתמיכה מקיפה ותואמת בין כל חלקי המערכת - פיתוח ישראלי מקורי של יבמ ישראל בע"מ.

5 אפשרויות שימוש נרחבות — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ תהנה מכך שעסקך יוכל לגדול כאשר תזדקק לכך ובאותו יפתחו רכיבים ותוכנות חדשות עבודה. מגוון עצום של אביזרים ויחידות הרחבה כבר מיוצר ע"י יבמ וע"י יצרנים אחרים עבור המחשב האישי של יבמ, והם מאפשרים ניצול מכסימלי של פוטנציאל ההרחבה הטמון בתכנונו המיוחד.

6 ספריית תוכנה גדולה ורבגונית — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ תוכל מיד כי פתוח עבורך מגוון התוכנה הגדול ביותר. אלפי חברות בעולם מפתחות תוכנה למחשב האישי של יבמ. כך תוכל ליהנות משימושים רבים ומיישומים מגוונים כגון: הנהלת חשבונות, תלקס, שרטוט, חישוב, תיוק, ניהול מלאי, שיגור דואר ועוד.

7 מחשב מתחדש ומתפתח — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ אתה זוכה בכלי עבודה לשנים רבות ולישומים רבים ומתחדשים ללא הרף. החידושים והפיתוחים ההנדסיים נעשים קודם כל עבור וקובעים סטנדרטים בתחום המחשב. בכל מחשב אישי של יבמ אתה תהיה, לכן, הראשון לקצור את הפירות של חידושים אלה.

8 איכות ותקנים — כשאתה רוכש מחשב אישי של יבמ אתה מקבל מוצר באיכות ללא פשרות, מוצר שעבר במבדקי איכות ועמידות מסוגים שונים בתהליך בדיקה קפדני. יתרה מזאת, המחשבים האישיים של יבמ עומדים בתקנים בינלאומיים מקובלים לבטיחות, למניעת הפרעות לציוד אלקטרוני וכו'.

הכנס עוד היום אל אחד המשווקים המורשים של יבמ, והוא ישמח להציג בפניך את המחשב של יבמ ופרטים על המבצעים וההצעות המיוחדות שלו.

לפרטים על המשווקים המורשים טל' 03-618500.

דרוש מחשב אישי מקורי של יבמ

IBM יבמ

חברינו עורכי הדין

יום הבחירות למוסדות לשכת עורכי הדין ביום ב' 9.3.1987, ח' אדר תשמ"ז

למען פעולה נמרצת לשיפור המערכת המשפטית

להגנה על זכויות עורכי הדין ורווחתם | לביצור זכויות האזרח ושלטון החוק

הצביעו בעד

עו"ד מנחם ברגר לתפקיד ראש לשכת עורכי הדין

עו"ד צבי מיתר לתפקיד יושב ראש ועד מחוז תל־אביב

סיעת מקצוע חופשי | סיעת נאמני המקצוע

סיעת צעירים ארצית כללית וגוש הפרקליט הצעיר

صكنا من الاهل

صكنا من الاهل

שלוש קבוצות מהליגה הארצית גנבו את ההצגה בסיבוב השמיני

הגביע הטביע את יבנה, באר־שבע ולוד

נכנעו לחולון, טבריה וחדרה

מישחקים חוזרים ל־4 לאומיות

גביע

מאת כתבר "ספורט הארץ"

שלוש קבוצות מהליגה הלאומית הודחו אתמול בשלב שמינית הגמר של גביע המדינה על־ידי יריבות מהליגה הארצית. את ההפתעה הג־דולה ביותר חולל הפועל "צפרירים" חולון, מוליך הליגה הארצית, שניצח במישחק חוץ 2—1 את מכבי יבנה. הפתעה נוספת היתה בטבריה, כשה־פועל המקומי הממוקם במרכז הטבלה הארצית ניצח 1—0 את הפועל באר־שבע, מתחתית הליגה הלאומית. הפועל חדרה עלה לש־מינית הגמר רק לאחר הארכה. הוא הביס במגרשו 4—2 את הפועל לוד, לאחר 2—2 בתום 90 דקות.

ארבע קבוצות מהליגה הלאומית עדיין לא הבטיחו את עלייתן לשלב הבא. מישחקיהן לא הוכרעו גם לאחר הארכה, וכולם הסתיימו בתוצאה זהה 1—1. מכבי יפו לא הצ־ליח לנצח בטייבה את הפועל המקומי מליגה א'; מכבי תל־אביב כמעט הופתע ברמלה על־ידי בית"ר המקומי מהליגה הארצית; הפועל כפר־סבא נעצר בתיקו במישחק החוץ עם הכח רמת־גן, מתחתית הליגה הארצית, וכך גם בית"ר נתניה, סגנית הטבלה הלאומית, מהפועל ירושלים המדורג שני בליגה הארצית. מישחקי הגומלין יהיו מחרתיים.

בני־יהודה עלו לשמינית הגמר רק לאחר הארכה, אחרי ניצחון חוץ 1—0 על הפועל רעננה מליגה א'.

מישחקי שמינית הגמר יהיו ביום ג', ה־17 במארס. ההגרלה תהיה ביום ד' בתל־אביב.

עלו לשמינית הגמר

- בית"ר ירושלים (מחזיק הגביע)
- הפועל חדרה
- הפועל תל־אביב
- מכבי חיפה
- מכבי נתניה
- הפועל טבריה
- הפועל חולון
- מכבי פתח־תקוה
- הפועל פתח־תקוה
- בית"ר תל־אביב
- שמשון תל־אביב
- בני־יהודה

מישחקי הכרעה ביום ג'

- מכבי יפו — הפועל טייבה
- מכבי ת"א — בית"ר רמלה
- הפ. כפר־סבא — הכח ר"ג
- הפ. ים — בית"ר נתניה

מאבק בשער־קבוצה בין כדורגלני מכבי תל אביב בני טבק והוד אזולאי (בלבן) להגנת בית"ר רמלה מהליגה הארצית, שכפה על היריב הלאומי 1—1 אחרי 120 דקות והמישחק יחזור מחרתיים. (צילום: משה שי)

בדקה ה־120 חיפה גינצבורג על טעותו

בית"ר רמלה — מכבי תל־אביב 1—1 (לאחר הארכה 1—1, 1—0)

● השער לבית"ר: מאיר בלושטיין (23). ● למכבי תל־אביב: חיים גולדברג (63)

הכשלתו של מאיר בלושטיין בת־חילת המשחק על ידי בתי גינצבורג הביאה לבעיטת עונשין מ־11 מטר, אותה ניצל בלושטיין, כדי לקבוע 1—0 לרמלה. בדקה ה־120 נוצרה עירבוביה ליד שער התל אביבים, סידרת בעיטות של שחקני רמלה כשהאחרונה בהן נראתה חודרת פנימה, אך בתי גינצבורג בזינוק בזמן הילץ מהקו ופסק מאבק חוזר.

המשחק לא התעלה לרמה גבוהה והמקומיים הצליחו להוות יריב שקול אף למעלה מזאת לאורך כל דקות המשחק. בעזרת רוח לחימה, מספר פריצות גישוש, שער שנפסל ומסירות נאות בפתיחה הצליחו המקומיים להוביל כבר בדקה ה־23.

שער זה הציב במבחן קבוצה לאומית חלשה, בלתי תכליתית, חסרת מבויג במרכז המגרש, בעלת בימוס מעו־דר עד עצבנות רבה. לעומתם הי־טיבו המקומיים להחזיק בכדור, לבצע מהלכים מתוכננים ולשלוח שלושה חלוצים מוכשרים ברמתם של אבי כהן, מאיר בלושטיין ונח איוב לרחבת היריב.

בתחילת המחצית השנייה (46) הכ־שיל אלון נתן ברחבה אך יצחק בלאיש הדף יפה בעיטת עונשין מ־11 מטר שבוצעה על ידי בני טבק. בדקה ה־63 ניצל חיים גולדברג עירבוביה על יד שער רמלה ושלח כדור חלש לרשת כדי לקבוע 1—1 והארכה. בדקות ההארכה נראה היה כי שתי הקבוצות מסתפקות בתוצ־את תיקו ומתבססות על התקפות מתפרצות. ומספר מהלכי פרק, עד לאותה עצירה נפלאה של בתי גינצבורג בדקת הסיום.

שפט רחמים דינבצי, 1,000 צו־פים, האיצטדיון העירוני ברמלה.

אבי גורן

יוצאי בית"ר במדי שעריים לא נטו חסד לקבוצת־האם

בית"ר תל־אביב — מכבי שעריים 3—1 (0—1)

● השערים לבית"ר תל־אביב: ישראל ברנתן (71), רוני צמח (79), דוד לביא (81). ● לשעריים: אלי כהן (44).

בתחילה זה נראה כמו מיפגש בין בית"ר תל־אביב לקבוצת הבת שלו משעריים: אבי ליברמן היה בשער הרחובותי, אלי קיגלי כיהן בהתקפה ויוסף שמריה בקישור. אבל "השחקנים הגולים" לא גילו כל סנטימנ־טים ובעצם לא חסר הרבה להפתעה מרעישה.

במחצית הראשונה היה לשעריים יתרון בכדור, שהתבטא בלחימה חסרת פשרות בהגנה ובהתקפות מתפרצות. דקה לפני ההפסקה השיגו הרחובותים שער יתרון, כשאלי כהן ניצל יציאה לא־מוצלחת של השוער אלי גדבי, ובעט כדור שהתגלגל בנחת לרשת החשופה.

לאחר ההפסקה חל שינוי בקבוצה המארחת, כשדוד לביא נכנס במ־קומו של רון פז, רוני צמח חזר לעמדת הבלם ויעקב כהן המצוין עלה לחזק את חוליית הקישור. ישראל ברנתן נגח את השוויון (71) לאחר שהכדור קיפץ ליד השער הרחובותי מראש ביתרי אחד למש־נהו עד שמצא את הרשת. מעתה ועד לסיום היתה זו קבוצה בית"רית אחרת. רוני צמח נגח (79) לשער לאחר הגבהת כדור עונשין של עמרו, וכעבור שתי דקות הובקע שער מרהיב על ידי דוד לביא מטווח של 14 מטרים.

שפט יוסף דיאמנט, 500 צופים, איצטדיון וינטר ברמת־גן.

שמואל קליגר

3—0 בלי ויכוחים

מכבי חיפה — הפועל בית שאן 3—0 (2—0)

● השערים: אלי כהן (34), ציון מרילי (37), משה סלקטר (60).

התוצאה (3—0) אינה מעידה על יחסי הכוחות ועל היכולת המפתיעה של הפועל בית שאן, שב־30 דקות הפתיחה סיכן את שער חיפה והיה קרוב פעמיים להבקיע.

שלום לוי שחקן הקישור של בית שאן הוביל את קבוצתו להתקפות מסוכנות על שער חיפה, ואף בעט בעיטת עונשין מ־25 מטר בדקה ה־22 שהוקפה ליד קורת שערו של אבי רן. חיפה יצאה להתקפות בוד־דות ובדקה ה־34 פרץ בריילובסקי והודף לקרן. הוא הגביה את כדור הקרן מימין ואלי כהן בעט פנימה כדי לקבוע 1—0 לחיפה, שער מפתיע לאור יחסי הכוחות עד לאותה דקה בשדה. שחקני בית שאן נראו המומים מספיגת השער ועוד לפני שהתאוששו ספגו שער נוסף בדקה ה־37, ציון מרילי בעט כדור עונשין מ־25 מטר שהדף שוער בית שאן. 2—0 לחיפה. בהמשך נחלש קצב המשחק אבל חיפה לא הפסיקה להתאמץ להוסיף שער שלישי בדקה ה־60. שחקני בית שאן מסר לברוך ממן שהגביה ומשה סלקטר נגח פנימה 3—0.

שפט אריה פרוסט, 1000 צופים, בקרית אליעזר בחיפה.

אברהם ציבין

בליץ של פתח־תקוה בסיום

הפועל פתח תקוה — הפועל באר יעקב 4—0 (1—0)

● השערים: מני בסון (8, 69), אלון בוליקן (88), אלון חזן (89)

ניצחונה הגבוה של פתח תקוה על באר יעקב שיקף את מהלך המישחק ואת הלחץ הכבד שהופעל על היריב מליגה ב'. עם זאת, היה מישחקה של פתח תקוה רחוק מרמה לאומית. באר יעקב, שהגיעה עם יומרות להפתיע, גילתה בפתיחה הססנות רבה וניסתה מדי פעם כוחה בהתקפות מתפרצות בראשותם של הישראלי לשעבר משה אהנה ואיזי חמו, שהיה הבולט בשורותיה. אך זה לא הספיק כדי לגבור על הגנתה של פתח תקוה, אף שחסרה את שני בלמיה בהדניק וניר אלון.

בדקה השישית נגח גבע מרכוס למשקוף הפנימי והכדור הודחק. אך כעבור שתי דקות הובקע השער הראשון, בנגיחה של מני בסון, ממסירתו של אלון חזן. במחצית הראשונה החמיצו שחקני פתח תקוה שוב ושוב ממצבי הבקעה נוחים. לבאר יעקב ניתנה הזדמנות בדקה ה־39, אך אהנה שניצב חופשי מול גדבי העדיף למסור לאורדיני שבעט מעל למשקוף. בדקה ה־69 קבע בסון 2—0 לאחר שדחק את הכדור לשער משני מטרים. בוליקן, שנכנס לשדה בדקה ה־85, נגח כעבור חמש דקות שער שלישי ודקה לפני הסיום בעט אלון חזן כדור מדויק מעשרה מטרים לפינה הימנית.

שפט עמית קליין, 800 צופים, האיצטדיון בפתח תקוה.

אהרון שמולביץ

שירזי נגח בפרצוף

בית"ר ירושלים — בית"ר חיפה 2—0 (0—0)

● השערים: גרי הנדמולן (73), אלי אוחנה (84).

האורחים מהליגה השלישית ראו־יים לשבח בזכות מישחק ההקרבה והיכולת המשכנעת שהפג־ינו מול מוליכת הטבלה הלאומית, שרוחקה היא דמתה אתמול יותר לקבוצה מהליגה השלישית.

הירושלמים הציגו את מישחקם החלש ביותר בעונה. ההגנה הבי־ת"רית, גילתה מישחק מבולבל, אולם למולה לא העזו החיפאים להעמידה במבחן ממשי.

במחצית השניה נאלץ השוער הירושלמי יוסי מזרחי למתוח פע־מיים את אבריו, כדי להציל שערו משתי בעיטות עונשין מסוכנות.

בדקה ה־70 היה ראוי שלמה שירזי ללא ספק לספוג כרטיס אדום. שירזי נגח ללא כדור בפניו של הבלם החיפאי אהרונוביץ, אולם למזלו נעלמה התנהגותו מעינו של השופט החלש שלמה יוסף.

שלוש דקות מאוחר יותר נתנו הירושלמים שוב מכה מול גרולה כאשר השוער החיפאי ליאור לוי שלח בבעיטה אומללה את הכדור לרגליו של הנדמולן, שדחק מקרוב פנימה. בדקה ה־84 היה זה מלכה שהגביה בדייקנות לראשו של אוחנה שהמשיך מקרוב פנימה כדי להבטיח את עלייתה של קבוצתו לשלב הבא.

שפט שלמה יוסף, 1000 צופים, מגרש ימק"א.

דורי דיאנ

50 שניות וגמרנו

מכבי נתניה — הפועל עכו 2—1 (1—1)

● השערים לנתניה: נתן עוזיה (1), יגאל מנחם (87). ● לעכו: לוי אוחנה (38).

במישחק בין שתי הקבוצות שנערך בשבוע שעבר בגמר גביע הטוטו, ניצחה הפינאליסטית הלאו־מית את הפינאליסטית הארצית 2—1.

50 שניות לאחר שריקת הפתיחה, העביר יגאל מנחם כדור שטוח מי־מין ונתן עוזיה דחק מקרוב פנימה. בשורות עכו גילה יכולת טובה שוער המשנה בדרה אשרף, מחליפו של אגמון הפצוע, שגילה מיקום טוב ברחבה.

נתניה המשיכה להחמיץ כמה הזדמנויות טובות לכיבוש שערים, ובדקה ה־38 הצליחה עכו להשוות. דוד הלפון שלח את לוי אוחנה בכ־דור ארוך מוחץ באגף ימין ואוחנה ניצל יציאה הססנית של אריה הביג, השוער, ובעט כדור קשתי מעליו לרשת.

נסיונות נתניה לעלות ליתרון לא עלו יפה במשך מרבית שלבי המחצית השניה, גם עם כניסתו של שלום תקוה, שהחליף באוזן ואליך מטבריה. רק שלוש דקות לפני הסיום הצליחה נתניה למנוע הארכה, כאשר משה בוארון הגביה משמאל ויגאל מנחם נגח מקרוב פנימה.

שפט יוסף שרוי, 700 צופים, איצטדיון מכבי בנתניה.

רונן סאורי

הפתיחה הספיקה

שמשון תל אביב — בית"ר נהריה 2—0 (2—0)

● השערים: אבינועם עוב־דיה (2), בועז רמתי (7).

פתיחה מהוגנת של מחזיק גביע הטוטו, שמשון תל־אביב, הספיקה לניצחון לא משכנע על בית"ר נהריה מתחתית הליגה הארצית.

השמשונים פתחו היטב וכבר בדקה השניה הצליח אבינועם עוב־דיה (הנהרייני) להבקיע מקרוב שער ראשון, לאחר שקיבל כדור מראש של שמעונוב. בעוד הנהריינים בהלם כתוצאה מהשער שספגו הצ־ליח כעבור חמש דקות הוותיק בועז רמתי להעלות את יתרון קבוצתו ל־2—0 כשניצל השמטה של שוער נהריה צדוק אברהמי. משלב זה ואילך שיחקה השמשונים כקבוצה שלא הצליחה להפגין רמה טובה.

שפט חיים ליעקוביץ, 600 צופים, מיגרש בית"ר בנהריה.

דב אריאל

ויקי פרץ (מימין) נבלם על ידי כדורגלן הפועל חדרה, שהדיחה אתמול במפתיע את הפועל לוד מהגביע. (צילום: מוטי לוי)

מי שראה לא הופתע

הפועל חדרה — הפועל לוד 4—2 (לאחר הארכה, 2—2, 2—0)

● השערים לחדרה: עודד מכבס (42, 119), רונן שפירא (44), שלומי גולן (106). ● ללוד: יעקב בנדיס (67, מ־11 מ'), רונן הלל (70).

הפתעה? לא למי שנכח במישחק. מישחק מעולה ודרמטי, שישה שערים, שני מורחקים, בעיטת 11 מטר, שוויון בתום 90 דקות וניצחון להפועל חדרה בסיום הארכה על הפועל לוד מהלאומית.

מישחק מהיר של מוטי עסיה, ישראל חדרה ושלושת כוכבי הקבוצה שפירא, אבו סוף ומכבס, הביאו למקומיים ניצחון גדול. חדרה הו־ליכה 2—0 במחצית. לוד השוותה תוך שלוש דקות במחצית השניה ובפתח הארכה. בחלקה השני של ההארכה החלה הדרמה האמיתית. זה החל כאשר רפי שמואל מלוד פגע בנתן פחר ללא כדור, ושניהם הורחקו מהשדה. המשיך בכביסתו של שלומי גולן, שכעבור שתי דקות כבש שער מרהיב והביא לתנופה מחודשת, ובסיומה שער נוסף של מכבס אשר העלה את הפועל חדרה לשלב הבא.

שפט יצחק שריה, 1000 צופים, באיצטדיון חדרה.

דוד רוזנבלום

אין כמו טייבה

הפועל טייבה — מכבי יפו 1—1 (לאחר הארכה, 1—1, 1—1)

● השער לטייבה: זוהיר זועבי (11). ● ליפו: שלמה אלקולמבריה (19).

בטייבה היתה אתמול חגיגה לרגל אירוע היסטורי, המגרש המקומי אירח לראשונה קבוצה מהליגה הלאומית — מכבי יפו.

אלפי צופים באו למגרש לחזות במישחק. אלא ששחקני הפועל מהליגה השלישית לא הקלו את המלאכה על אורחיהם. הם פתחו היטב ואף הוליכו בשער ראשון שהבקיע זוהיר זועבי כבר לאחר 11 דקות. טעות של השוער המקומי אפשרה לשלמה אלקולמבריה ל־השוות כעבור 8 דקות. בהמשך היתה עדיפות ליפואים אך ההגנות של הקבוצות עמדו בפני ניצחון. הפועל טייבה לא ניצח אך זכה בפרס צנוע, מישחק חוזר באמצע השבוע.

שפט יצחק בריצתק, 5,000 צו־פים, בטייבה.

המוליך הארצי כבר מתאמן ללאומית

הפועל "צפרירים" חולון — מכבי יבנה 2—1 (2—0)

● השערים לחולון: מרקו בירבוך (31, 43). ● ליבנה: מאיר בן שמעון (57).

שחקני חולון עשו ביבנה מה שקבוצות לאומיות רבות לא הצליחו לעשות. הם לא נבהלו, כבשו שני שערים וידעו לשמור על יתרונם עד לסיום המישחק. לעומתם שחקני יבנה, שראשם נתון במאבק ההי־שארות בליגה הלאומית, שיחקו בחוסר מוטיבציה וללא כל תכנון.

חלפו חמש דקות ומנשה עלאמה הכשיל את ארז שקדקה החולוני. השופט הורה על הנקודה הלבנה. יעקב זיתוני החולוני בעט ולסגר הדף. בהמשך הציל פרדי לסגר פעמיים את מכבי יבנה מספיגת שערים, אך בדקה ה־31 בעט בני רמתי מצפרירים, לסגר הדף ומרקו בירבוך בעט מקרוב לרשת 1—0 לחולון.

בדקה ה־41 פרץ ועקנין המקומי, ביטון שוער חולון יצא לקראתו, השניים התנגשו, ביטון לא התאו־שש והוחלף. בדקה ה־43 כבשו החו־לונים שער שני. מרקו בירבוך פרץ ממחצית המיגרש לעבר שער יבנה. לסגר יצא לקראתו אך בירבוך גלגל את הכדור מ־20 מטרים לרשת וקבע 2—0.

במחצית השניה תקפו שחקני יבנה ובדקה ה־57 הצליחו לצמק את התוצאה. אלקבץ הגביה עונשין מי־מין לשמאל, רמלר נגח ומאיר בן שמעון המשיך בנגיחה פנימה. עד לסיום ניסו שחקני יבנה להשיג שער שוויון אך ללא הועיל.

שפט יהושע לוית, 800 צופים, ביבנה.

עמי חרמן

הכח החמיץ סנסציה

הכח רמת־גן — הפועל כפר־סבא 1—1 (לאחר הארכה, 1—1, 0—0)

● השער להכח: יגאל דואל (80). ● לכפר־סבא: מאיר ביוזר (84).

לא היה רחוק ששחקני הפועל כפר־סבא יחזרו הביתה בידיים ריקות; זה בהחלט היה בתחום השגת יד לשחקני הכח רמת־גן, מתחתית הליגה הארצית, לעבור על פני משוכה גבוהה למדי. דרושות היו לשחקני רמת־גן רק 6 דקות, כדי לעשות את הסנסציה, אלא שלא עמדו בסיום בפני יכולתו של מאיר ביוזר, שכפה הארכה. משלא הושגה הכרעה גם בהארכה נדרש מישחק חוזר.

זר לוא היה נוכח במיגרש לא היה יודע לשייך את הקבוצות המתמודדות. לפי המישחק הקבוצתי נראה כי הליגה הנמוכה ביותר אינה הליגה העל־יונה — ואף לא המשנית.

דווקא המארחים נראו בשלים יותר לניצחון, ולפחות היו עדיפים מבחינת מספר ההזדמנויות וההבקעה. עופר צעירי מהכח כבש כבר בדקה ה־10, אך השער נפסל בטענה של נבדל. השער לזכות הכח (80) הושג מבעיטה של יגאל דואל, לאחר פריצה של צעירי. אנשי הכח לא האמינו ביכולתם להחזיק ביתרון. בדקה ה־84 פרץ מייקל יפה לאורך האגף ומאיר ביוזר בעט לתוך השער מטווח שהחמצה ממנו היתה כמעט בלתי אפשרית.

שפט יצחק רוזנברג, 500 צופים, איצטדיון וינטר ברמת־גן.

שמואל קליגר

שייע: "אל תעשה רושם"

בית"ר נתניה — הפועל ירושלים 1—1 (לאחר הארכה, 1—1 0—0)

● השער לנתניה: שלמה אדרי (65). ● לירושלים: מרדכי ועקנין (84).

סגנית הטבלה הלאומית בית"ר נתניה היתה עדיפה על פני הפועל י־רושלים ואף הובילה 1—0 בדקה ה־65. שלמה אדרי בעט כדור קשתי והב־קיע את מרכוס. היתרון הוחזק תשע דקות בלבד. הפועל ירושלים השיג את שער השוויון באופן מוזר. ועקנין בעט כדור עונשין ממחצית המגרש והכדור הבקיע את השוער הנתנייתי יהודה פילוסוף. השוער חשב כנראה שהכדור גבוה ויעבור מעל השער.

לפני תחילת המישחק ניגש שמואל פרלמן מאמן בית"ר ללחוץ את ידו של יהושע פייגנבוים מאמן האורחים, שאימן בתחילת העונה בנ־תניה. שייע סירב ואמר לו "אל תעשה רושם על הכתבים". פרלמן השיב: "זה מה שהשארת לי בקבוצה". בתום 90 הדקות דרש פרלמן מתניבו משה גביש לנטוש את תחומי המגרש, אך הלה סירב וניסה לפגוע בפרלמן.

שפט עובדיה צבי, 250 צופים, בנתניה.

יוסף חכם

אז'ובל וגמרנו

מכבי פתח־תקוה — הפועל מרמורק 1—0 (0—0)

● השער: יעקב אז'ובל (71).

שער בודד במחצית השניה הס־פיק למכבי פתח־תקוה כדי להשיג ניצחון חוץ חשוב על הפועל מרמורק, המדורג בתחתית הליגה הארצית. המחצית הראשונה היתה שקולה ובמחצית השניה ניכר יתרון של שחקני פתח־תקוה. שער הנצ־חון הובקע בדקה ה־71, דרור גולן מסר כדור לאז'ובל שהבקיע.

שפט ראוד סאאיל, 100 צופים, ברחובות.

דן אחד הספיק לבאר שבע

הפועל טבריה — הפועל באר־שבע 1—0 (0—0)

● השער: עופר דן (74).

עופר דן, המוליך בטבלת מלך השערים של הליגה הארצית, הבקיע אתמול את השער החשוב ביותר בעונה זו.

זה היה שער הניצחון לרשת הפועל באר־שבע מהליגה הלאומית, שהודח מהמשך מישחקי הגביע. ההפסד אינו מקפח את האורחים. הטבריינים היו טובים יותר ולחצו פעמים רבות את היריב לשערו.

שפט בני כהן, 500 צופים, בטבריה.

● הזהארי ליששיין מהפועל י־רושלים ניצח בשבת בגבעתיים בתחרות בוץ וקשה, ששימשה הכנה לאליפות אירופה. המנצח צבר 1,238 נקודות לפני אילן נקש מהפועל גבעתיים (1,170).

במחזור הבא

במחזור הבא של הליגה הלאומית (ב־14 במארס)

- מכ. יבנה — שמשון (0—2)
- בית"ר ים — בית"ר ת"א (5—3)
- מכבי חיפה — ב. נתניה (0—0)
- בני־יהודה — הפועל לוד (0—0)
- מכבי פ"ת — מכבי יפו (1—1)
- הפ. פ"ת — באר־שבע (0—1)
- מכ. נתניה — כפר־סבא (0—2)
- מכ. ת"א — הפועל ת"א (0—0)

גביע גרמני

מנשנגלדבאך ניצחה 9—2

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (שרות "ספורט הארץ"). קבוצה אחת מהליגה השניה העפילה אתמול לחצי גמר הגביע הגרמני. זוהי קיקרס שטוטגארט שהדיחה את איינטראכט פרנקפורט 3—1. איינטראכט איבדה כבר בדקה השי־שית את הלוצה הפולני סטולארק שהורחק ע"י השופט.

בחצי הגמר ב־31 בחודש, תארח קיקרס שטוטגארט את פורטונה דיסלדורף שניצחה את קארלסרוהה מהליגה השניה 1—0 משער של קרימפלמן בדקה ה־82.

בחצי הגמר השני תארח האמבורג את בורוסיה מנשנגלאדבך. האמבורג המתינה עד לדקה ה־89 לפני שגברה על דארמשטאט מהליגה השניה 1—0 משער של הצעיר קסטל. מנשנגלאדבך הביסה במישחק מוהיר את באייר אירדינגן 9—2. קירנס (2), דרזן (2), ראהן (2), ברונס, קראוס והוכשטטר, הבקיעו את השערים.

בשני מישחקים בבונדסליגה: לוורקוזן — דורטמונד 3—2, נירנברג — שאלקה 4—2.

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

שרון: מכבי לא יקבל מריאל ניצחון על מגש

עוזרו של שרף מזהיר משאננות, לאחר שראה במאדריד מישחק ספרדי נלהב נגד מילאנו

גביע האלופות

מאת מיכאל קרנון

יאיר שרון, עוזר מאמן מכבי תל־אביב שחזר בליל שבת ממאדריד, מזהיר מפני שאננות לקראת המיש־חק האחרון הקובע של מכבי תל־אביב בבית הגמר, שיהיה ביום חמישי נגד ריאל.

"אם הייתי זקוק לשכנוע, שריאל אינה מתכוונת להגיש לנו מתנות, בא המישחק נגד טרייסר מילאנו ועשה זאת", אומר שרון. "למרות שאין לה עוד כל סיכוי להופיע בגמר, שיחקה ריאל בהתלהבות ובמהירות מסחררת, והממה את האיטלקים במחצית הראשונה שהס־תיימה ביתרון 63—35. קורבאלאן שיחק כמו בימים הטובים ושני האמריקאים ספריגס וברנסון, שכבר הרשימו בתל־אביב, הוכיחו שוב כי הם שחקנים מעולים".

החידוש במישחקה של ריאל היה בכך שנקטה במרבית שלבי המיש־חק בשמירה אישית, כפי שלא נהגה בעבר. "הסיבה העיקרית לכך היתה העובדה שלריאל היו למעשה חמישה שחקנים בלבד. מולדו של רוליאן, הפציעה של איטורדיאגה והעובדה שבידריקס אינו משחק בגביע אירופה, גרמו לכך שעל הספסל ישבו רק שחקני נוער. במ־חצית השניה היתה ירידה בכושר וגם יציאתו של רומאי בחמש עבירות, כעבור חמש דקות, אילצה את המאמן מאינו להכניס את הצעיר מאטאו. טרייסר השתפרה, קלעה כמה סלים של 3 נקודות, אבל לא איימה אף לרגע על הניצחון של ריאל (99—96)".

הקלעים של ריאל במישחק זה היו: ברנסון 32, ספריגס 28, דל־קוראל 18, קורבאלאן 11, רומאי 8, מאטאו 2. לטרייסר הירבו לקלוע: פרמייר 30, באריל 22, מקאדו 18.

שרון השתכנע שהמעבר מהפאב־יון להיכל הספורט של מאדריד, אינו פוגע כלל ביכולתה של ריאל. "אמנם לא כל היציעים היו מלאים, אבל 8,000 הצופים הרעישו עולמות ונתנו לקבוצתם אוירה ביתית".

על סמך המסורת של שני מישחקי החוץ האחרונים, יקדימו המכבים גם הפעם את יציאתם למאדריד ב־24 שעות, ויסעו לספרד כבר ביום שלישי. אם זו סגולה להצלחה, נראה ביום חמישי.

בני יהודה תוקפים ברעננה, אך המארחים מליגה א' שיחקו בלי כל רגשי נחיתות והבקעו... רק 1—0 בדקה ה־113 של מישחק שמינית גמר הגביע. (צילום: ראובן קסלר)

תכליתיות וסימפטיה

בני־יהודה — הפועל רעננה 1—0 (0—0, 0—0, הארכה)

● השער: דוד גורדנה (113).

במשך 113 דקות קיוו שחקני הפועל רעננה מליגה א', כי יצליחו להנחיל הפסד לבני־יהודה, כפי שעשו קודמיהם לפני 21 שנה. אולם אז בא שערו של דוד גורדנה והבהיר למארחים, כי תכליתיות חשובה מסימפטיה.

הרעננים פתחו את המשחק בהס־סנות, בני־יהודה תקפו ובדקה השישית ניתנה להם הזדמנות מצוינת לעלות ליתרון, כאשר נפסקה לזכותם בעיטת 11 מטר. אולם את בעיטתו של אחד הטובים הדף זאב כרמלי, שוערה המצוין של רעננה לקרן. בני־יהודה המשיכו לתקוף והגנת רעננה עמדה בפרץ. אך אז ראו הרעננים כי השד אינו נורא כל כך ושחקניה הולו לצאת להתקפות על שער בני־יהודה. בדקה ה־36 בעט גיטלמן כדור שחלף בסנטימטרים מעל שערו של אסייג. במחצית השנייה השתוו הרעננים ברמתם לבני־יהודה ותקפו לא מעט את שערם, ובדקה ה־81 ניתנה להם הזדמנות מצוינת להבקיע שער ניצחון, אולם את בעיטתו של צחי טורס הדף אסייג בקצות אצבעותיו לקרן.

בפתיחות ההארכה עוד שמרה רעננה על כוחות טריים, אולם הכושר הגופני העדיף של שח־קני בני־יהודה החל לתת את אותו־תיו והם התחילו להפעיל לחץ על שערו של כרמלי. לחץ זה בא לידי ביטוי בדקה ה־113, כאשר מישל דיין הרים כדור לרחבה וגורדנה נגח לרשת.

שפט יעקב ממן, 1,000 צופים, ברעננה.

מנחם כהן

כדוריד

גביע בני כהן לאוניברסיטת ת"א

מאת כתבר "ספורט הארץ"

נבחרת הכדוריד של אוניברסיטת תל־אביב זכתה בגביע לזכר בני כהן ז"ל, שנפל במלחמת יום הכיפורים. בטורניר המשולש שהיה באולם האוניברסיטה ברמת אביב, השתתפו גם נבחרת לוכסמבורג ונבחרת הנוער של ישראל. הגביע הוענק לקפטן האוניברסיטה אמיר גרא.

במישחק הראשון גברה אוניבר־סיטת תל־אביב על נבחרת לוכס־מבורג 13—10 (5—5). בלט אמיר גרא שהבקיע 5 שערים.

במישחק שני סיימו נבחרת הנוער של ישראל ואוניברסיטת תל־אביב בתיקו 9—9 (5—5).

במישחק השלישי גברה נבחרת הנוער של ישראל על נבחרת לוכס־מבורג 12—11 (6—5). השערים לישראל: קושניר 5, דיין 5, עמר 1, פרוכטר 1. שפטו יעקובוביץ' וגר רוזין.

מכבי ראשל"צ — הפועל פ"ת הערב ברבע הגמר

למחזיק הגביע, מכבי ראשון לציון, מצפה הערב מישחק חוץ ב־יד הדר מול קבוצת הפועל פתח־תקוה ברבע הגמר.

המישחקים האחרים: הפועל רא־שון־לציון — הפועל נוקיים (מישחק רדיוס ברמת־הכובש), מכבי ארזים רמת־גן — אליצור הרצליה (אולם "עלית" באוניברסיטת תל־אביב), מכבי רחובות — מכבי נתניה. השעה הראשית למישחקים 20.30.

● תחרויות השייט שהיו אמורות להתקיים בסוף השבוע בחוף שרות ים בוטלו בגלל מזג האוויר הסוער.

מישחקי הפועל: קצת צניעות, רבותי

מן היציע

מאת מיכאל קרנון

בעוד פחות מחודשיים ייפתחו מישחקי הפועל ה־13, האירוע הגרנדי בספורט הישראלי בשנת 1987.

הרבה מאד כבר נאמר על המשאבים הכספיים הענקיים המושקעים באירוע זה, ללא כל פרופורציות לחשיבותו הבינ־לאומית, ולמצבו של הספורט הישראלי. קשה להעריך כיום, כיצד יבוא הדבר לידי ביטוי באתרי הספורט השונים ובאיזו מידה, אם בכלל, זה יתרום לספורט הישראלי.

אבל שיא אחד כבר נשבר — בכל מה שקשור לפירסום המישחקים. מעולם לא קיבל אירוע ספורט הנערך בישראל פירסום כזה. ומי שאינו מעורה בספורט, עשוי להתרשם כי הפועל יקיים אירוע בסדר גודל עולמי היכול להתמודד אפילו עם המישחקים האולימפיים. לוס־אנג'לס 84, סיאול 88 וב־אמצע מישחקי הפועל 87. זה אחד הגימיקים שמנסים המ־ארגנים למכור. האמנם? נראה לי, שמישהו ברחוב הארבעה 8 בתל־אביב חי בעולם של אשליות, חולם בלילות שהוא פיטר יוברות, האיש שעמד בראש הוועדה המארגנת של מישחקי לוס־אנג'לס.

להעמיד את המישחקים האלה ואת מישחקי הפועל באותה דרגה — האין זה יומרני מדי?

הפירסומת מבטיחה על אלופי לוס־אנג'לס שיתחרו בישראל. האם יש בידי המארגנים ער־בויות, שאכן נחזה כאן באלופים אולימפיים? מדוע להגזים כל כך. יש לכולנו ניסיון מר עם הבטחות כאלה בעבר. בסופו של דבר יקנם אירועים חשובים הרבה יותר בספורט העולמי בשנה זו, ובעיתוי מוצלח יותר מאשר ראשית מאי.

המארגנים רואים בתחרויות השחיה אחד משיאי המישחקים. בשלב זה לא ידוע על שום שחיין אמריקאי שיגיע לכאן. תולים הרבה תקוות בנבחרת החזקה של קנדה, עם השיאנים העולמיים באומן ודייויס. במקרה הזדמן לי בשבוע שעבר להעיף מבט בתכנית התחרויות הרשמית מטעם ההתאחדות הב־ינלאומית לשחיה. מישחקי הפועל מופיעים שם בתאריכים 7—11 במאי. במועד כמעט חופף, 12—13 במאי, מתוכננת תחרות בינלאומית בעיר קאל־גארי בין ברית המועצות לקנדה, שתיים ממעצמות־העל של השחיה העולמית. אין ספק איזו תחרות תקבל עדיפות ראשונה. במקרה הטוב ביותר נראה כאן את נבחרת המשנה של קנדה. קשה להאמין, שדייויס ובאומן ישוטו בישראל.

זו רק דוגמה אחת, מדוע יש להקפיד על הזהירות בפירסום. גם קצת צניעות לא תזיק.

אמש: יותר מחמישים ניחשו 14 תוצאות

יותר מחמישים משתתפים ני־חשו את 14 התוצאות במחזור הטוטו על גביע המדינה שהיה אתמול — כך התברר לאחר המיון הראשוני של טפסי המש־תתפים במוצאי שבת.

הניחוש הנכון בטוטו

1.	הפ. פ"ת — באר־יעקב	1
2.	הכח ר"ג — כפר־סבא	x
3.	הפ. חדרה — הפ. לוד	x
4.	מכבי חיפה — בית־שאן	1
5.	בית"ר נהריה — שמשון	2
6.	ב. ת"א — מ. שעריים	1
7.	בית"ר ים — ב. חיפה	1
8.	הפ. טבריה — ב"ש	1
9.	הפ. ת"א — רמת־השרון	1
10.	הפ. רעננה — בני־יהודה	x
11.	מכבי יבנה — הפ. חולון	2
12.	הפ. מרמורק — מ. פ"ת	2
13.	מכבי נתניה — הפ. עכו	1
13.	בית"ר רמלה — מ. ת"א	x

שבתאי לוי (מימין), שהבקיע את השער הראשון לזכות הפועל תל־אביב, תוקף את הגנת הפועל רמת השרון במיטעו של ביל לנדאו. (צילום: אלכס ליבק)

מה שהם ראו בבלומפילד

הפועל תל־אביב — הפועל רמת השרון 2—0 (1—0)

● השערים: שבתאי לוי (40), מוריס לאבו (67).

שני שערים, אחד בכל מחצית, העלו את האלוף לשמינית הגמר לאחר שגבר במשחק בינוני על הפועל רמת־השרון.

מול משחק חופשי ופתוח שהציגו האורחים ציפינו להפגנת יכולת מרשימה יותר של המארחים. אך השינויים בתיפקוד השחקנים טרם השפיעו על היכולת להציג את יכולתם מהעבר. חוסר דיוק של חלוציהם בתחילה מנע מהם להעלות אתקפותם ליתרון. רק בדקה ה־40 ניצל שבתאי לוי עירבוביה ברחבת האורחים כדי לבעוט מקרוב 1—0.

עם חידוש המשחק לאחר ההפ־סקה חזינו בהתקפות מתפרצות של האורחים שנבלמו בהגנה המוצקה של האלוף. בדקה ה־67 נטל משה סיני את היוזמה ושלח כדור עמוק לתוך רחבת האורחים, עליו השתלט מוריס לאבו שהטעה את השוער ובעט פנימה 2—0. את שקט המשחק קטע לעיתים קרובות השופט טבי אלנקווה שהתאים עצמו לרשת המשחק.

שפט טבי אלנקווה, 350 צופים, בבלומפילד.

ציון ציסן

בעיטה חופשית

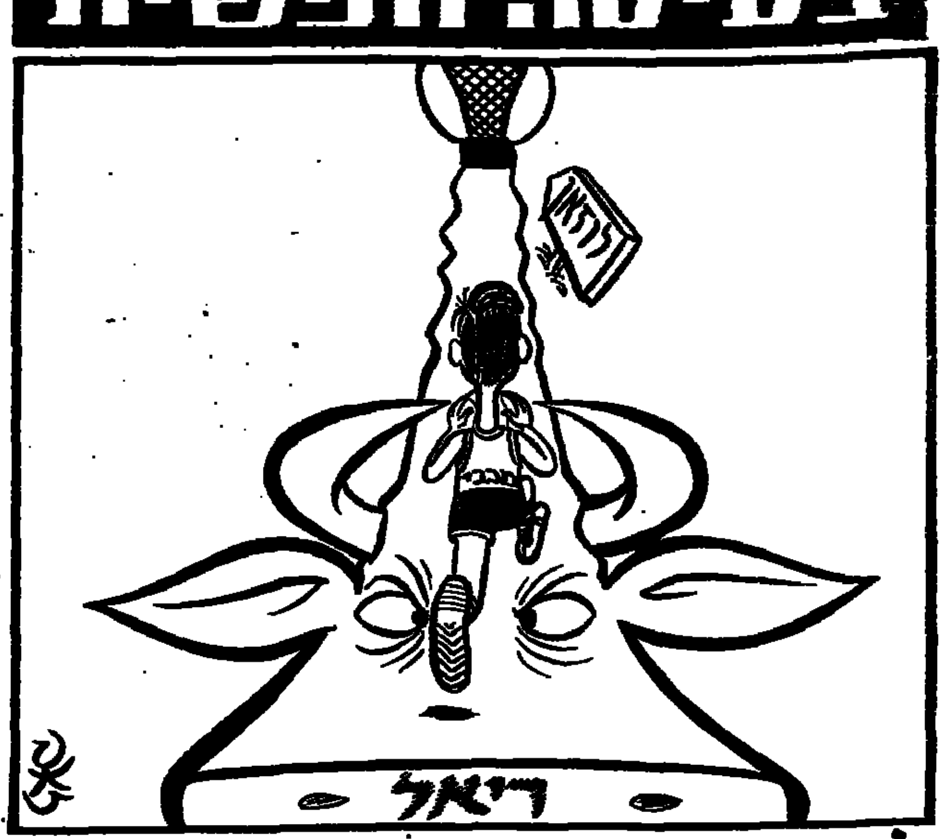

לפני מאדריד מקווה מכבי ת"א להבטיח מקומו בגמר

הערב ביד־אליהו נגד אליצור ★ הפועל תל־אביב בחיפה

גמר־סל

מאת שמואל קליגר
סופר "ספורט הארץ"

לפחות ביד אחת אפשר כבר לחתום, שמכבי תל־אביב יבטיח הערב הופעה שיגרתית במישחק הגמר של הגמר־סל. ככל הנראה נגד היריב העירוני הגדול, הפועל תל־אביב. כדי שתסריט זה יתממש יהיה על האלוף לנצח הערב (20.30) בגומלין את אליצור נתניה (במישחק הראשון ניצחו המכבים 87–74). משיקולים כלכליים סוגרים אותו התעתיקים בהיכל הספורט של תל־אביב — דבר המעניק למכבי יתרון לא מבוטל.

הפועל תל־אביב יוצא הערב (20.00) להיכל הספורט ברוממה למישחק נגד הפועל חיפה, עם סיכוי סביר לשחזר את ניצחונם מהשבוע שעבר 87–75.

מאמן מכבי צבי שרף יוצל את המישחק להכנה אחרונה למישחק הגדול במאדריד ביום חמישי. "יכולת הקליעה במישחק הראשון לא היתה טובה", התבטא המאמן התל־אביבי, המקווה ששחקניו לא יהיו טרודים במחשבות על מאדריד, מה שיוכל לסייע לנתניתים. המו־ווים תמיד יריב קשה.

שחקני אליצור, התאומים, אבוקסיס, עוזר המאמן משה ופרינסקי, מסר כי כל השחקנים בקו הבריאות ומקווים להפתיע את האלופים. "התאמצנו כדי לשפר את מישחק ההגנה ולא לאבד כדורים בסיטואציות כבמישחק הרא־שון".

חיפה עדיין מאמינה

"צריך להתרכז בכל המישחק ולא רק במחצית אחת", אמר משה ויינקרנץ, מאמן הפועל תל־אביב לשחקניו בשני האימונים בסוף השבוע. מייק לארגי, שטען כי הדבר היחיד שהפריע לו בהופעתו הרא־שונה לאחר 9 שבועות היה היעדר אוויר בריאות, ישחק גם בחיפה. "הפעם אשחק לכל היותר 20 דקות", הוא אומר, "אם נגלה משמעת קבוצתית נוכל לעבור כבר הערב את הפועל חיפה".

ליויב ורשיצקי, מאמן חיפה, ברור כי לאחר ההפסד בתל־אביב הערב זו "ההזדמנות האחרונה" של חיפה, המבקשת להעתיק את ההכרעה הוספית לאוסישקין. "כל השחקנים, לרבות ג'ונתן וליפל ששיחק חולה בתל־אביב, בקו הבריאות. עשינו שיעורי בית ותיאבק קשה כדי לכפות מישחק שלישי", אומר ורשיצקי.

חולון רוצה קדימה

למולי קצורין, מאמן הפועל חו־לון, שאיפה צנועה להבטיח כבר הערב (20.00) בכפר־גלעדי, את ההופעה במישחקי גביע קוראץ' בעונה הבאה. ניצחון שני על הפועל גליל־עליון (חולון ניצחה באולמה 88–68), יעלה את החולונים למיש־חקים על המקומות 5–6, המקנים מקום בגביע קוראץ'. ישראל אלי־מלך סגן סבה בצלעותיו במישחק הראשון ולא התאמן בסוף השבוע. מאידך הזל עופר יעקובי להתאמן וצפוי שיתופו במישחק.

בהפועל גליל־עליון נראים העצ־בינים יגעים. שמואל זיסמן חולה ולא התאמן כלל. הרכז השני, יאיר בן־עטר, קרע שריר ברגלו ומקבל טיפולים. שחקני הגליל מאמינים שכבר הבטיחו את מקומם במישחקי גביע אירופה למחזיקות גביע (ישחקו בגמר נגד מכבי ת"א), וזה עשוי להקל על החולונים, שניצחו במיש־חק הליגה בכפר־גלעדי.

אתלטיקה

2 שיאים עולמיים באולם בפתיחת אליפות העולם

אינדיאנאפוליס, ארה"ב (שרות "ספורט הארץ"). שני שיאים עול־מיים הוצבו כבר ביום הראשון של אליפות העולם באתלטיקה באולם הנערכת כאן.

גרג פוסטר מארה"ב רץ במוקד־מות 60 מ' משוכות ב־7.46 שניות ושיפר במאית השניה את השיא הקודם. השיא השני נקבע בהליכה למרחק 3,000 מ' לנשים על ידי הסובייטית אולגה קרישטופ שקבעה 12:05.49 דקות, שיפור של 15 שניות לשיא הקודם של האיטלקיה ג'וליאנה סאלמה שסיימה שניה.

במדליות זהב נוספות זכו הסובי־טית נטאליה ליסובסקיה שהדפה כדור־ברזל ל־20.52 מ' והאמריקאי לארי מידיקס שניצח את השיאן האירופי הסובייטי אמיאן בקפיצה למרחק. הרץ האירי איימון קוגלאן, שהיה מועמד למדליית זהב, נפסל בריצת המוקדמות ל־1500 מ'.

כדורסל

כל הוותיקים בסגל הצ'כי לאליפות אירופה

פראג (שרות "ספורט הארץ"). מאמן נבחרת הכדורסל של צ'כוס־לובקיה פאבול פטרה, זימן 18 שח־קנים לסגל הרחב לקראת אליפות אירופה שתהיה בין ה־3 ל־14 ביוני באתונה. צ'כוסלובקיה, סגנית האלופה מ־1985, תהיה היריבה הרא־שונה של ישראל באתונה.

בסגל הצ'כי כל השחקנים הוותי־קים כולל בראבנץ בן ה־36, סקאלה וראיניאק בני ה־33, הגוליק ובקם בני ה־30 ורוזה בן ה־27.

שומאכר הושעה לצמיתות

קלן (שרות "ספורט הארץ"). טוני שומאכר, 33, שוער נבחרת הכדורגל של מערב גרמניה הושעה לצמיתות מנבחרת גרמניה — החלטה על כך קיבלה ביום ו' ההתאחדות המערב גרמנית בעקבות פירסום סיפרו, בו הוא מאשים את חבריו בשימוש בסמים. שומאכר ייצג 76 פעמים את הנבחרת מאז 1979. קודם לכן סוכם שיעזוב בסוף יוני את קבוצתו פ.צ. קלן, למרות שהחוזה שלו תקף עד סוף יוני 1989. בכך מגיעה למעשה לסיומה הקאריירה של השוער הגרמני המפורסם.

הצוות הישראלי יוצא היום מגרמניה לפראג

מנסדורף: נילחם כדי לנצח את הצ'כים הפייבוריטים

גביע דייויס

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הא־רץ"). נבחרת הטניס של ישראל עוזבת היום מחנה אימונים בן חמישה ימים ותמריא לפראג למישחק גביע דייויס נגד צ'כוס־לובקיה שיחל ביום שישי בעיר הראד־קראלובה.

תנאים נפלאים

ביום שישי ביקרתי בגוטינגשוזה, עיירה קטנה השוכנת בין דיסלדורף לפרנקפורט. שם התאמנו הטניסאים הישראלים מאז יום שלישי. זהו גן עדן עלי אדמות: מקום מקסים השוכן בסוף הרי הטוגה, לבית המלון צמודים שישה מגרשי טניס מקורים ועוד 9 מגרשים פתוחים. המישטח באולם הזה זהה למישטח עליו יתקיים מישחק הדייויס בצ'כיה. הטניסאים ומלוויהם הביעו שביעות רצון מהתנאים הנפלאים והם מא־מינים שבאווירה כזו יוכלו להגיע לשיאם.

התרשמתי מהרצינות, מהמשמעת ומהמוטיבציה הגבוהה של הטני־סאים המתאמנים 6 שעות מדי יום — חמש שעות טניס עם המאמן שלמה צורף ושעה כושר גופני עם מאמן הכושר פיני שמעון. הטמפ־רטורה הנמוכה (מינוס 15 בלילה) לא הפריעה לשחקנים מאחר שכמר־בית העבודה נעשתה באולם.

זו הגרלה אמיתית?

הקפטן יוסי שטבהולץ התלונן על ביש המזל של ישראל בהגרלות: "פעם ראשונה שאנו משחקים בבית העליון וכבר מישחק חוץ נגד אחת הנבחרות הטובות בעולם, זאת אחרי שגם אשתקד שיחקנו בחוץ בהולנד ובשוויץ בבית האירופי", אומר שטבהולץ ומוסיף: "גם נגד היריב הבא שלנו, ארגנטינה או הודו, נשחק בחוץ. קשה להתאמין שזו אכן הגרלה אמיתית". שטבהולץ מודה שהיה מעדיף לשחק נגד מערב־גרמניה. "בורים בקר היה זוכה בוודאי בשתי נקודות, אבל היה לנו סיכוי לנצח את השחקן השני וכמו־בות. נגד הצ'כים זה יהיה קשה הרבה יותר".

שטבהולץ והמאמן צורף יקבעו סופית את ההרכב רק ביום שלישי, או רביעי, אחרי שהבחורים יתאמנו על המישטח בהראד־קראלובה. צורף אומר שאם לא יהיו התפת־חויות בלתי צפויות, יופיעו מנסדורף וגליקשטיין במישחקי היחידים. באשר לזוגות קיימות כמה אפשרויות, אבל שגר פרקים, שהציג כושר מצוין באימונים, בטוח.

מנסדורף, שהגיע לכאן מפלור־ידה, אומר שהטניסאים שקולים: "הצ'כים פייבוריטים, אבל אנו נילחם ונעשה הכל כדי לנצח". גליקשטיין אומר שהוא מרגיש טוב והכושר "אבלי זה עדיין של יום. אני מקווה שהכל יהיה בסדר ביום שישי".

הנבחרת ממריאה כאמור היום לפראג, שם יחכו לטניסאים אנשי איגוד הטניס הצ'כי שיערכו להם סיור בעיר. מחר יעברו הטניסאים להראד־קראלובה, מרחק של כ־100 ק"מ ויחלו מיד באימונים.

הרניק: "צריך להיות מציאותיים"

● מוסר "ספורט הארץ" בתל־אביב, מוסיף: דוד הרניק, יו"ר איגוד הטניס, יצא אתמול לפרנקפורט. שם יפגוש היום את הנבחרת וימשיך עימה בטיסה לפראג. הרניק הביע אתמול דאגה מרמת הציפיות הגבו־הה בישראל לגבי תוצאות המישחק. "צריך להיות מציאותיים ולזכור נגד מי אנו משחקים. צ'כיה היא אחת מארבע הנבחרות הטובות בעולם".

אל הנבחרת יצטרף ביום חמישי ח"כ פנחס גולדשטיין, אשר קיבל בסוף השבוע את אשרת הכניסה לצ'כוסלובקיה. "הוזמנתי כיו"ר ועדת הספורט של הכנסת", אמר אתמול ח"כ גולדשטיין.

מצ'יר נגד נואה הפצוע בחצי הגמר בפלורידה

טניס

קי ביסקיין, פלורידה (שרות "ספורט הארץ"). מילוסלאב מצ'יר, המדורג מספר אחד של צ'כוס־לובקיה בגביע דייויס, היה אמור לשחק כאן לפנות בוקר עם הצרפתי יאניק נואה הפצוע בכתפו, בשלב חצי הגמר בטורניר הענק המציע פרסים כספיים בסך 1.8 מיליון דולאר.

אם יגבר, יתמודד מצ'יר במישחק הגמר עם המנצח בין איוון לנדל לג'ימי קונורס. מזג האוויר הסוער שהיה כאן גרם להפסקת המישחק ביום שישי, אחרי שקונורס זכה במערכה הראשונה 6–3, לנדל בשניה 7–6 (9–7 בנקודות בשובר השוויון) והמישחק הופסק במצב של 6–6 במערכה השלישית.

מצ'יר העפיל גם לגמר לזוגות מעורבים יחד עם בת־ארצו יאנה נובוטנה. הם ניצחו בחצי הגמר את הצ'כי שלוזיל והפרואנית גילדה מייסטר 6–3, 6–2.

גמר הנשים נדחה ב־24 שעות ויתקיים הערב לפני גמר הגברים. שטפי גראף בת ה־17, שהדיחה בחצי הגמר את מרטינה נברטילובה 6–3, 6–2 (ניצחון שני בלבד ב־7 מיפגשים), תתמודד עם כריס אוורט־לויד, שגברה על האנה מנדליקובה 7–5, 6–0.

ויינברג הפתיע בגמר תחרות הנוער

הפתעה גדולה היתה בשבת בגמר תחרות המאסטרס בטניס לנוער, כשאהוד ויינברג מחיפה גבר על המדורג מספר 1 יורם ברזון 6–4, 6–4, 6–2, במישחק שנמשך כשע־תיים. בחצי הגמר ביום שישי הפתיע ויינברג את המדורג 4 מנשה צור 7–5, 6–2.

בחצי הגמר האחר ניצח יורם ברזון את אורן מוטאוסול, לאחר כשלוש שעות ורבע 4–6, 6–4, 7–6. בשובר השוויון הוליך ברזון 5–0 אולם מו־טאוסול השווה ונוצח בסיום 7–5.

על אף ניצחונו של ויינברג בגמר זכה בפרס הראשון, בזכות הניקוד המצטבר, יורם ברזון ויו"ר איגוד הטניס דוד הרניק העניק לו את הפרס — כרטיס טיסה לארה"ב. שני דורג אורן מוטאוסול שזכה בכרטיס טיסה לאירופה, ובמקום השלישי התחלקו אהוד ויינברג וחיים ציון.

בגמר הנשים גברה דליה קוריאט על אילנה ברגר 6–4, 7–5 אחרי כשעתיים. קוריאט זכתה גם היא בכרטיס טיסה לארה"ב וברגר הסתפקה בכרטיס טיסה לאירופה.

המישחקים היו על מגרשי מכבי צפון תל־אביב.

● נבחרת הנשים של מערב גרמניה בכדורסל תגיע בסוף החודש לסידרה של ארבעה מישחקי ידידות נגד נבחרת הנשים של ישראל.

מגי בראש דירוג הקלעים בבית הגמר

קווין מגי יסיים בוודאי בראש דירוג מלך הסלים של בית גמר גביע אירופה בכדורסל. אחרי השלמת המחזור התשיעי מוביל מגי עם 241 נקודות (ממוצע 26.8) לפני בוב מקאדו (מילאנו) 207, בראד ברנסון (ריאל) 202, רוברטו פרימייר (מילאנו) 192 ולי ג'ונסון 182 נקודות.

וונאבלס יעזוב את ברצלונה בסוף העונה

לונדון (אי־פי). טרי וונאבלס, מאמנה של קבוצת ברצלונה, יעזוב ככל הנראה את ספרד בתום העונה. ה"טיימס" הלונדוני כתב אתמול שברצלונה הציעה לו להמשיך בתפקידו, אבל וונאבלס סבור שמיצה את עצמו בספרד. הוא קיבל הצעות מאיטליה ומאנגליה, ויחליט על עתידו רק בסוף העונה.

ליוורפול שוב בראש אחרי 2–0 על לוטון

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). האלופה ליוורפול עלתה אתמול לראש טבלת הליגה האנגלית בניצ־חון 2–0 על לוטון, תוך ניצול העובדה שארסנל תשחק רק היום נגד ווטפורד ולאחר הפסדה של ארסנל לצ'לסי 1–0.

לליוורפול ולוטון היה זה מיפגש חמישי העונה. לוטון ניצחה שניים ופעמיים הסתיימו המישחקים בתי־קו. יאן מולבי הבקיע בבעיטת 11 מ' בדקה ה־18 והשער השני היה עצמי מרגלי מל דונאהי בדקה ה־41. קולין ווסט בן ה־18 עשה את הופעת הבכורה שלו במדי צ'לסי והבקיע את שער הניצחון נגד ארסנל כבר בדקה הרביעית.

קלייב אלן הבקיע את שערו ה־40 העונה, בבעיטת 11 מ' בדקה ה־60 שהקנה ניצחון 1–0 לטוטנהאם על קווינס־פארק ריינג'רס והעלה את הקבוצה למקום הרביעי בדירוג עם מספר נקודות זהה לנוטינגהאם ולוטון. נייג'ל קלאף הבקיע את השערים בניצחון נוטינגהאם על אוקספורד 2–0.

הדרבי ה־110 של העיר מנצ'סטר ב"אולד טרפורד", הסתיים בניצחון 2–0 של יונייטד על הסיטי לעיני 49 אלף צופים. הקפטן בריאן רובסון היה מעורב בהבקעת שני השערים. כדור שבעט אחרי קרן פגע בניקי ריד וחדר פנימה בדקה ה־62. חמש דקות לסיום הבקיע רובסון בכוחות עצמו את השער השני שהעלה את יונייטד למקום העשירי.

מאתיו להטיסייה, כדורגלן צעיר מאיי התעלה, הבקיע שלושער בניצחון 4–0 של סאותהמפטון על לסטר. קובנטרי ושפילד וונסדיי, שיפגשו בשבת ברבע גמר הגביע, התמודדו אתמול בליגה וקובנטרי ניצחה 1–0 משער של לויד מקגראת.

ניוקאסל יונייטד גברה על אס־טון וילה 2–1 אבל לא נחלצה מהמקום האחרון בטבלה עם 25 נקו־דות. לוילה ולסטר 27, למנצ'סטר סיטי וצ'רלטון 29 כ"א. צ'רלטון ניצחה את ווסטהאם 2–1 בעוד שנוריץ' ווימבלדון נפרדו בתיקו אפס.

מישחקה של המוליכה בליגה השניה פורטסמות, נדחה בגלל מזג האוויר ודרבי קאונטי, שניצחה את ברייטון, סגרה את הפיגור לשלוש נקודות. לפורטסמות 61 נקודות, לדרבי 58 ולאולדהאם 57 נקודות.

בסקוטלנד ניצחו שתי הראשונות: ריינג'רס 2–1 בחוץ את פאלקירק וסלטיק 3–1 בבית את מאתרוול. לשתיהן 52 נקודות לפני דאנדי יונייטד 49.

צמרת הטבלה האנגלית

1. ליוורפול	30	54–29	58
2. אברטון	28	53–23	55
3. ארסנל	29	42–17	54
4. טוטנהאם	28	49–29	50
5. נוטינגהאם	30	52–35	50
6. לוטון	30	34–30	50

אחד מפרקליטי עבדאללה הועסק במקביל בשירות החשאי הצרפתי

כתב בספרה: בגדתי בלקוחי, ידי מלוכלכות וחיי נתונים בוודאי בסכנה ● הטרוריסט הלבנוני אינו מתכוון להגיש ערעור על פסק דינו בעקבות הגילויים ● שיראק: חנינה לא באה בחשבון

מאת יואב מוקד
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). הטרור־יסט הלבנוני ג'ורג' איבראהים עבדאללה אינו מתכוון לערער על גזר הדין של בית המשפט הצרפתי, על אף הגילויים בדבר "התנהגותו הכפולה" של עורך הדין הצרפתי ששימש אשתקד כפרקליטו. על פי גילויים אלה מתברר שעורך הדין הצרפתי, שסיגר על עבדאללה במשפט שנערך אשתקד בעיר ליון, הועסק במקביל כסוכן חשאי של שרותי הביטחון הצרפתיים.

היה זה עורך הדין עצמו, ז'אן־פול מאזורייה, (52), שחשף בספר שהתפרסם בסוף השבוע את הגי־לויים, המוסיפים לעורר סערות רו־חות בחוגים מדיניים, בטחוניים ומשפטיים בצרפת: עורך הדין (שייצג את עבדאללה במשך יותר משנה) העביר, מסתבר, הודעות "מוצפנות" בין עבדאללה בבית הכלא לבין גורמים טרוריסטיים באירופה ובמזרח התיכון. השרותים הצרפתיים קיימו מעקב קבוע אחר פעילים טרוריסטיים בהסתמך על המידע והמסמכים שהביא עורך הדין לידיעתם.

עו"ד מאזורייה הסביר, כי הסכים לשמש בעת ובעונה אחת כ"פרקליט כבימול" וכסוכן חשאי, "בשם ביטחונה של האומה". הוא היכה על חטא בפומבי, הודה בכך ש"בגדתי בלקוח שלי, ידי מלוכלכות וחיי נתונים וודאי בסכנה". הגילויים בדבר בגידתו של הפרקליט מאזור־ייה בלקוחו עבדאללה אמורים לאפשר, לפחות תיאורטית, ביטול חלק מן ההליכים המשפטיים נגד עבדאללה. אולם פרקליטו הנוכחי של עבדאללה, עו"ד ז'אק ורז'ס, הבהיר אתמול, כי לקוחו איננו מתכוון לערער על הפסיקה.

בית המשפט הפאריסאי גזר לפני כעשרה ימים מאסר עולם על עבדאללה, לאחר שנמצא אשם במי־עורבות ברצח בפאריס של הדיפ־לומט הישראלי יעקב בר־סימנטוב ושל הנספח האמריקאי צ'ארלס ריי.

המוסדות הרשמיים של לשכת עורכי הדין הצרפתית אמורים לדון בימים הקרובים בשלילת רשיון הפרקליטות של מאזורייה. קרוב לוודאי, שהוא יגורש מן הלישכה.

שיראק: לא אבקש ממיטראן להעניק חנינה לעבדאללה

(ע"ד וע"צ). ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, אמר בסוף השבוע, כי לא יפנה אל הנשיא פרנסואה מיטראן בבקשה להעניק חנינה לג'ורג' איבראהים עבדאללה.

מיטראן הודיע, כי יהיה מוכן לחון את עבדאללה, אם יקבל פניה רש־מית בנידון משיראק ואם ישוחררו כל בני הערובה הצרפתיים הכלואים בלבנון.

כשנשאל בראיון ששודר ברדיו, אם הוא מוכן לתמוך בבקשה מעין זו למיטראן, השיב שיראק: "דבר זה כלל לא בא בחשבון".

ביהמ"ש ביפן הרשיע אדם רק על יסוד "עדות" כלב משטרה

מחוסר ראיות אחרות זוהה נאשם באונס תלמידה על ידי חוש הריח של כלב ★ פרופסורים למשפט הביעו הסתייגות: לא הוכח מדעית כיצד פועל מנגנון הריח של כלב וכיצד פועלת עליו נאמנותו לבעליו

טוקיו (ע"צ). בית המשפט העליון ביפן קיבל כאמינה "עדותו" של כלב משטרתי, שזיהה אדם חשוד באונס תלמידה בקורבנו. איש זה נידון לשלוש שנות מאסר בעקבות עדותו של הכלב.

בית המשפט העליון אישר את פסק הדין של ערכאה נמוכה יותר, שהיה מבוסס אך ורק על עדותו של אותו כלב משטרתי, קארל — מקרה ראשון בתולדות המשפט ביפן.

מאחר שלא נמצא כל עד ראיה, נעזרה המשטרה בחוש הריח של הכלב וגילתה את החשוד קוניו מאטה, פקיד בן 44, שנאשם באונס תלמידה ב־8 באפריל 1981 ביער ופצע אותה.

החשוד טען, כי הוא חף מפשע, ופרקליטו הגיש ערעור על החלטות בתי המשפט, בציינו כי חוש הריח של כלב לא יכול להתקבל כהוכחה מדעית, מאחר שאין כל אפשרות לחקור "עד" זה וגם לא ניתן לתקן משגה שנעשה על ידי כלב.

יוזיין שקאיל, שמת ב־1982, נחשב לכלב משטרתי מצוין, שזכה פעמיים בפרס ראשון בתחרויות שנערכו באי קיושו.

עם זאת פרופסורים למשפט ופרקליטים הביעו הסתייגות מהסתמכות על עדותו של כלב בלבד. הם מציינים בין השאר, כי לא הוכח מדעית כיצד פועל מנ־גנון הריח של הכלב. יתר על כן, הכלב שהוא נאמן לבעליו אינו בעל חוש שיפוט עצמאי ועלול לפעול בהתאם לדרך הראויה בעיני בעליו.

גורבאצ'וב ינסה להשפיע על בחירת המזכ"ל בפראג

במסגרת ביקור רשמי בבירת צ'כוסלובקיה ● יתמוך בראש הממשלה סטרוגאל, בן ה־64, התומך בקו הרפורמות בבריה"מ

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבאצ'וב, יבקר ביקור רשמי בפראג במועד שטרם נקבע. על כך מסר לב זאיקוב, חבר בכיר בפוליטביורו הסובייטי, עם סיום ביקורו בבירת צ'כוסלובקיה.

ביקור גורבאצ'וב בפראג מגובר בנסיון סובייטי להשפיע על בחירת ראש הממשלה סטרוגאל (64), התומך בהצעות הרפורמה המוצעות בבריה"מ, למזכיר כללי של המפלגה, לאחר פרישתו הצפויה של גוסטאב הוסאק בן ה־75. הוסאק מונה לתפקיד בסיוע ביוני ברז'נייב לאחר הדחת דובצ'ק.

על כהונת המזכיר מתמודד גם ואסיל בילאק (70), שלא הסתיר את התנגדותו לקו הרפורמה של גור־באצ'וב. במאמר שפרסם בעתון המפלגה, רודה־פראבו, הזהיר בילאק מפני "ניצול לרעה" של הקו השולט כיום במוסקווה, וטען כי לכל מדינה בגוש הקומוניסטי זכות לבחור בדרך התואמת את האינטרסים שלה. לא מכבר הסירה המשטרה כרזה בה נכתב "אנו תומכים בגורבאצ'וב" מבניין תחנת הרכבת של בראטיסלבה, בירת סלובקיה.

תושבי פראג מפגינים את אהדתם לקו הליבראלי ברכישת ביטאון המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, פראבדה, האוזל מן הקיוסקים סמוך להופעתו.

"טאס": טיהור הקומסומול מקריירסיטים

שלושה רבעים מבין הסטודנטים חברי הקומסומול הצטרפו לארגון מחשש, כי אי הצטרפות תפגע בסי־כויי קידומם לאחר סיום לימודיהם — כך נאמר במסמך בן 17 סעיפים, שהוכן ע"י סטודנטים באוניברסיטת מוסקווה לקראת הקונגרס ה־20 של הקומסומול, ארגון הנוער הצעיר במפלגה, עוד מאשים המסמך את הנהגת הקומסומול בארגון לקוי. מנהיגי הארגון מואשמים בניתוק ומוסר הבנה לצרכיו של הנוער".

הסעיף המדהים ביותר תובע, כי "חברים במנגנון הקומסומול מקבלי שכר לא יורשו להשתתף בתהליך קבלת ההחלטות". קבלת החלטה זו תגרום לנישול אנשי המנגנון של הקומסומול.

פרסום ההצעה בכלי תקשורת ממלכתי של בריה"מ מעידה על תמיכת צמרת המפלגה בהצעות שגובשו ע"י הסטודנטים.

לקראת הקונגרס מתקיימים קונגרסים מקומיים בכל 15 הרפובליקות של בריה"מ ומועלות הצעות לרפורמות בסיסיות, כולל "טיהור הקומסומול מקריירסיטים".

יורשו להגר מבריה"מ לקנדה

גלעד רוזנבלום, סופר "הארץ" בקנדה, מוסר: שלטונות בריה"מ יאפשרו ל־22 משפחות המונות 57 נפש להגר לקנדה, מסר באוטאווה שר החוץ הקנדי, ג'ו קלארק. קלארק אמר, כי הרשות ניתנה הודות לפניה ישירה למשרד החוץ הסובייטי על פי רשימה־שמית מדוייקת. ברשימה זו, ששר החוץ הקנדי הגיש לעמיתו במוסקווה בעת ביקור רשמי, מו־פיעים שמותיהם של 20 משפחות נוספות שלא הורשו לצאת. מכיוון שמדובר באיחוד משפחות, יש להניח שרוב הזוכים באשרת ההגירה הינם יהודים.

סוג חדש של נגיף איידס עלול לגרום מגפה נוספת

אטלנטה. (ע"ד וע"צ). סוג חדש של נגיף ה"איידס", שנתגלה לפני כשנה עלול לגרום למגיפה שניה של המחלה באפריקה — על כך מסר ביום ו' העתון "אטלנטה ג'ורנל".

הנגיף החדש, המכונה בשם "היו 2" גורם כפי הנראה אותו נזק קטלני למערכת החיסון, אך מבקורת ראות גנטית הוא שונה מנגיף האיידס הידוע עד כה, מציין העתון.

בינתיים נמסר מטוקיו, כי ישנן פיתוחה מערכת אוטומטית לבדיקת דם לשם גילוי נגיפי איידס. בשיטה החדשה אפשר לקבוע תוך שעה אם אדם נגוע במחלה הקטלנית, נמסר בהודעת הצלב האדום היפאני.

החברה, פוג'י רביו, שפיתחה את החומר הכימי, שבו משתמשים כדי לגלות אם אדם נגוע באיידס, מסרה, כי תתחיל בשיווק הציוד בחודש הבא.

לב הנכד הושתל בסבו

ג'ונתן קרייג סימפר מבריגהם סיטי, בן ה־16, שלבו הושתל בגוף סבו, לאחר שנהרג בהתנגשות בין מכוניות ל־רכבת. סבו של הנער, תומאס גילסון מלונג, סבל ממחלת לב מאז 1981 ועמד במקום ראשון ברשימת הזכאים להשתלת לב. כאשר שהה בבית החולים בסולט לייק סיטי נמסר לו כי ניתן לנתחו, לאחר שיש אפ־שרות להשיג לב אדם שמת בתאונה. רק במהלך הניתוח נודעה זהותו של התורם ולאחר דיון בין בני המשפחה הוחלט להמשיך בהשתלה.
צילום: אי־פי

שווארדנאזה ושולץ ידונו במוסקווה בפיקוח על החימוש

וואשינגטון. (ע"ד וע"צ). שר החוץ של ארה"ב, ג'ורג' שולץ, ייפגש עם עמיתו הסובייטי אדוארד שווארדנאזה במוסקווה באמצע אפריל — אמרו ביום ו' מקורות אמריקאיים.

המקורות ציינו, כי שני שרי החוץ יקיימו שיחות בבירה הסובייטית מה־13 עד ה־16 באפריל, ובעיקרם כי ידונו במכלול הבעיות השנויות במחלוקת בין ארה"ב לבריה"מ.

עם זאת, הוסיפו ואמרו המקורות, שהפיקוח על החימוש יהיה כפי הנראה הנושא המרכזי בשיחות, לאור הנטייה שחלה בי־מים האחרונים בעקבות יוזמתו של מיכאיל גורבאצ'וב לסילוק הטילים האירופיים לטווח בינוני והיענותו המהירה של הנשיא רייגן ליוזמה זו.

ראש המשלחת הסובייטית בשיחות פירוק הנשק בז'נווה, סגן שר החוץ, יולי וורונצוב, אמר, כי שני הצדדים השיגו פריצת דרך בענין "סילוקם של הטילים הגרעיניים לטווח בינוני מאירופה". הוא מצפה, כי חוזה בנושא זה יגובש תוך כמה חודשים.

עוד אמר הנציג הסובייטי הב־כיר, ששני הצדדים פתרו את כל הבעיות העקרוניות. הוא התנבא, שטיוטת חוזה תהיה מוכנה תוך שלושה עד ארבעה חודשים.

וורונצוב היה הראשון שאישר בפומבי, כי מוסקווה אינה רואה כל מכשול בדרך לגיבוש חוזה, לאחר שארה"ב הגישה ביום ו' טיוטה בנושא זה.

בז'נווה הופסקו השיחות על הנשק הגרעיני והנשק בחלל, אך הנציגים העוסקים בכוחות גרעיניים לטווח בינוני ימשיכו בדיונים בשבוע הבא.

דובר אמריקאי אמר, כי סיבוב שמיני של השיחות בין שתי מעצמות־העל, שבמסגרתו ידונו צוותות בנפרד בנושא הטילים לטווח בינוני, טילים לטווח ארוך ונשק בחלל, ייפתח ב־23 באפריל.

צבא דרא"פ אישר לסרבן מצפון לא לשרת בערים השחורות בשל יהדותו

מאת דן מגיד

צבא דרא"פ מקבל את ערכי הדת היהודית כסיבה לסירוב לשרת בערים השחורות.

בפעם הראשונה בדרום אפריקה הכירה "הוועדה לסרבני מצפון" של הצבא בתביעתו של צעיר יהודי לא לשרת בכוחות המדכאים מהומות בערים השחורות, מפני שמעשים אלו סותרים, לדבריה, את ערכי הדת היהודית שעל ברכיה התחנך הצעיר, לולי לונדון, רופא במ־קצועו, השתחרר בימים אלה מהצבא, ורק עתה יכול היה לספר את סיפור שירותו הצבאי, שבמהלכו ניהל מאבק לא לשרת בערים השחורות מטעמי מצפון ודת.

בראיון עימו שהתפרסם ב"וויקלי מייל", שבועון ליברלי היוצא לאור ביוהנסבורג, אומר לונדון: "בשום אופן לא הייתי יכול להיכנס לערים השחורות בתוך אמבולנס של הצבא, בעוד חברים שלי אוספים אחרים שנפגעו בפעולה של צבא דרא"פ".

בהופעה לפני הוועדה לסרבני מצפון של הצבא בפברואר 1986 טען שנשיאת נשק במלחמת אזרחים סותרת את "עקרונות היהדות שדנים ביחסים בין אדם לחברו". לדבריו, גדל בבית שבו "הערכים הליברליים והשיוויוניות היו מרכיבים חשובים בעיצובו, וערכים הומניסטיים אלו קשורים במקורם לדת היהודית". את מאבקו של ד"ר לונדון ליווה בייעוץ דתי הרב הבולט במלחמתו באפרטהייד בקייפטאון, הרב סילון פרנקלין, ואילו הצבא קרא לעדות לפני הוועדה את הרב של בלומפונטיין. האחרון אמר בוועדה שהוא מקבל עקרונית את טיעוניו של לונדון, והאמור קיבל הצבא סירוב זה לשרת בערים השחורות.

לונדון מצהיר בראיון: "עזיבת דרא"פ אינה אופציה שנשקלת על ידי. מקומי כאן, בארץ זו, ועלי לעזור בבניית עתיד לא־גזעני ודמוקרטי בדרא"פ".

שמיר ושרי הליכוד נגד

(סוף מעמוד 1)

מקבלים את הטענה שאיש בארץ לא ידע על הקשר בין רפי איתן ואביאם סלע עם ג'ונתן פולארד.

ויצמן אמר אתמול כי "יש לבדוק מי נתן לאיתן ולסלע את האישור ומי אישר את מתן האישור. לא יתכן שנעבור מבעייה לבעייה מבלי לקיים דיון. כמי שהיה שר ביטחון, אלוף בצה"ל וחבר ממשלה, אינני מוכן לעבור על כך לסדר היום. יתכן שגם תחת פיקודי פעלו מרגלים בלי ידיעתי. אני מוכן לכך, בניגוד לכאלה שאומרים עכשיו שאם נפתח את תיבת פנדורה — זה יגיע עד לפרשת רחב הזונה והמר־גלים ביריחו".

מקורות מדיניים יודעי דבר צו־פים כי ראש הממשלה ושרי הליכוד, בעיקר שרון וארנס, יתנגדו לכל חקירה בפרשת פולארד.

מלשכתו של שמיר נמסר כי לדעתו אין מקום לחקירה כזאת. שמיר סבור כי התקשורת נוהגת בהפרזה, שכן מתן גזר הדין אינו מצ־דיק טיפול בנושא, שהתגלה לפני 15 חודש וההסברות על הטיפול בו נמסרו לאמריקאים.

שר החוץ שמעון פרס טרם גיבש עמדה בנושא, אך נראה כי נוכח התנגדות צפויה של שר הביטחון יצחק רבין, הוא לא יתמוך בכך באופן פעיל.

איסר הראל: להקים ועדת חקירה

(ע). "הדרג המדיני נושא באחריות מלאה על כל מה שקרה בפרשת פולארד, ואני מרחיק לכת ואומר כי אם יש סיבה להקים ועדת חקירה במדינת ישראל — זה המקרה", אמר שלשום איסר הראל, שהיה ראש "המוסד", בראיון ל"קול ישראל".

לדברי הראל, הפרשה הזאת היא "עסק הביש החמור ביותר בתולדות מדינת ישראל".

שחל: דברים מיותרים

שר האנרגיה משה שחל אמר כי יש לבדוק את האירועים הקשורים בפרשת פולארד. "בפרשה זו אירעו בישראל דברים מיותרים. אני תובע ודורש להבהיר אותם", אמר. "ארדוש עליהם תשובות ברורות. הנושא הזה מחייב הפקת לקחים".

קצב: מבין ומצדיק את ארה"ב

"ישראל לא עסקה בריגול בארה"ב ולא פגעה בביטחונה של מדינה ידידותית זו. יש להבין עם זאת כי אנו עם במצוקה שנאבק על קיומו, ורק טבעי שנאחז גם בקש כדי לחזק את ביטחונו" — אמר שר העבודה והרווחה משה קצב שלשום בתל־אביב.

השר הדגיש כי הוא מבין ומצדיק את הפעולות הנעשות על־ידי האמריקאים בפרשת פולארד. "סביר שהם ינקטו צעדים כאלה. יחד עם זאת אינני שותף להלקאה העצמית הגדולה שפקדה אותנו באחרונה. אנו במצוקה, ולכן טבעי שנגיע לכלל טעות. עם זאת אינני יכול לומר שמדינות ידידותיות לנו אינן עושות כדברים האלה בישראל. מכל מקום, אף אחת מבין המדינות הידי־דותיות לנו לא קמה והכריזה שלא ריגלה בישראל".

לנדאו: ויינברגר תמיד התנגד למאבק בטרור

ח"כ עוזי לנדאו אמר כי שר ההגנה האמריקאי קספר וויינברגר תמיד התנגד למאבק בטרור הבינלאומי. הוא הדגיש כי וויינברגר מנע מישראל מידע חיוני על איר־גוני טרור ועל נשק כימי המצוי במדינות ערב.

עוד אמר כי פולארד העביר לישראל מידע חיוני שארה"ב היתה צריכה להעביר לה ביוזמתה, ועל כך זועק שר ההגנה וויינברגר. הוא אמר כי "ארה"ב מחזיקה בישראל יותר מפולארד אחד".

אני בסט בת ה־85 ולוקאס בותה בן ה־26 נישאו בפרטוריה אתמול בבוקר. לאני נכדים בגיל בעלה, בן בגיל 60 ובת בגיל 50.
צילום: אי־פי

השבוע
1.45* ש"ח לק"ג אבוקדו "פוארטה" ו"האס"
מבצע אבוקדו ברשתות:
קו־אופ והיפר קו־אופ, שופרסל והיפרכל,
רשת היפרשוק תנובה
ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע
* מחיר מירבי לצרכן
קח פרי והדר, זה בריא!
מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

صكا من الأهل

ועדת חקירה בודקת נסיבות התרסקות מטוס פרטי קל מסוג "ראלי":

"אני מאבד גובה, נפלתי אלף רגל", היו המילים האחרונות של הטייס אבנר ברגר

ההרוג: בן 22 מרמת השרון ★ המריא ביום שישי ממחניים לתל־אביב ★ הטיסה עוכבה בשל מזג אוויר סוער

מאת זוהר בלומנקרנץ ומנחם הורוביץ
סופרי "הארץ"

ועדת חקירה של מינהל התעופה האזרחית, הולה לבדוק את נסיבות התרסקותו של מטוס פרטי קל, מסוג "ראלי", שהמריא ביום שישי משדה התעופה מחניים בצפון הארץ, לתל־אביב. בהתרסקות נהרג הטייס אבנר ברגר (22) מרמת השרון.

"אני מאבד גובה, אני מאבד גובה, נפלתי אלף רגל" — אלה היו המשפטים האחרונים של הטייס שנקלטו במגדל הפיקוח של שדה התעופה במחניים. כמה שניות לאחר מכן התרסק עם מטוסו דרומית מזרחית לטובא שבגליל העליון.

ברגר ביקש בשעות הבוקר רשות לטוס ממחניים לכיוון שדה התעופה בהרצליה. במטוס השייך לאביו, כמנהגו כמעט מדי יום (לאב ולבן מפעל לעיבוד תכשיטים בחצור הגלילית והשניים נהגו לטוס ולחזור משם כל יום). פקח הטיסה הסביר לו כי מזג האוויר סוער וכי הוא יצטרך לדחות את הטיסה בכמה שעות. בשעה 10.15 לערך ניתן האישור וברגר המריא. כמה דקות לאחר מכן, כשהמטוס היה בערך מעל איזור כרי דשא קלט פקח הטיסה אותות מצוקה מהטייס ולאחר מכן אבד הקשר עם המטוס.

תוך כמה דקות החלו עשרות שוטרים ומתנדבים, שכללו את סיירי המועצה האיזורית גליל עליון, שוטרי משטרות רמת הגולן, טבריה, קצרין וראש פינה, בחיפושים ובסריקות באיזורים נרחבים בגליל העליון ובמורדות הדרומיים של רמת הגולן.

לאחר שלוש שעות של חיפושים, סיפרו כמה חיילי צה"ל כי הבחינו במטוס בכיוון אחר לגמרי. מסוק של חיל האוויר הצטרף לסריקות ובערך בשעה שתיים בצהריים גילה טייס המסוק את המטוס כשהוא מרוסק כולו לא הרחק מכפר הנשיא.

ועדת החקירה בודקת את רישומי הטיסה וההקלטות. בין השאר נבדקות האפשרויות הבאות: המטוס נקלע לרוח יורדת חזקה אשר הטילה אותו אל צלע ההר; המטוס נקלע לעננים סמיכים; טעות אנוש ותקלה טכנית.

חטיבת גולני מבקשת להעריך את השמועה, שכל היפות משרתות בלשכות הקצינים הבכירים. ביום הדין של החטיבה בשבוע שעבר, הובא בראשונה בתצוגה מוכבית "בשק מדי" מיוחד זה — והשבות התשובות של גולני, מחוץ למריץ. (צילום: ליהיא מן "במחנה")

ביקורת חריפה של שופט בית משפט על תובע משטרתי בחיפה על "חטא כפול"

התובע תיאם סתירות תוך כדי משפט וד"ר קידרון זוכה ממעשים מגונים

הדריך תוך החקירה והמשפט את העדות המרכזיות ★ השופט: אין טעם בהעברת עותק הכרעת הדין לגורמים המוסמכים במשטרה לשם הפקת לקחים בשל "התעלמותה של המשטרה מפסיקת בתי המשפט"

מאת ירח טל
סופר "הארץ" בחיפה ובעמקים

רופא פסיכיאטר, ד"ר ריקרדו קידרון (34), שעסק בסילוק עודפי שומן בשיטת היקוד הסיני, זוכה ביום ו' בבית משפט השלום בחיפה, משתי אשמות של ביצוע מעשים מגונים בעצירות שטופלו במרפאתו בחיפה.

השופט איתן מגן החליט לזכות את הנאשם, לאחר שהתברר לו כי התובע המשטרתי, עו"ד פיטר רנד, הדריך ותיאם תוך כדי החקירה והמשפט, עדויות של עדות התביעה המרכזיות במשפט. למרות זאת, החליט השופט שאין טעם בהעברת עותק הכרעת הדין לגורמים המוסמכים במשטרה לשם הפקת לקחים, בשל "התעלמותה של המשטרה מפסיקת בתי המשפט".

בדיקת בלוטות שומן

השופט מתח בפסק הדין ביקורת על התעלמות המשטרה מהנחיות בית משפט העליון הנוגעות לנוהג פסול של "שיחות הבהרה קול־קטיוויות" בין עדים, כפי שאירע במשפט זה. "מי שמתעלם בעקביות מפסיקתו של בית המשפט העליון, קל וחומר שהוא 'חסין' מהערות בית משפט השלום, ועדיף שלא להעמידו בניסיון למניעת זילות בית משפט" קבע השופט מגן.

ד"ר ריקרדו קידרון (34) מירושלים, המתמחה בריפוי בשיטת הדיקור הסיני, האשים בפברואר 1986 על ידי משטרת חיפה בביצוע מעשים מגונים בשתיים מלקוחותיו, שהגיעו לטיפול במרפאתו על הכרמל בחיפה. על פי כתב האישום החדיר הנאשם את אצבעו לאבר מינה של אשה בעת טיפול הרזייה שעברה במרפאתו, וזאת בנימוק ש"הדבר נועד לבדיקת בלוטות שומן". אישום שני נגע לתלונה דומה שהגישה אשה אחרת, אף היא תושבת חיפה. על פי אישום זה, בפברואר 1985, במהלך טיפול דיקור במתלוננת, ליטף הנאשם את גופה, נישקה והחדיר את אצבעו לאבר מינה. הנאשם, על פי כתב האישום, שאל את המטופלת אם היא מגיעה לאורגזמה והיא עזבה בכעס את המרפאה והפסיקה את הטיפול.

פרי באושים

ההפתעה במשפט היתה כאשר השופט חשף שבשעת גביית העדויות במשטרה היו נוכחות שתי המתלוננות. עוד קבע השופט, כי בין שתי ישיבות של בית המשפט, בעוד אחת המתלוננות נמצאת בנד קירה נגדית, יזם התובע המשטרתי פגישת הבהרה ותיאום משולשת, בינו לבין שתי עדות התביעה העיקריות. זו היתה פגישה לילית ממושכת מאד בביתה של אחת המתלוננות, כאשר התובע מראיין את שתי העדות זו בנוכחות זו.

השופט קרא לכך "חטא כפול שנעשה במקביל". השופט קבע, כי לא היה מקום ל"שיחות הבהרה" עם עד המצוי בעיצומה של חקירה נגדית, והוסיף כי "קשה לראות במפגש זה משהו שונה מאשר הזמנות מודרכת לעדות לתאם גירסה וליישב תמיהות וסתירות שנתגלו בינתיים".

עוד התברר, כי במהלך המשפט הוציא התובע המשטרתי מאולם בית המשפט את פרוטוקול הישיבה שכלל את עדות אחת המתלוננות, והעבירו לעיונה של העדה האחרת שהמתינה בפרוזדור בית המשפט לתורה להעיד. "הפירות הבאושים של התיאומים הללו — קבע השופט — צצו ועלו מכלים והות שהשתמשו המתלוננות בעדויותיהן".

דוברת משטרת מרחב חיפה, פקד אהובה תומר, מסרה כי במשטרה "החלטו שלא לנקוט באמצעים משמעתיים נגד התובע במשפט, משום שהוא פרש לפני כחודש מהמשטרה ועוסק כיום בפרקטיקה פרטית".

צנחן בן 64 נסחף ברוח ונתקע בבניין בתוכנית ל'

היתה תקלה בפתיחות המצנח, והרזרווי לא נפתח ● "זה היה נס, אם מיתרי המצנח לא היו נתקלים בבניין הייתי מתרסק", אומר ג'די ריינב, מדריך וותיק

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

ג'די ריינב, בן 64 מתל אביב, מדריך טיסה וצנחן ותיק, ניצל אתמול כשצנח צניחה חופשית. בגלל תקלה בפתיחות המצנח בזמן הצניחה, הוא נסחף ברוח ונתקע בבניין בן ארבע קומות בתכנית ל' בצפון תל אביב. במשך כמה דקות התנדנד על מיתרי המצנח, עד שחולץ על ידי קצין הקרקע של מועדון הצניחה, שחש למקום, ועל ידי דיירי הבניין ברחוב בדולח.

"זה היה פשוט נס. אם לא הייתי נתקל בבניין עם מיתרי המצנח, הייתי מתרסק לקרקע במהירות גדולה", אמר אתמול ריינב. "אני בהחלט מתכוון להמשיך ולצנוח. בעוד כשבועיים, כשיגלידו הפציעות הקלות, אעלה שוב על מטוס."

הזמן לשוב ולבקר דרך הדלת

ריינב הוא אב לארבעה ילדים, ומשמש זה 11 שנים כמדריך טיסה במטוסים קלים בחיל האוויר (כאזרח עובד צה"ל) ובמועדוני טיסה פרטיים. הוא אחד ממדריכי הטיסה שלזכותם שעות ההדרכה הרבות ביותר בארץ. מאז שנת 1956 הוא חבר במועדון הישראלי לצניחה חופשית. אתמול זו היתה צניחתו ה־36 במספר והתשיעית כצנחן בצניחה חופשית.

התקלה אתמול היתה בכך שהמצנח נפתח כשריינב מעליו. הוא לא הצליח להשתחרר מהמצנח הראשי ולפתוח את הרזרווי, ונסחף למטה במהירות רבה. מיתרי המצנח נתפסו בפינת הבניין. מדריך המועדון שלומי פרל הבחין במתרחש והעיר את הדיירים (משפחת יצחק אופק, מוכיר "הפועל") שבמרפסתם ניסה ריינב להיאחז. הוא חולץ, הובל לבדיקה בבית חולים ושוחרר לביתו.

"אמרנו לו שאנחנו שמחים על הביקור הבלתי צפוי שלו, אבל שבפעם הבאה ישתדל לבוא דרך הדלת", סיפרה אריאלה אופק שדירתה חולץ הצנחן.

סיכול ניסיון להחדיר מזוודת־נפץ ממצרים לפני שנה נחשף עתה פומבית

תעודות הוקרה לשתי עובדות ביטחון ממסוף הגבול ברפיח שגילו המזוודה ולשני אנשי הביטחון ב"אל על" שגילו חומר הנפץ ב"תיק הינדאווי"

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

סיכול ניסיון להחדיר מזוודת חומר נפץ ממצרים לישראל שאירע בחודש פברואר 86', נחשף לראשונה ביום שישי כאשר שר התחבורה, חיים קורפו, העניק תעודות הוקרה ופרסים לשתי עובדות ביטחון, שרה ורחל, ממסוף הגבול ברפיח, שגילו את המזוודה.

במעמד חגיגי שהיה בלשכתו בירושלים, הוענקו גם תעודות הוקרה ופרסים לשני אנשי הביטחון של חברת "אל על", יוסי ועופר, אשר גילו את חומר הנפץ בתיק היד שמסר הינדאווי לחברתו האירית ונועד לפוצץ את מטוס הנוסעים של אל על בטיסתו מלונדון לישראל.

ציון לשבח ופרס הוענקו גם לעובד משרד הרישוי מחיפה, יצחק עוזן אשר מנע אסון כבד, לאחר שמטען חבלה התפוצץ לפני כחודש באוטובוס אגד כשהיה בדרכו מחיפה לירושלים. עוזן לא איבד את עשתונותיו והשתלט, יחד עם הנהג הפצוע, על ההגה ותימרן אותו עד לעצירה בצידי הכביש. אחר כך סייע בפינוי הפצועים מהאוטובוס.

בדברי ברכתו עמד שר התחבורה על תרומתם של "החיילים האלמונים" העושים למען בטחון המדינה וסיכול מעשי פגיעה וטרור בה. במעמד החגיגי נטלו גם חלק מנכ"לי משרד התחבורה, רשות שדות התעופה וחברת "אל על".

אשתו של טייטלמן: הפרסומים על בעלי הם "ציד מכשפות"

המתלוננת: טייטלמן תבע ממני להתפטר ואז הבנתי שעלי לקיים יחסי מין כתמורה לסידור ענייני במשרד התיירות

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"

ח"כ לשעבר גוסטב בדיאן מהמפלגה הליברלית, המשמש כיום כיו"ר הדירקטוריון ומנהל החברה הממשלתית לפיתוח תיירות (החפ"ת), הכחיש את גירסתה של עובדת משרד התיירות על אופי מעורבותו בפרשת "השוחד המיני" לכאורה של סמנכ"ל משרד התיירות לאמרכלות, אהרון טייטלמן. בעקבות תלונתה נחקר בדיאן במשטרה.

בדבריו לסופר "הארץ" אמר בדיאן, שהמתלוננת נפגשה איתו וביקשה את עזרתו בפתרון בעיות עבודה שהיו לה במשרד התיירות. בדיאן הפנה אותה לטייטלמן, שכנראה לא פתר את בעייתה. משזו המשיכה לפנות אליו, טוען בדיאן, אמר לה שאינו יכול לעזור לה וביקש שתפסיק לפנות אליו. לדבריו זה כל הידוע לו בפרשה ולא היה לו קשר נוסף עם המתלוננת.

המתלוננת טענה בפני סופר "הארץ", כי לאחר שטייטלמן הבטיח לה כי ענייניה יסודרו, פנה אליה בדיאן וטילפן אליה פעמים רבות בלחצו להיפגש עימה בביתה. בפגישה זו סיפר לה על בעיותיו המשפחתיות. היא הבהירה לו שאינה מעוניינת ביחסי מין איתו. לאחר מכן טלפן אליה טייטלמן ושאל אותה אם היא "מטפלת טוב" בידידו, בדיאן. לאחר זאת תבע ממנה טייטלמן להתפטר, ואז הבינה שנדרשה לקיים יחסי מין כתמורה לסידור ענייניה במשרד התיירות.

אשתו של טייטלמן אמרה לסופר "הארץ" כי הפרסומים על בעלה הם "ציד מכשפות". "הורסים אותנו. לא חושבים על משפחתו, על האשה הילדים," אמרה. "מה אתם מרוויחים? עוד כותרת ותמונה בעיתון. עוד לא נמצא שהוא אשם וכבר עטים עליו. עבור אהרון המשפחה היא קודש הקודשים. ניתן לו את מלוא הגיבוי. הוא בעל למופת ואיש משפחה מסור."

לדבריה לא ניתן לה לבקר את בעלה בבית המעצר, כיוון שהוא נימצא עדיין בחקירה. הקשר איתו מתבצע באמצעות עורך הדין.

"האב זירז הליכי אישור בניה — ותמורת זאת נרכשו ציורים מהבן"

סימון פרז, בעל מלון הר ציון בירושלים, הוכרז כעד עויין מס' 5 במשפט רפי לוי ● מכחיש הודעה שמסר במשטרה בדבר "תמונות תמורת אישור"

(עו). עד עויין חמישי הוכרז ביום שישי, במשפטו של רפי לוי, שכיהן כממונה על מחוז ירושלים מטעם משרד הפנים. העד הוא סימון ממן פרז, בעל מלון הר ציון בירושלים, שהעיד מטעם התביעה במשפטו של לוי בבית המשפט המחוזי בירושלים. העד הוכרז כעד עויין לבקשת התביעה לאחר שסתר את הודעותיו במשטרה.

בכתב האישום נטען, כי רפי לוי זירז הליכי אישור בניית בריכה במלון, ובתמורה קנה בעל המלון סימון ממן פרז תמונות מבנו הצייר של לוי בסכום של 2400 דולרים.

בעדותו במשפט סתר העד את הודעתו במשטרה, שלפיה קניית התמונות היתה תמורה לזירוז הליכי אישור הבנייה בוועדה המחוזית לתכנון ובנייה שבראשה עמד לוי.

העד אמר, כי לא היה קשר בין קניית התמונות לבין אישור הבנייה וכי את התמונות בחר בשבילו אדריכל המלון. "הזמנתי שש תמונות שהאדריכל שלי בחר. אין שום קשר לבריכה, עובדה היא שעד היום אין לי בריכה במלון. תמורת התמונות שילמתי 2300 דולר בסוף יולי 1986", אמר העד. המשפט יי־משך ביום ראשון.

יפגינו במשרדי הרישוי בפ"ת בגלל ההמתנה למבחנים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בפתח תקוה

תלמידי נהיגה באזור פתח תקוה יפגינו הבוקר מול משרד הרישוי בפתח תקוה במחאה על הזלזול בהם המתבטא במשך ההמתנה למבחני הרישוי.

לפני כשבוע ירד מספר הבוחנים בפתח תקוה משבעה לארבעה, בשל יציאתם של מורים לשרות מילואים. מורי הנהיגה התארגנו והפסיקו ביוזמתם את מבחני הנהיגה.

ממשרד התחבורה נמסר בתגובה כי הקשיים במקום ידועים וכי המורים לא היו צריכים להחריף את המצב. הובטח כי יעשה הכל כדי להביא בוחנים ממקום אחר.

האב חיפש וגילה את הצעיר שביצע מעשה מגונה בבתו

(עו). תושייה של תושב מ־בשרת ירושלים, הביאה לגילויו של צעיר שביצע מעשה מגונה בבתו.

הילדה בת ה־12 הגיעה בוכיה לביתה וסיפרה, כי צעיר כבן 18 ביצע בה בשבת בבוקר מעשה מגונה. אביה החליט לאתר בכוחות עצמו את הצעיר, וביחד עם בתו ערכו סיורים ברחובי הישוב, עד שאיתרו את הצעיר והזעיקו כוחות המשטרה.

אנשי המשטרה עצרו לחקירה את החשוד, בן 18 תושב אחד הכפרים הערבים באיזור ירושלי־ם, בחשד לביצוע מעשה מגונה בילדה.

בתאונות השבוע שחלף:

14 הרוגים ו־71 פצועים — בדרכים

(עו). הקטל בכבישים גבה גם השבוע מחיר דמים כבד: 14 בני אדם נספו ו־71 נפצעו קשה, ב־69 תאונות דרכים חמורות.

בין הנספים היו חמישה הולכי רגל, מהם קטין אחד. בין הפצועים קשה — 31 הם הולכי רגל, מהם 15 קטינים.

ערך את העמוד: חיים טל

חברי עורכי הדין

אנחנו כבר קיימנו מה שאחרים רק מבטיחים

בחרו **בצבי מיתר**

ליו"ר הועד המחוזי בת"א

ברשימת הצעירים

לועד המחוזי ולמועצה הארצית

ובמנחם ברגר

לראשות הלשכה

ורד ונועם מנצל

שמחים להודיע על

הולדת בנם

אח לעדי

נכד	נכד
לבלה	**ליהודית ומאיר רייך**
ולפרופ' אפרים מנצל	
נין	
לפנינה וינשטיין	

הרצליה פיתוח 3.3.87

הפקת קטלוג לקידום היצוא

לוח המומחיות שלנו

קבל הצעה מתחרה בלתי מחייבת

צימט, פרסום והוצאה לאור (03)222865

המועצה הישראלית למען שלום ישראלי־פלסטיני

החוק נגד מפגשים בין ישראלים ופלסטינים הוא חוק מתמיה, שמקומו לא יכירנו בספר־החוקים של מדינה דימוקרטית. זהו חוק שנועד לסכל מראש כל דיאלוג. כל הסכמה וכל הבנה בין ישראלים ופלסטינים; חוק שאין לו דבר וחצי דבר עם ביטחון המדינה. זהו חוק נגד השלום ונגד אנשי השלום. על כן אנו תובעים:

לבטל את החוק נגד מיפגשים

המועצה הישראלית לשלום ישראלי־פלסטיני תובעת לא רק את ביטולו של החוק הדרקוני הזה, אלא גם את ביטולו לאלתר של כתבי האישום נגד ארבעה אזרחים ישראלים, שמתוך רצון כן לקדם את השלום קיימו דיאלוג גלוי ופתוח עם פלסטינים. הרשעתם בדין של הארבעה, כמוה כהרשעה בסיטונות של כל שוחרי השלום בישראל.

נען — מוצרי השקייה | ארגון הגננות והגננים בישראל

כנס ארצי לאדריכלים ומנהלי מחלקות גנים ונוף

יתקיים ביום ג' 10 במרץ 1987, בשעה 08.00 בקבוץ נען

מרצה אורח: **ח"כ דב בן מאיר**
מ"מ ראש עיריית תל אביב־יפו

משתתפים: **ד"ר יצחק בירן**
מח' להורטיקולטורה, פק' לחקלאות
עמרם שלם
מח' לייעול השקייה בנן הנוי
יגאל זליגמן
מנהל המפעל וצוות המפעל

בכנס תתקיים תערוכת יצרנים בתחומי השקייה גן ובינוי, ויערך סיור במפעל

— היהלום —

אגודה שיתופית לביטוח הדדי של חברי בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

הזמנה

לאסיפה כללית שלא מן המניין של האגודה

שתתקיים ביום שלישי 31.3.87 (א' ניסן תשמ"ז) בשעה 13.00 בדיוק באולם הבורסה.

על סדר היום:

דיון בשינויים המוצעים בתקנות האגודה ואישורם.

הערה:

1. במידה ולא יהיה מנין חוקי במועד הנ"ל, תדחה האסיפה בשעה, דהיינו לשעה 14.00 ותתקיים באותו היום ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
2. את נוסח השינויים המוצעים לאישור אפשר לקבל במשרדי האגודה, זבוטינסקי 3 ר"ג.

בפקודת ועד האגודה
ז. נחיק, מזכיר

אגוד ערים אזור דן (ביוב)

מכרז 2/87 חוזה 265

האגוד מכריז על קבלת הצעות לבצוע מתקנים לטפול בריחות באתר תחנת השאיבה רידינג, בסה ואתר גינדי.

חומר המכרז אפשר לקבל החל יום 8.3.1987 במשרדי האגוד ברחוב נחלת בנימין 24 תל־אביב בין השעות 08.00 — 14.00 תמורת תשלום של 150 ש"ח (שלא יוחזרו).

את ההצעות במעטפות סגורות ומסומנות מכרז מס' 2/87 חוזה 265 יש לשים בתיבת המכרזים עד תאריך 22.3.87 שעה 12:00 בצהריים. ביום 18.3.87 שעה 09:00 יתקיים סיור קבלנים שיחל באתר תחנת השאיבה רידינג. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בסכום של 5% מערך הצעתו לתקופה של 3 חדשים (צ'קים אישיים ומחברה לא מתקבלים).

אין האגוד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר.

יצחק כספי
יו"ר מועצת האגוד

מכון ון־ליר בירושלים

מתכבד להזמין את הציבור להרצאות הבאים:

1. פרופסור קרול גולד
PROFESSOR CAROL GOULD
מהמחלקה לפילוסופיה, מכון סטיבנס לטכנולוגיה, הובוקן, ניו־ג'רסי תנהל סמינר (באנגלית)
על הנושא:
JUSTICE, MARKET SOCIALISM, AND THE COMMON INTEREST
מנחה: דר' יעל עצמון
ביום חמישי י"א באדר תשמ"ז 12 במרץ 1987 בשעה 6.00 אחה"צ

2. פרופסור מרקס וורטופסקי
PROFESSOR MARX WARTOFSKY
מהמחלקה לפילוסופיה ברוך קולג', אוניברסיטת ניו יורק ירצה (באנגלית)
על הנושא:
THREE STAGES OF CONSTITUTION: THE CHANGING ONTOLOGY OF THE SCIENTIFIC OBJECT IN THE HISTORY OF THE SCIENCES
יו"ר: ד"ר ירון אזרחי
ביום חמישי, י"א באדר תשמ"ז, 12 במרץ 1987, בשעה 8.00 בערב

ביכר אלברט איינשטיין

הקולקוויום הישראלי להיסטוריה, פילוסופיה וסוציולוגיה של המדע

מודיע על

ביטול הרצאתו של פרופסור מיילס ברנייט

שהיתה אמורה להתקיים ביום שלישי, 10 במרץ 1987

ההרצאה הבאה במסגרת הקולקוויום הישראלי תתקיים כמתוכנן ביום שלישי, 31 במרץ 1987, בבנין גילמן, אולם 449, אוניברסיטת תל אביב

הזדמנות חגיגית לבעלי החלטה מהירה!

בואו להנות מן העובדה שרהיטי "דירן" משפצים את אולם התצוגה בת"א.

עד 50% הנחה

למשך שבועיים

דירן תל־אביב: אבן גבירול 30 טל. 03-252470

אביטל

כור תעשיות בע"מ

מספר טלפון חדש ל"כור"

מחר יום שני, 9 במרץ 1987 יוחלף מספר הטלפון שלנו ל-

03-5432222

מספר טלפון זה מתייחס לחברות:
• כור תעשיות בע"מ • כור סחר בע"מ
• כור כימיה בע"מ • כורטט

הארץ

יום א', ד' באדר, תשמ"ז
8 במרץ 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 610012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב הרבצלת 2 טל' 224245, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 641166, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדרי, בינקן לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

דרושה ועדת חקירה ממלכתית

נשיא המדינה הביע תקווה, שיופקו לקחים והבדיקה שנעשתה תיעשה, תגרום לכך שנתקין נהלים שיבטיחו שדבר כזה לא יקרה שנית". מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ חיווה דעתו, כי "הזמן עדיין אינו בשל בשביל ישראל, שתחפש אחרי אלה שנשאו באחריות מיניסטריאלית על העניין", והוא מציע להמתין עד שהדברים יירגעו. כוונתו לסערה שפרשת פולארד עוררה בארצות-הברית. הגם בריאן יעץ "לא לחטט יותר על המידה" בנושא הכאוב.

אין להסתפק בהבעת תקווה נוסח חיים הרצוג, אין לסמוך על ציפיותיו של שמעון פרס, ואין לקבל את עצתו של הגן בריאן. מוטב שלא נמעט בהערכת עוצמתו של הזעזוע העמוק את הידידה האמריקאית: אפילו נניח כי ארה"ב תוסיף לעמוד לצידנו — אזרחי ישראל אינם צריכים לעבור לסדר-היום על פרשה שסיכנה את יחסי מדינתם עם מעצמת-העל הידידותית ועם היהדות האמריקאית.

אין לסמוך על "בדיקה" שתצליח להבהיר את סיבות המחדל הזה. מי יבדוק? כלום יבדקו האחראים לאסון, את עצמם? הכינוי "פרשת פולארד" (שפרשת סלע אינה אלא חלק ממנה) אינו צריך להטעותנו. לאמיתו של דבר, בפרשת לק"ם ("לשכת קשרי מדע") עסקינן. כיצד נולדה לשכה זו? מי אחראי לכינונה? מי פיקח על פעולותיה? כיצד יכול היה לקרות שראש לק"ם, רפי איתן, החליט לקבל את הצעתו של ג'ונתן פולארד, שחייב היה שלא לקבלה? מדוע הרמטכ"ל לא היסס לאשר את העסקתו של קצין צה"ל בשירות פעיל במשימת ריגול של לק"ם?

ראש הממשלה ושר הביטחון אומרים, שלא ידעו מאומה על פולארד ומעשיו: הכל נעשה בדרג המבצעי, בלי שהדרג המדיני היה בתמונה. יש בארצות-הברית שאינם מוכנים להאמין לטענתם בדבר האופי "התוריג" של הפרשה; וספקות בנדון מכרסמים גם בלבם של ישראלים.

ונניח כי ראשי הממשלה ושרי הביטחון — אין הדיבורים אמורים בשמעון פרס ויצחק רבין בלבד, אלא גם באחרים מקודמיהם בתפקידים — לא ידעו כלום. איזה עקרונות ואיזה תקנות הינחו את יחסי-העבודה בין הדרג המבצעי של זרוע מודיעינית לבין הדרג המדיני הממונה עליה?

אין להסתפק בגירסה הרשמית, התפורה לצרכי ההסברה כלפי חוץ. הפרשה טעונה בירור יסודי. הכרח שתוקם ועדת חקירה ממלכתית. בפנינו "עניין דיומא בעל חשיבות ציבורית חיונית", לפי הגדרת חוק ועדות חקירה 1967, המצריך לחייב את הממשלה לפנות אל נשיא בית-המשפט העליון כדי שזה ימנה ועדת חקירה שתחקור את פרשת לק"ם, על כל היבטיה, עד תום.

החוק מסמיך את הממשלה לנקוט בצעד הדרוש; לקבינט אין כאן מעמד. ישיבותיה של ועדת החקירה צריכות להיות, ברובן, סגורות; אבל מסקנותיה בתחום העובדות, והמלצותיה האופר־אטיביות, צריכות להתפרסם. לא רק אנשי הדרג המבצעי יצטרכו להעיד בפניה; עליה לחייב גם ראשי ממשלה ושרים לתת עדות. הנשיא רונאלד רייגן לא חמק מלהעיד בפני ועדת טאואר. דוגמתו חייבת לעמוד לנגד עיניהם של אנשי ההנהגה הלאומית שלנו.

אין בסיס להתקנת נהלים משופרים בשביל יחסי העבודה שבין קהיליית המודיעין לבין בעלי האחריות המיניסטריאלית, אלא אם כן יותר במודיעין [illegible] בעקבותיהם: האם יתברר כי הנהלים היו אמנם נכונים, אבל הם הופרו ולא כובדו — נחוץ לטפל באחראים להתמוטטות.

יש לפתוח את המורסה, כתנאי מוקדם למניעת שערוריות נוס־פות. רק ועדת חקירה ממלכתית מסוגלת לעשות זאת. הממשלה מצווה להחליט ללא דיחוי על הצעד שיוביל, בהתאם לחוק, להקמתה.

האם זה יכול לקרות שוב

פרשת פולארד עלולה להתרחש שנית, אם לא יחול שינוי מבני במערכת הפיקוח על המודיעין

מאת זאב שיף

האם פרשה מהסוג של פרשת פולארד יכולה להתרחש שוב? התשובה היא: כן כן, משום שמדובר במערכת חופשית שהפיקוח שהיא מפעילה על קהיליית המודיעין שלה הוא לקוי. האם לא די בהוראות שהוצאו בינתיים על סמך המחדל בפרשת פולארד על מנת למנוע תקלות דומות בעתיד? התשובה היא: לא לא, מפני שמדובר במערכת שמתרחשים בה, כפי שלמדנו בשנה האחרונה, יותר מדי מקרים של חוסר תיאום, של אי הבנות בנושאים רגישים, של מהלכים פרטיזניים. ההוראות אינן מספיקות משום שזוהי מערכת פולי־טית המתקשה להשליט את רצונה ואילו הדרג המבצעי שמתחתיה נוטה לעשות מה שהוא מוצא לנכון.

וזוהי מסקנה שלילית ביותר, אך הכוונה לכך נמצאת בחוסר התיאום בצמרת, שנמשך גם אחרי שהתגלתה פרשת פולארד ולא רק במהלכה. אם שר הביטחון אינו יודע כי הוזמנו מאות רבות לטכס מינויו של אל"מ סלע לתפקיד חדש ולהעלאתו בדרגה, עוד בטרם המינוי אושר על ידו, ובין המוזמנים נמצא גם נספח אמריקאי, אזי משהו מסריח למעלה. בדיעבד ברור כי מי שהחליט להסתיר את חלקו של סלע בעת שפולארד נמצא בידי חוקריו עשה טעות בשיקול. כשם שהיתה זו התגרות מיותרת להעניק לו תפקיד חשוב בשעה שפרשת פולארד עדיין רותחת והמחלוקת המשפטית בעניינו של סלע עוד לא יושבה. ייתכן מאד שתסבוכת סלע, הפרסומת הבלתי נמנעת, הם שיצרו את האווירה לגזר דין כה חמור על פולארד ורעייתו.

יש מכנה משותף בין פרשת פולארד למחדלים מודיעיניים אחרים אצלנו. הדימיון שבין פרשת פולארד לפרשת האגנוס הוא בכך שהזרוע האחת לא ידעה מה עושה הזרוע השנייה, או אם ידעה משהו נמנעה מלשאול שאלות והעסקה באדישות. גם במקרה של האגנוס היה מי שידע כי האגנוס פעיל בחוגים ערבים קיצוניים, אך את הידיעה שמר לעצמו ובינתיים אחרים במערכת העלו את האגנוס בדרגה ולא ראו בו סיכון ביטחוני.

* * *

הדימיון בין פרשת פולארד לפרשת הנשק לאיראן הוא שבשני המקרים לא עסקו בכך המקצוענים, אלא כאלה שהשתכרו מהצלחה רגעית והמשיכו בהימור תוך נטילת סיכון עצום על חשבונה של מדינת ישראל. בשני המקרים נתפשה אותה השלוחה של קהיליית המודיעין לאמוק מבלי שהדרג המדיני היה ער לכך. אמוק שהסתיים רק כאשר הסכנות והתפוצצה על נוסעיה. לכן אין מנוס ממסקנה כי יש שיטה בשלטון החוזר ושהדבר עלול לקרות שוב בצורה זו או אחרת. שיטת פולארד מזכירה את ההימור במלחמת לבנון כאשר שרון ויועציו שיחקו על כל הקופה תוך אשליות לסובב את מדינת ישראל ותחושה "כי להם מותר הכל ולהם לא יקרה כלום". זוהי נוסחה קלאסית להרס עצמי.

קשה שלא להתרשם מטענותיהם התמוהות של השרים כי הדרג המדיני הנוכחי, וזה שקדם לו, לא ידע על המתרחש. אך דווקא משום כך מתעורר החשש שזה עלול להתרחש שוב. מבצע פולארד נמשך חודשים רבים ולא שבוע שבועיים ובכל זאת לא גילו השרים הממונים שמשהו חמור מתרחש מתחת לאפם. האם הוראות פשטניות כי אסור לעשות דבר כזה בעתיד יבטיחו שבפעם הבאה ישאלו השרים הנוגעים בדבר, או עוזריהם העסוקים מדי בתדמיתם של השרים ובמריבות שביניהם, את השאלות המתאימות?

היו שאלות רבות שאפשר היה לשאול במשך אותם חודשים ובכל זאת לא נשאלו. מדוע, למשל, הפעיל איש צבא כמו טייס חיל האוויר, אביאם סלע, על-ידי גורם שמחוץ למערכת הצבאית? איש אינו שואל את השאלה הפשוטה מדוע מטפלת הלשכה לקשרי מדע באיש מודיעין אמריקאי? אפילו אם לא שואלים שאלה כזו בשלב הראשון, כיצד קורה הדבר ששאלה כזו אינה נשאלת בשלב מאוחר יותר כאשר החומר של פולארד מגיע ארצה? נניח שלא יודעים שהחומר מגיע מסוכן ישראלי היושב במודיעין האמריקאי, אך מדוע אין איש בכל המערכת שואל את השאלה מדוע מטפלת הלשכה לקשרי מדע בנושאים מודיעיניים כאלה?!

* * *

את השאלה יכלו לשאול לא רק השרים, אלא גם אלה שחשו וראו כי הלשכה של רפי איתן חרגה מתחו־מיה. היו אנשים נוספים שיכלו לשאול שאלות מסוג אחר. למשל, לשם מה בדיוק זקוקה הלשכה לקשרי מדע לסכומי כסף גבוהים יותר? איש מבעלי התפקידים הללו לא טרח להעיר תשומת לבם של השרים הממונים. אך איש אינו שואל שאלות, כל אחד סומך על השני. כולם רוצים את טובתה של מדינת ישראל, אך הדברים נעשים בשיטה של: "סמוך, יהיה בסדר!"

נראה שדרושים מספר שינויים מבניים כדי להגביר את הפיקוח על קהיליית המודיעין ושלוחותיה. אל לנו לשכוח כי מדובר במדינה שיש לה מודיעין, ולא במודיעין שיש לו מדינה. יש מדינות שבהן יש סגן שר לענייני מודיעין וצוות עוזרים כדי לסייע לראש הממשלה ושר הביטחון לפקח בצורה יעילה על קהילית המודיעין. במקומות אחרים קיימת ועדת מודיעין עליונה, או יועץ מיוחד לענייני מודיעין.

ראשי השלוחות המודיעיניות לא יאהבו זאת כשם שלא אהבו זאת בעבר. אך לא צריך להתרשם מהתנגדויותיהם או מאיומיהם שלא ישתפו את היועץ במידע. יותר מדי מחדלים מלמדים כי השיטה הנוכחית לקויה ויותר מדי פעמים התנצלנו על מחדלים מודיעיניים. גם הרמטכ"לים לא אהבו מעולם יועצים צבאיים אצל ראשי ממשלה. נכון, גם השיטה המתוקנת אינה מבטיחה חסינות משגיאות, אך יש בה לפחות מסננים נוספים שלא היו אצלנו. מסננים שיבטיחו כי תידלק נורה אדומה בכל פעם כאשר אחד מחלקי המערכת המודיעינית נכנס לריצת אמוק ומסכן את המדינה כולה.

ג'ונתן פולארד: נטילת סיכון על חשבון מדינת ישראל

פוסט מורטם לשביתה

סיומה של שביתת עובדי המינהל והמשק מוכיח כי ניתן לעמוד גם בשביתות קשות — כאשר השובתים נתמכים על ידי קואליציה של השר הנוגע בדבר, ועדת כנסת וההסתדרות

מאת אברהם טל

קשה לסיים שביתה לא מוצלחת בלי סולם, המאפשר לרדת מעצים גבוהים בצורה מסודרת ובלי להחליק וליפול נפילת־מחץ על הפר־צוף. בסיום שביתת עובדי המינהל והמשק של קופת חולים מילא את התפקיד נשיא המדינה, אשר "לקרי־אתו" שבו העובדים לעבודה.

בשביתת עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים התייצב ליד העץ — בעיתוי נכון — יו"ר האגף לאיגוד מקצועי. אלא שיוקר־תו של מר הברפלד לא הספיקה כדי לשאת את כובד משקלם של כ־6000 העובדים, והיה צריך לתמוך את הסולם בהבטחות.

הברפלד הבטיח מכל טוב — הלוואות תוך זמן קצר וקצוב, הלוואות ומקדמות. מילוי רוב ההבטחות תלוי באוצר, אך הברפלד לא שאל את האוצר, ומכל מקום, האוצר אינו מחויב למאומה. יהיה מפתיע אם שר האוצר יסכים לשלם במסגרת מו"מ תוספות או מקדמות, שאותן סירב לשלם בלחץ שביתה, אבל זו איננה דאגתו של נסים: הברפלד הבטיח — שהברפלד יקיים. מסתבר שההסתדרות, שהיתה מנוטרלת במהלך השביתה, עשתה מאמץ גדול לחזור לתמונה, והיתה מוכנה גם לצעד בלתי שיגרתי. כך עלה בידיה למלא שוב את התפקיד הצבע השמור לה בסכסוכי עבודה רבים: מכשיר לסיום שביתות כוש־לות, תוך מיזעור הפגיעה ביוקרתם של מנהיגי השובתים, וגם יוקרתה היא.

יתכן ששביתת עובדי המינהל והמ־שק לא היתה פורצת, לולא נוכחו העובדים לדעת, שבלחץ מתאים אפשר להשיג הישגים אפילו אצל עקשן ידוע כנסים. ההוכחה בשביתת האחיות: הן לא השיגו הכל — אבל השיגו הרבה, בתוספת שכר אישיות ובתנאי עבודה.

עובדי המינהל והמשק היו מסתפ־קים בפחות, אבל נתקלו בקיר אטום. טעותם היתה, שלא העריכו נכונה את הנסיבות הכופות על ראשי האוצר להתעקש.

מבחינת האוצר, לא היה מדובר במאבק שכר שיגרתי נוסף — אלא במערכה על הסכמי המסגרת הקיי־מים, על מדיניות השכר בשנה הקרובה ועל שלימות התקציב הרגיש של 1987. עובדי המינהל והמ־שק, ברובם, מדורגים בדירוג האחיד, מבצעים עבודות שיגרתיות, וכל טיעון על "ייחודיות" לגביהם הוא חסר שחר. העילה הלגיטימית היחידה למתן תוספות שכר היא השוואת תנאים לעמיתיהם בקופת חולים, והדבר זה צריך להיעשות במסגרת ועדת פרה, בזהירות ולא בתנופה. כל הטבה החורגת או נראית חורגת, תועתק מיד על ידי רבבות עובדים בדירוג האחיד — דבר שיסכן את מדיניות השכר המרוסנת ב־1987.

שר האוצר עמד במהלך כל השביתה נגד קואליציה חזקה: שרת הבריאות צידדה בשיטתיות ובגלוי בשובתים; ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, הלוקה מתמיד בנטיות פופוליסטיות, נקטה צעד מרחיק לכת בחוסר אחריותו גם לפי קני המידה שלה, בקראה למלא את דרישותיהם של שובתים פורעי חוק; ההסתדרות ביקשה אמנם מהשובתים לחזור לעבודה, אבל גם קראה לאוצר למלא את דרישותיהם.

ללחצים הללו נוספה — צריך להודות בצער — התקשורת, בתי־אורים קשים על הנעשה בבתי החו־לים. כאשר שביתה מפוזרת בעשרות מוסדות ותמונת השביתה שונה ממוסד למוסד, קשה להעריך ולתאר במדויק את השפעתה. אבל בכלי התקשורת הובאו לעתים תיאורים חשודים, שנראו מגמתיים מאד. גבי־רות "דיידמיר" של קשיש חולה בבי"ח גריאטרי (שפתחו את אחד מיומני החדשות ברדיו) אפשר להקליט בכל ימות השנה, ותמונות בוכיות במיטת חוליים שראשן עטוף במגבות, אפשר לצלם בכל מחלקה פנימית גם בימים כתקנם. התיאורים הקשים תרמו מן הסתם להגברת הלחץ על שר האוצר — שנפשו רגישה לסבלם של חולים לא פחות מנפש טובה ממוצעת בוועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

בה בשעה נראה שהמצב בחלק מבתי החולים היה הרבה פחות חמור מכפי שעלה מהתיאורים בתקשורת:

* היו עובדים לא מעטים, אשר מסיבות מצפוניות או אחרות לא השתתפו בשביתה, והמשיכו לעבוד למרות משמרות שובתים, שניסו לסלקם (ובדרך אגב עולה השאלה מדוע הניחו לשובתים להסתובב בין כותלי המוסדות בימי השביתה ולשבש תוך הפעלת כוח את העבודה הסדירה במקום שבו התגוללו; גם המהדרין בזכויות שביתה יודו, שמדובר היה בשביתה בלתי מוגנת, המתבצעת תוך הפרת צווי מניעה).

* רופאים ואחיות ביצעו עבודות שאינן בתחום תפקידיהם הרגילים: במחלקות אפשר היה למשל לראות אחיות אוספות אשפה ושוטפות את הרצפות.

* הנהלות בתי חולים גילו תושיה באילתור אמצעים כדי להתגבר על הקשיים, בין השאר על ידי שימוש בקבלנים וספקים; לעתים היו השירותים טובים יותר מאשר בימים כתיקנם.

אחד מלקחיה האפשריים של השביתה חורג מנושא הסכסוך. השכר של עובדי המינהל והמשק, בעיקר של עובדי משק בתפקידים הפשוטים (מטבח, כביסה, ניקיון וכו') אכן נמוך. האם המדינה צריכה להיות מעסיק של עובדים בתפקי־דים כאלה? האם לא עדיף להעביר עבודות המבוצעות כעת על ידי עובדי מינהל ומשק, לקבלנים וספ־קים פרטיים?

נטען שאספקת הארוחות על ידי קבלנים היתה יקרה יותר מאשר ייצור עצמי במטבחי בתי החולים; גם אם כך הדבר בתנאי חירום מאולתרים, אין זה אומר, שלא ניתן להשיג חיסכון ניכר אם ההזמנות יימסרו במכרזים. בבתי חולים אחרים יש מגמה להעביר שירותים לקבלנים. רצוי מאד, מכל הבחינות, להמשיך בזה.

השביתה הוכיחה כי ניתן לעמוד גם בשביתות קשות, נגד קואליציה רחבה ונוכח לחץ ציבורי. יחסי הכו־חות במאבקים כאלה לעולם אינם מאוזנים. לכל קבוצת עובדים בשי־רות הציבורי יימצא שר תומך, ועדת כנסת עוזרת, וקהל לקוחות התובע שירותים כתיקנם ויהי־מה. מולם עומדת תמיד אותה גבורת — שר האוצר ועוזריו — ובפיהם אותם טיעונים החוזרים על עצמם. קבוצות העובדים, ברובן, מייצגות אינטרס שיש מאחוריו כמה קבוצות לחץ; לאינטרס של המשק בכללותו אין קבוצת לחץ, ויש רק מעט מאד תומכים. לפיכך, שר האוצר יימצא כמעט תמיד בודד במערכה. סיומה של שביתת עובדי המינהל והמשק מוכיח שבסבלנות, במידה ראויה של עיקשות וגם בקצת נכונות לספוג האשמות בדבר "אטימות" ו"אכזר־יות", יכולים לזכות בניצחון גם אלה המייצגים את אינטרס המשק.

אנשים טובים באמצע הדרך

לסוציאליזם שמת אין עדיין יורש לגיטימי בישראל: יש רק פירורי תורה, שאיש אינו טורח ללכד לתשתית רעיונית המסוגלת לשאת מבנה־על של חברה

מאת א. שוייצר

חוזי־זעם, המגלים חדשות לבקרים סימני התפוררות בישראל, אינם טועים. אך נדמה כי הם נתפסים להבלטת האירועים בשטח ורואים בהם חזות הכל. התהליך המתרחש לנגד העיניים, והנמשך זה עשור שנים ויותר, הוא בגלוייה טבעי לתמורות תת־קרקעיות במשק, ב־חברה ובתודעת הציבור. אובדן המשמעת הלאומית, התרופפות הסו־לידאריות החברתית והתחזקותה של הפרידה במוסכמות אינה פרי כפירה בעיקר: העיקר עצמו הוא שהי־טשטש וקיפח את כוח הכפייה המוסרי שלו.

הדוגמאות אינן חסרות. מרות המדינה כמבטאת צו ההישרדות העליון היתה בעבר ערך קובע, עד אשר באו גוש־אמונים ומרדו בה, כאילו בשמו של ערך עליון עוד יותר, אשר בעליו ומפרשיו הדיבר־יים היו רבני הגוש, מנהיגיו וחבריו. הביטחון היה ערך מקודש נוסף, עד שבאו קבוצות, הוגבת "יש גבול", ואנשים בודדים מסוגו של וענונו, וכפרו בעליונותו והציבו במקומו את המצפון האישי. ההסכמה המקובלת בדבר אי־מוסריותה של הירידה התנפצה אף היא: הנכונות הכללית להודות בכוונה לרדת, מעידה לא על חוסר בושה כי אם על ההכרה בעיקרון העדיף של זכות הפרט לחפש את רווחתו ואת סיפוקו בכל מקום בעולם.

תמורות במעמקים

אפשר להעלות על הדעת כמה תמורות־יסוד במעמקי התודעה הצי־בורית, מקצתן פרי חלוף הזמן, ומ־קצתן פרי הניסיון והלמידה ממנו. תמורות אלה גרמו תהפוכות הנראות על פני השטח החברתי. הראשונה בהן היא — הדבר נאמר על אף המתגלה מחדש במשפט דמיאניוק — דעיכת זיכרון השואה. פצע נורא זה אינו יכול אלא להגליד במשך הזמן: בשביל הדורות המתחדשים נהפכת השואה לפריט — זוועתי ככל שיהיה — בזיכרונו הארוך של עם ישראל. אחרת אין להבין את היחסים שהתרגלו עם גרמניה, וכי־וון שמדינת ישראל והכרזתה בעיני דור מקימיה היו תולדה ישירה של השואה, חייבת דעיכת זכרה של השואה להשפיע על מיקומה של המדינה והדגם שעל פיו הוקמה, בדירוג הערכים של אזרחי ישראל.

אין חולקים, כי איבת הערבים למדינה היהודית שקמה בתוך אזורם שימשה גורם ראשי בחיזוק מרות המדינה, והחישוק שליכד את השב־טים המפוצלים שכבשו אותה או התיישבו בה, ועשה לחברה. ניסיון ארבעים השנים שחלפו מאז אותו ה־14 במאי לימד את בני הדור כי השד אינו נורא כל כך, וכי כדי להרחיק את סכנתו מן הבית אפשר להסתפק בפעולות ריכוזי ממסדיות ממלכתיות. פחתה האמונה בצורכי הקולקטיב החברתי, ופחתה משמעת אופוריות.

החברה הישראלית קמה על פי דגם של קולקטיב שוויוני מודרך מלמעלה. מכוחם של אילוצים משקיים ומתוך חיקוי נלהב של הדוגמה האמריקאית, התחוללה תמורה בדגם התמורי והערכי שעל פיו התנהלו המשק והחברה: ממדריך, נהפכה המדינה לפרה חולבת. החוטפים והזריזים השכילו להפיק את המירב משפע עטיניה. במקביל התפתח אתוס של "מגיע לי", ותפס את מקומה של תחושת החובה לקהילייה. על רקען של תמורות אלה, מי יכול להתפלא על השחיקה הגלויה לעין במוסכמות ועל סימני ההתפרקות במבנה־העל המוסרי?

בלי תורה אין עתיד

מה שמתרחש לנגד עינינו בתחום הציבורי־פוליטי, הוא מאבק בין מי שחולקים על צידוק השכחה ההיס־טורית וההתעלמות מסכנות חיצו־ניות בפיו, לבין מי שעיכלו את התמורות שהוזכרו לעיל, ומחפשים דרך לארגן מחדש את המדינה וה־חברה על פי דגם וערכים שונים מאלה של 1948. במידה ידועה, מה שמטשטש את הראייה הוא הסתירה בתחום המשקי: שוחרי החידוש עדיין מסובכים במודלים כלכליים מן העבר, ואילו משמרי העבר מן הבחינה הערכית נוטים גם למשק אינדיווידואליסטי, גם לקיום המדי־נה כמיטיבה עם הכל. לרוע המזל, העם נחלק שווה בשווה בין שתי תפיסות אלה: הישן רועד אך אינו כבה; החדש עולה על פני השטח, אך אינו כובש את הזירה.

מי שאומר כי מה שהיה הוא שי־היה נתפס למיתוס: הוא יכול להצביע על עובדות מוחשיות של העבר, ועל ערכים שקיימו את העם בהיסטוריה הארוכה שלו. המדינה שבדרך ושל 20–30 שנותיה הראשונות, הגי־טאות במזרח ובמערב, באים להוכיח את חיותו ולגיטימיותו של העבר. הציווי של לאומיות לא־פגומה ושל דתיות אתנוצנטרית הוא מן החוקים הידועים בהיסטוריה של המין האנו־שי. ומה כבר עומד כנגדו מתוך יד חופשית ליצור כפירה, וללא מ־סורת, ונהייה נטולת מחשבה אחרי דוגמאות זרות ואלילים זרים: כך מוצגת הברירה בפי המביטים בגע־גועים אל העבר.

לחדשנים אין מענה מגובש: לסוציאליזם ההומני שמת אין עדיין יורש לגיטימי בישראל. למי שמוד־הים עם ההווה והעתיד (כפי שהם רואים אותו) יש רק פירורי תורה, שאותם גם אין הם טורחים ללכד לתשתית רעיונית ומוסרית המסוג־לת לשאת מבנה־על של חברה ומוסרות. עד אשר זה לא יקרה, תהיה ישראל קהילת אנשים טובים באמצע הדרך, שחלקם מסרבים להתקדם מן העבר, אף שאושיותיה המוסריות מתפוררות לנגד העיניים, וחלקם חיים את ההווה מיום למחרתו, אף־אינם מסוגלים לפרוץ אל העתיד.

נשיא תחת לחץ

מאת גדעון אלון

לאחרונה נכנס מסע הלחצים על נשיא המדינה לחון או להקל בדינם של ששת אסירי ארגון המחתרת הי־הודי, להילוך גבוה. אחרי שנכשלו הניסיונות ליזום חוק חנינה בכנסת; משלא הועילה ההפגנה רבת־המשתתפים שיזם הוועד למען אסירי המחתרת; אחרי שהוברר למבקשי החנינה ששביתת השבת הממושכת (160 יום) שקיימו מול בתיהם של ראש הממשלה ושר החוץ לא זו בלבד שלא זירזה את הליכי החנינה, אלא הניבה תוצאות הפוכות, של השהיית הטיפול בב־קשות החנינה; אחרי שהנשיא הודיע מפורשות, שכל עוד תימשך הש־ביתה הוא לא ידון כלל בבקשות — החליטו השר יוסף שפירא (מפד"ל) ושורה של ח"כים מהסיעות הדתיות וממפלגות הימין (ביניהם הרב דרוקמן, דב שילנסקי, אליעזר ולדמן, גאולה כהן ומיכאל איתן) לשנות את הטקטיקה.

הם פתחו במסע לחצים שקט, אבל מאסיבי. הם נפגשו עם ראש הממשלה יצחק שמיר (שאילו מתן החנינה היה תלוי בו, זה כבר היו "הבחורים המצויינים", כהגדרתו, מ־חוץ לכתלי הכלא) ועם שר המש־פטים אברהם שריר. הם שיגרו מכתבים מנומקים ללשכת הנשיא ובהם שטחו את הסבל הרב שעובר על משפחותיהם של ששת האסירים, הנוצרים את עונשם בכלא תל־מונד.

עיסקת חבילה

אישי הציבור הפועלים לשחרור האסירים חתרו לעיסקת חבילה, תמורת נכונותם של חברי הוועד למען אסירי המחתרת (שבראשם עומדים הרב משה לווינגר ומזכ"ל גוש אמונים דניאלה וייס) להפסיק את שביתת השבת מול בתיהם של שמיר ופרס, ייאותו הנשיא ושר המשפטים לדון בהקדם בקיצוב עונשם של שלושת אסירי העולם (שאול ניר, מנחם ליבני ועוזי שרבף) ובהמתקת עונשם של יצחק גנירם (שנידון לשבע שנים), ברק ניר (שש שנים) ויהודה עציון (שבע שנים).

הנשיא סירב בתוקף לתת יד לעיסקת חבילה כלשהי. כשהפצירו בו שרים, ח"כים ורבנים שיעשה מחווה כלשהי כלפי ששת האסירים, הוא השיב להם כי איננו מוכן לפעול תחת לחצים. "על כבודי אני מוכן למחול", אמר באוזני המפצירים, "אבל בשום פנים לא אפגע בכבוד מוסד הנשיאות". עם זאת, רמז לנציגי הוועד למען אסירי ה־מחתרת, כי אם יופסק מסע הלחצים ותופסק שביתת השבת, הוא יחדש את הטיפול בבקשות החנינה.

עכשיו אפשר לגלות שימים ספורים לפני שהוועד הציבורי למען אסירי המחתרת החל בשביתת השבת, עמד הנשיא לקצוב את עונשיהם של שלושת אסירי העולם ל־20–25 שנים. (זהו נוהג מקובל להעמיד את עונשיהם של אסירי עולם, כהם גם מורשעים ברצח, על תקופה קצובה, שנים ספורות אחרי שהחלו לרצות את עונשם. מדי שנה קוצב הנשיא את עונשם של כ־20 אסירי עולם). אולם כששמע הנשיא כי הוועד הציבורי למען אסירי המחתרת יזום הפגנות ושביתות, בניסיון להפעיל עליו לחץ עקיף, גמלה בלבו ההחלטה להפסיק כל טיפול בבקשות החנינה של ששת אסירי המחתרת. האמנם מאז מאי 1986 לא הקל הנשיא בדינו של איש מאסירי המחתרת.

לא להתעלם מהערכאות השיפוטיות

למען האמת, השדולה למען אסירי המחתרת איננה יכולה לבוא בטענות לנשיא ולהתריס על יחסו אל בקשות החנינה של חברי ארגון המחתרת היהודי. כלפי שמונת חברי המחתרת הוא נהג ברוחב־לב כ־שהקל בדינם. מחודש ספטמבר 1985 עד חודש מאי 1986, כלומר במהלך תשעה חודשים בלבד, הוא הקל בדינם של אורי מאיר, יוסף צוריה, דן בארי, בועז הנמן, יעקב הנמן, בן־ציון הנמן, גלעד פלאי וישוע בן־שושן. חרף הביקורת הציבורית שהוטחה בו (המכתבים הרבים השוללים את החנינה, שה־גיעו ללשכת הנשיא), הוא הביא למעשה לשחרורם המוקדם מהכלא של חברי ארגון טרור שהואשמו בביצוע מעשים חמורים ביותר; משום שהתרשם מהחרטה שהביעו על מעשיהם ומנכונותם לפעול במישור החינוכי לביעור התופעה המסוכנת של התעלמות מחוק ומרשויות השלטון המוסמכות.

הנשיא אמנם הצהיר כי ידון בכל בקשה לגופה בצורה אינדיווידואלית על־פי הנוהלים המקובלים. עם זאת, עליו לזכור כי מעשה החנינה הוא "מעשה של חסד ורחמים", אך גם בהפעלתו לא ניתן להתעלם מ־מסקנותיהן של הערכאות השיפו־טיות, או מן המשמעות שיש "להכרעתן" — כפי שקבע במכתב נשיא ביהמ"ש העליון השופט מאיר שמגר במכתב שבו הביע את השקפתו בעניין הפעלתה של סמכות החנינה. "איני מאמין כי ניתן לקיים שלטון חוק, אם ההכרעה השיפוטית מאבדת ממעמדה ומסו־פיותה. החברה החופשית לא מצאה תחליף שווה־ערך לביהמ"ש הבלתי תלוי, אשר לידיו בלבד נמסרת ההכרעה השיפוטית. ייתכן וההתנב־בשות האינטרסים המכריעה חלקות סוכות ורבות אצלנו, גם יאבד מעמדו של ביהמ"ש, ויש תופעות התבטאויות של נושאי משרה המבשרות זאת" — כתב־החרי־ע השופט שמגר.

נשיא גרמניה יחרוג מכללי הפרוטוקול וילווה את הנשיא הרצוג בכל ביקורו

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

נשיא מערב גרמניה, ריכרד פון־וייצקר, החליט לחרוג מכללי הפרוטוקול ולהילוות אל נשיא המדינה, חיים הרצוג, בכל 4 ימי ביקורו הממלכתי בגרמניה בחודש הבא.

בביקור זה, שיחל ב־6 באפריל, יבקר הנשיא באתר ההנצחה בברגן־בלזן, שם ייערך טקס ממלכתי לזכר קורבנות השואה. הרצוג ייפגש עם הקאנצלר הלמוט קוהל ועם ראשי ממשל אחרים. זה ביקור גומלין לביקורו של הנשיא פון־וייצקר בארץ באוקטובר 1985.

לפני הגיעו למערב גרמניה, יערוך הנשיא ביקור רשמי בן יומיים בשוויץ, שיחל ב־1 באפריל. במהלכו ייפגש עם נשיא שוויץ, פיאר אוביר, ועם ראשי הממשל וראשי הפדרציה היהודית שם.

מצב־רוח / ב. מיכאל

אל קרקעית התשתית

מזה שנים לארמעטות מפגינה מדינת־ישראל יכולת וכשרון מופלאים ביותר בתחום טכניקת הנחמה העצמית. אי־שם פועל מנגנון יעיל ביותר, אם כי מי־לולי בעיקרו, ומפתח שיטות מרהיבות של מציאת ניחומין לכשלונות המערכים. (אולי אפי־לו קיימת אי־שם מחלקה מיו־חדת לצורך זה, מחלקה שבראשה עומדת כמובן הגברת נחמה פורתא).

בעבר, הסתפקנו בשימוש באי־זו מההמצאות היותר מוצלחות שיצאה מבית־היוצר הזה: המרת המלה "בגלל" במלה — "אלמלי". כלומר — אם אירעה פאשלה מזעזעת, (דוגמת מל־חמת־לבנון, או איזו תבנית כלכלית מהרורית), האחראים לה נשאלו מדוע עשו מה שעשו. מיד ביהרו המשיבים המתמשי־כים בטכניקה הנ"ל: במקום לומר "בגלל ש. . .", ולהסתבך בהס־ברים ארוכים על התקלות, הם השיבו — "כי אלמלי נהגנו כך, אז היה. . .", ומנים רשימה ארוכה ובלתי־ניתנת להפרכה של אסונות שהיו יורדים על ראשינו "אלמלי" עשו מה שעשו. כלומר — לא מדובר כלל בפאשלה, אלא בהצלת נפשות ממש.

ברבות השנים והתרבותם, לא צלח עוד ה"אלמלי". רבו הכש־לונות שמידותיהם היתה מעל ומ־עבר לכל "אלמלי". נתעורר הצורך למצוא תולי־נחמה י־עיל יותר.

והנה — זכינו. מזה זמן־מה, במעט בהיחבא, שולפת בנו נחמה את בלבה: "התשתית". (הקרובה גם "יסוד איתן", "יסו־דות", "שורשים" ועוד מיני מילים התקועות עמוק באדמה).

כ"לאימת, שעל פני השטח משתרע לו חורבן מוחלט ומ־הביל — אנו מוצאים את הנחמה ב"תשתית". זו, תמיד בריאה ואיתנה.

האם התשתית איתנה — הרי אין זו אלא שאלה של זמן עד שיקום מעליה שוב בניין מפואר ומרהיב.

דוגמאות: הבעיה האקטו־אלית שבהן היא כמובן שאלת יחסי ישראל־ארה"ב אחרי פו־לארד. העניינים נראים אמנם די פאתטיים, אך מיד נשלפת התש־תית האיתנה, והזוכים מפצ־יעים שוב: כל שר וכל ח"כ יכול להסביר שוב ושוב כי — "התש־תית לא נפגעה". נו. ואם יש תשתית, מה יש לדאוג.

גם בתחום הכלכלה אנחנו ניצבים כבר שנים ארוכות על תשתית איתנה. לא צומח מעליה כלום, ואין גם סיכוי כי בעתיד הנראה היא תצמיח לנו משהו — אבל התשתית?! היא נהדרת איתנה כצוק־בזלת. כלומר, לא צריך שינויים מרחיקי־לכת. רק קצת זבל ומים.

החקלאות?! — אין. אבל יש תשתית. או לפחות יסודות איתנים. או שורשים. בין רגלינו האיתנות והתשתית החשופה כבר לא מפריד כלום, אבל לבנו מלא אמונה כי עם תשתית כזאת — לא צריך להיתפש לפאניקה.

שלטון החוק? — מתפורר, תורה, כלומר, המצב בהחלט חמור, אך לא רציני. יש ברוך־השם תשתית לשלטון־החוק מ־פאר ממש. עניין של זמן בלבד.

דמוקרטיה? — (ולמען האמת הרי נמאס כבר להתנגח באותו הבל מיתוס הנורס כי בגבולות הקו־הירוק, ליהודים, בעיקר ימים שני וחמישי — שורדת אצלנו דמוקרטיה לתפארת ממש).

גם פה נכבר הולך השימוש בתשתית הדמוקרטית האיתנה, אף אם מעליה נורקים הקירות והולכים.

בריאות, סער, צבא, מדיניות־חוץ, פרויקט הלביא, התיישבות — כולם־כולם נבנים מתשתית עשויה בטון, יסודות של פלדה יצוקה, ושורשים המגיעים עד סין ממש. אז מה לנו לדאוג?

הראש היהודי מצא לתשתית את התפקיד המקורי ביותר: התשתית כטיח.

"שפכטל" דביק על כל סדקיה של המערכת.

הסכמי קמפ־דיוויד הם דוגמא מרתקת עוד יותר. כאן — לא רק שהתשתית היא הנחמה, אלא שהיא גם התכלית. די לנו בתשתית, ובלבד שלא יצמח ממנה מאומה. ההגיון הוא שוב אותו הגיון — יש תשתית, מה צריך יותר?

ומצידה השני של התשתית — משתרע לו "המירקם העדין". המירקם העדין נועד להסביר, לשכך כאבים ולנחם, באותם עניינים שדווקא תשתיתם היא החולה.

יחסי ישראל־דרא"פ: תשתית רקובה עד היסוד. אז מה — "נוצר מירקם עדין", וצריך להמשיך.

מורנטקי: תשתית מבאישה ממש. אך זו לא סיבה לפרום את המירקם העדין.

"הרקיבים" מתגוללים־תושב־גיה: היסוד רקוב. השורשים חולים.

התשתית מגונה ומנוולת. אך כל זה כאין וכאפס לעומת "המירקם העדין" כתחרה, הקו־שר בעבותות של אהבה את הסו־סים ואת הרוכבים.

(קטע זה נועד להוכיח כי עדיין קיימת בישראל תשתית איתנה של הומשריבוריה).

صكا من الامل

מסכים ומסיכות / בעריכת מיכאל הנדלזלץ

ארץ מוכת פסטיוואלים

החכמה אינה לארגן פסטיוואל, אלא למצוא נושא טוב ומקום טוב סביבו

פעם היתה המלה "פסטיוואל" שמורה לאירועי הילדים בחגים. לא עוד. אמרגני הילדים הלכו לדברים מתוחכמים יותר, כמו הצגות מלאות לכל המשפחה עם כוכבים נוצצים. המונח "פסטיוואל" בהקשר להצגות ילדים שמור השנה לעיריית חיפה ולתיאטרונה, המקיימים פסטיוואל של הצגות ילדים. זה לא הפסטיוואל היחיד שיהיה בחול המועד פסח, הרבה לפני פסטיוואל ישראל.

בין ה־14 ל־16 באפריל יהיה באולמות האבירים בעכו פסטיוואל הווקאליזה השני. העורך והיוזם הוא יוסי זייפרס, והגופים הציבוריים התומכים הם עיריית עכו, אמנות לעם, משרד החינוך והתרבות, החברה לפיתוח עכו וקרן תל אביב. כמו שיודעים כל חובבי הפסטיוואל לתיאטרון אחר בעכו, המקום מקסים והקמרונים של אולמות האבירים מזמינים לשיר. נוסף לכל, פסטיוואל בעכו גורם לך לנסוע לאיזשהו מקום ולא להישאר בתל אביב, שבה ממילא יש פסטיוואל כל השנה.

הווקאליזה כשמה כן היא: עיקרה מוסיקה קולית. המקהלות הישראליות — קאמרן, רינת, הגליל המערבי, הקאפלה של חיפה ומקהלת הילדים "אנקור" ו"רנה שיר" — מכינות כל אחת יצירה מיוחדת שתבוצע בבכורה עולמית, וביניהן יצירה שהולחנה במיוחד לאירוע על ידי יוסי מר חיים. שם היצירה "יונה", והיא תבוצע על ידי מקהלת הגליל המערבי בניצוחו של יוסי זייפרס.

מכיוון שפסטיוואל צריך להיות בינלאומי, יהיו בו גם "שבעת הצדיקים" מגרמניה, מקהלת שטוטגרט מגרמניה, ה"ניו סווינגל סינגרס" מאנגליה (בביקור המי יודע כמה בארץ, אבל זה תמיד טוב), קבוצת מוסיקת קאנטרי מארצות הברית, זמרת הסופראן היפאנית אצקו מוקי, ולהקת "מאליסבי" מקניה.

מי שחושב שתל אביב תישאר זמן רב ללא פסטיוואל למוסיקה קולית, טעה. השנה, בחול המועד פסח (בין ה־14 ל־18 באפריל) יהיה ביפו "פסטיוואל תל אביב למוסיקה ווקאלית". מנהלו המוסיקאלי הוא מיכאל שני, ובאופן לא מפתיע המקהלה העיקרית בו תהיה זו ששני הוא מנהלה האמנותי והמנצח: המקהלה הפילהרמונית של תל אביב.

שיאו של הפסטיוואל יהיה האורטוריה "אליהו" של מנדלסון בניצוחו של שני, עם הסינפונייטה הישראלית, והסולנים גילה ירום, מירה זכאי, רעיה זיסקינד, אריאל יונג, סטפן באומייר (שני הזמרים מגרמניה, כחלק מהחינוך הבינלאומי של הפסטיוואל).

לעכו יש אולמות אבירים, לתל אביב יש מועדוני לילה ביפו. "אליהו" תבוצע באולם מועדון הלילה "נובמבר". באולם מועדון הלילה "כליף" יופיעו האנסמבל הפילהרמוני לכלי נשיפה, הסמינייה הקולית בהדרכת ד"ר שי בורשטיין עם להקת קנטילנה, המישייה קולן של עולי גרוזיה וגם ה"סווינגל סינגרס". באולם ה"חמאם" יהיה ערב אופראי בניהולה של נתניה דבות ובהנחייתו של ישראל אובל, בהשתתפות מקהלת רינת והמקהלה האוסטרית פלקמרקס.

בכנסיות של יפו יופיעו מקהלות נוספות: הפילהרמונית של תל אביב, מקהלת הקיבוץ הארצי, מקהלת הקונסרווטוריון של תל אביב והמדרשה למוסיקה וגם מקהלת הילדים "רנה שיר", שכמו ה"סווינגל סינגרס" תתפצל בין יפו לעכו. יהיו גם אירועי חוצות.

תקציב הפסטיוואל הקולי בתל אביב כ־150 אלף דולר, והוא סומך גם על הכנסה עצמית, אף על פי שהכרטיסים זולים (5—15 שקלים). מופעי החוצות — חינם. בעכו לא אוהבים את הרעיון של הפסטיוואל הקולי התל אביבי, מה גם שיותר קל לעשות הגיגות קוליות ביפה: מי ייסע לעכו אם יש לו במעט אותו הדבר ביפו? ראש עיריית תל אביב בטוח שיש די קהל לכולם. השאלה היא אם יש די איכות לכולם?

ובדי שלא לקפח את המוסיקה הישראלית, הרי בראשית אפריל מקיים קפה "יונל" פסטיוואל למוסיקה ישראלית חדשה. זה קרוב, ברמת השרון, ובשלושה קונצרטים יבוצעו יצירות של כ־25 מלחינים ישראלים, בלווית רב שיח על מוסיקה ישראלית.

אפשרויות היבוא הלא־מוגבלות

מי שחושב שפסטיוואל ישראל הוא יבואן התרבות הגדול לא הסתכל על לוח המופעים עד אז

רק היום, רבותי, רק היום. יבוא מכל הבא ליד. להקת מחול, באלט, זמר, רביעיית מיתרים, הכל הולך, מגג, שר, רץ. בכל אולם ותחת כל עץ רענן, במסגרת פסטיוואל או בלעדיו. הישראלים הם צרכני תרבות, ולא רק צרכני בידור, והאמרגנים יודעים זאת היטב.

הבכורה נתונה כרגע בידי הלהקות עם גוון מזרח־אירופי. מייקל קלארק האנגלי של השבוע שעבר הוא יוצא מן הכלל שאינו מלמד על הכלל. אחרי התקופה הפולנית שהתמסדה, אנחנו בירח דבש עם ההונגרים והרומנים, ויש גם ניצוצות רוסיים משם, או של מהגרים שבארצות הברית. אולי הדבר נובע מכך שבשביל מזרח אירופה אנחנו המערב הקוסם, ואילו אנו רואים בכל סגנונית כזאת את אביב הפשרת הזרם עם הגוש הקומוניסטי. חוץ מזה, כנראה שהתנאים הכלכליים כיבוא אמנות משם (ויש להם אמנות טובה) סבירים. הם רוצים דולרים, וכנראה לא כל כך הרבה. הם גם קצת אקזוטיים בעינינו, כנראה.

הדבר הקרוב ביותר היא רביעיית ברטוק, המתוארת בהודעה לעיתונות כ"אחת מחמש הרביעיות המובילות בעולם" (מעניין מי יושב על הספסל במשוקי הרביעיות האלה). זוהי רביעייה בת שלושים, שחלק מתוכניותיה הם שני ערבים הכוללים את כל הרביעיות של ברטוק. כאן הם ינגנו רביעיות של ברטוק, מוצארט, היידן, שוסטקוביץ' ושוברט. צד חשוב של הביקור הוא שיתוף פעולה עם נגנים ישראלים: החמישייה של ברהמס עם הקלרניתן אלי חפץ, החמישייה של שומן עם הפסנתרן אריה ורדי, והשמינייה של מנדלסון עם רביעיית תל אביב. יש הישג פוליטי בכך שההונגרים הסכימו לקונצרט רשמי בירושלים, אחרי התעקשותה הנמרצת של האמרגנית רות שחר. ממש ימות המשיח.

עוד לא יידומו צלילי ברטוק מהונגריה, וכבר מגיעים הברבורים מרומניה: להקת הבאלט "פנטסיו" מקונסטנצה מגיעה לארץ בסוף מארס עם הפקה בימתית מלאה של "אגם הברבורים". הכוריאוגרפיה היא של אולג ראונבסקי. בלהקה 50 רקדנים צעירים ושתי טונות של תפאורה ותלבושות (כידוע, באירועי יבוא נמדד ערכה של להקה במשקל הציוד המגיע אתה). האמרגנים הם נתן גלבוע ורפי שחר. תשע הופעות ברחבי הארץ, כולל ירושלים.

עוד הרומנים פה, ואנחנו שוב עם ההונגרים: "הרוזנת מאריצה" של אמריך קלמן, בביצוע כוכבי "תיאטרון האופרטה הממלכתי ההונגרי", בביצוע קונצרטנטי מבוים. גם כאן תהיה הופעה רשמית בירושלים. ואחרי שראה כבר השבוע ואלסים וינאיים בביצוע באולם בית האופרה של וינה (יבוא משרד האמרגנות "ארטיס"), מה שחסר לנו הוא רק הצ'רדש ההונגרי של הרוזנת מאריצה. האמרגנים הם טליה־רבי קליין ואידגנית־אורון.

ושלא אשכח, כל הזמן הזה יימצא בארץ הקרקס ההונגרי, שהביא משה יוסף. ואם אתם שואלים מה מביא א. דרשא (פשנל), הרי בנאי, ממש בימי פסטיוואל ישראל, הוא מביא לארץ את "בלק באלט ג'ז" עם הכוכב והכוריאוגרף צ'סטר ויטמור. גם הם, אגב, יופיעו בירושלים. אם יימצא שם אולם פנוי בתקופת הפסטיוואל.

בראש פתוח מדי

להקת "הצעירים" של עיריית תל־אביב יפו בהופעת בכורה במוזיאון תל־אביב. בימוי ובתיבה: אורי פסטר. כתיבה: דניאל לפין. מוסיקה ועיבודים: אילן גלבוע. הפקה: מחלקת מופעים — אגף התרבות של עיריית תל־אביב.

עיריית תל־אביב לקחה 12 צעירים וצעירות חביבים, נחמדים וככל הנראה מוכשרים, והקיפה אותם בבעלי־מקצוע בתחום הבימוי, הכתיבה והמוסיקה, הוסיפה להם ציוד קול ותאורה מקצועי, השיגה תרומה של תלבושות מ"גליי", ששמנו על הפרסום אותו הם מקבלים גם כש"הצעירים" האלה מופיעים בטלוויזיה (ב"זהו זה"), והזמינה לבכורה את מנכ"ל משרד החינוך, ראש העיר וראשי העירייה, קהל תומכים וגם עיתונאים הכותבים בנושאי תרבות. ללמדכם עד כמה כל עושי המלאכה לקחו את עצמם ברצינות: השיר הראשון סיפר ש"הלילה אני רוצה להיות כוכב", והכריז שמזור יהיה ביקורות.

התוצאה היתה שירים, ריקודים ופיזומים חינניים יותר או פחות, עם "העמדות" מרשימות פחות או יותר, נוסח להקה צבאית. עם טקסטים שלא מתעלים מעל הרמה המקובלת שם. מה שמראה, שעם מאלף טוב אפשר להרקיד גם דוב. יפה מאוד, שהעירייה רוצה לשפוך כסף על הפיכת נערים מוכשרים לכדורים קטנים ולא מעניינים במיוחד. חבל שהיא לא יודעת, שבפחות כסף אפשר להגיע לחוויות משמעותיות יותר (אם כי נוצצות ותקשורתיות פחות), גם לעושים במלאכה וגם לקהל הצעיר. אולי בדרך זו הם מצליחים ליצור כוכבים ללילה, אבל הם שוכחים שכוכבים כאלה סופם לכבות מבלי להשאיר רושם.

הדבר המומר בעיני הוא הטעיית הצעירים, שהשקיעו בנושא את מיטב זיעתם: יפה מאוד להציג אותם במסגרת המתנ"ס המקומי, לשמחת המופיעים, הוריהם, משפחותיהם וחבריהם. אבל מה פתאום "בכורה", ואיש יחסי־ציבור המזמין עיתונאים? חובבים אפשר לחבב, כל עוד הם לא מתיימרים למקצועיות. ומקצועיות בתחום הבידור אפשר להשיג באמצעות אילוף ואימון המתבססים על חן נעורים. בשביל זה קיימות להקות צבאיות. או הצעירים האלה הוכיחו שהם מסוגלים לעשות אותו דבר (בהעמדה לא מעניינת במיוחד) בגיל יותר צעיר. או מה

התיאטרון והשכנה

התיאטרון לילדים ולנוער מציג "ביקור ראשון". מאת יענקלה יעקובסון וישראל גוריון, בבימויו והשתתפותו של ישראל גוריון. מוסיקה: שוש רייזמן. תפאורה ותלבושות: ענת מסטר. בובות ומסכות: יהודית גרינשפן. תאורה: חני ורדי. קליידים: עופר בין. המעלה מבביית: קובי קוגלביץ', כרמל לי־משייך, דדי מור ושלום בין.

הצגה קטנה חביבה זו אמורה לא לחנך באמצעות תיאטרון, אלא לחנך לתיאטרון. ישראל גוריון מופיע על בימה בתפקיד שחקן ומספר לילדים ששחקן הוא איש מבוגר שהוא ילד קטן, משתעשע עם המסך, התפאורה והמוסיקה, ומעביר שעה אסתטית נעימה מאוד, החושפת את הדברים הסמויים (אך לא רק סמויים) מהם עשוי התיאטרון.

העלילה (שאחר בשם אריסטו סבר פעם שהיא נשמת התיאטרון) היא מזערית, בעיקרה ויכוחיו של השחקן עם שכנה כעסנית, שהיא גם קוסמת. הילדים, שזה ביקורם הראשון בתיאטרון (תמהני כמה כאלה עוד, בדור השפע הטלוויזיוני כמו שלנו) ילמדו ממה עשוי התיאטרון, אם כי הם עשויים לחשוב, שבכל הצגה יש איזו שכנה כעסנית הצועקת ברמקול.

הילדים לא ילמדו, דרך אגב, את אחד הנושאים המרתקים של התיאטרון, שגם הפוליטיקאים שלנו לא למדו: שתיאטרון עוסק בחיקוי המציאות, ויש להבחין בין חיקוי למקור.

מרשימה מאוד רמתה הטכנית של ההצגה, המעמידה מסגרת של תיאטרון החושף את אמצעיו, ומאפשרת שהות של פעלולים מרהיבים לגמרי עם מסך וחלקי תפאורה. יש כאן הרבה תחום בעיצוב התפאורה ובביצועה (ענת מסטר), והתאורה (חני ורדי). ולא פחות מכך בהפעלתה על־ידי אנשי הצוות הטכני. הייתי שמח אילו נגן הקלידים (ולמוסיקה של שוש רייזמן חלק רב בחינה של שעה זו) היה מתאפק מללעוס מסטיק למשך שעה אחת של הצגה.

וישנו, כמובן, ישראל גוריון: הכותב, אחד הכותבים והבימאי. אכן איש מבוגר שהוא ילד קטן, עם מיומנות מקצועית רבה, בלתי־אמצעיות משעשעת ואיכות של תמימות חיננית הכובשת אותך גם אם אתה כבר מזמן לא ילד.

רוח הזמן וכל הפיסול הזה

סרטי אמנות בחסות מכון גיתה ומבול תערוכות פיסול בארץ

מאת ציונה שמשי

הטלוויזיה הישראלית, המצליחה להחדיר לחיינו כמעט כל גול משחה הספורט, מתקשה לפגר בצורה קבועה בכל הקשור באמנות. מכון גיתה יכול להראות לה את הדרך. הוא הצליח להביא לנו את קבוצת סרטי הטלוויזיה העוסקים באמנות ואדריכלות שנות השמונים, שהם בבחינת חובת־ראייה, גם אם אפשר להסתייג מפרטים.

ד"ר ויבקה פון בונין, מפיקה ראשית בטלוויזיה הגרמנית (W.D.R.), שלקחה על עצמה את התפקיד הקשה של הפקת תוכניות אמנות, נעשתה הכוהנת הגדולה של סרטי האמנות, המתבצעים בחלק מהמקרים בשיתוף עם תחנות אירופיות נוספות. סדרת הסרטים המוצגת בארץ במוזיאוני ישראל ותל אביב (וחלקית באקדמיה בצלאל) ממלאת אולמות, כולל מעברים.

הסדרה על האמנות נעשתה על פי ספר מחקר על מצב האמנות של סאגוד נאירן, היסטוריון וחוקר אמנות באנגליה. ששת חלקיה דנים בכל ההיבטים של האמנות בתקופת המודרניזם והפוסט־מודרניזם.

החיים בעולם משתנים בקצב רצחני. הפיתוח הטכנולוגי, הסוציאלי והכלכלי כבר מאחורינו. הפוסט־מודרנים דחקו את רגלי המודרנים. מה התפקיד הנועד לאמן בתקופה זו? המגבר הממסד, המסחר, הבנק, הקובעים את גורל היצירה מרגע ניתוקה מהיוצר. מה היחס בין העבר האמנותי למסורתי מצם סמלי התקשורת בין האמן והפוליטיקה? מהי מערכת הכוכבים והפעילויות?

אלה סרטים שנוצרו כסרטי טלוויזיה, על כל המשתמע והנראה מכך. חבל שכל הרוצים לראות נכבסים לסדר הזמן השומר לעשות הד"ר פון בונין. בחודש הבא תוצג סדרה נוספת בנושא האדריכלות היום. יהיו אלה דיוקנאות של אדריכלים בין לאומיים, חובקי עולמות וסגנונות כאחד. אלה קשרי תרבות המאפשרים סוג אחר של סיבה למסיבה.

פיסול זה...

כחלק מהפיכת תחילת המאה בדרכי חשיבה, התנהגות ותהליכי יצירה, העלו כל היוצרים בתלת־מימד שאלות ובעיות ששינו את פני הפיסול. מיצירות קלאסיות שעסקו בעיקר בגוף האדם, לאלמנטים שעסקו ברוח האדם. מין ריאקציה נגד פיסול מונומנטים לגיבורים (שהיו עיקר פיסול תחילת המאה, בעת שהבעיה העיקרית היתה וויסודן בגיבורים).

הטלטלה הרעיונית שאליה היה חשוף האדם ברוחב בתחילת הפיסול החדש, כללה דעות על האדם, הטבע, החיים, החברה. האמנים עצמם התחבטו בשאלות של היות הפסל רבדמיון ויוצר מציאות חדשה, ולא מעתיק. פיקאסו וברנקוזי דיברו על תולדות הצורות שהטעו את העין, ושאלו איך אפשר להטעות את הדעה. הם עסקו בקשר בין ציור לפיסול.

כולם התחבטו גם בשאלה אם הפיסול המודרני חייב לשרת את החברה, להיות משכנע, מוסרי, או לסייע דרך הנושא שלו למדינה, לזוהרה או לאנושות. מהם התנאים המוכרחים המינימאליים ליצירת "פסל רציני", איך בראית הצורה המושלמת. כל אלה בעיות שאינן מעסיקות את הפסל היוצר היום.

בשמונים השנים האחרונות ידע הפיסול כמה טלטלות וכיוונים, שהפערים והקשרים ביניהם אינם נתפסים. קצב ההשתנות בפיסול אינו זהה לקצב השינויים המתפתחים בציור. המהפיכה של הפיסול התבטאה גם במעבר לעבודה בחומרים באופן ישיר, ולא במודלים מגבס. בפיסול האבסטרקטי דמות האדם נעלמה מהמרכז וחזרה אליו בתקופת הפופ באביזרים וסמלים המוניים ולא אישיים. הפסלים הפיגורטיביים שלא זנחו את הנושא, העלו ספקות בדבר המידות והפרופורציות האידיאליות, כפי שנתפסו על ידי קודמיהם.

בשנתיים האחרונות נערכו בניו יורק ופאריס תערוכות ענק על דרכו של הפיסול מתחילת המאה, שבדקו את קצב השינויים והתפיסות. במוזיאון ישראל נערכה תערוכת סיכום שמונים שנות פיסול ישראלי, שתיעדה, אך לא בדקה, את הקיים.

התערוכות העוסקות בפיסול בארץ מדגימות היטב את משבצת הביטחון שבה התנהל הפיסול כאן ועכשיו. מוזיאון הרצליה, המקדיש את עיקר תערוכותיו לפיסול (נבד המבריך חללים גדולים, פתוחים ופנימיים כאחד, ותקציבים כבדים) מצליח להתמודד עם הנטל.

תערוכת דויד פיין, שנפתחה שם במוצאי־שבת, מהווה ציון מעניין בתערוכות הפיסול בארץ, ומאפשרת להסב תשומת לב לרוחב ולכוח של יצירתו. פיין הוא חבר מעיין ברוך, מייסד המחלקה לפיסול במכללת תל חי, ומרכז מדור האמנים בתק"ם. הוא יצר שנים רבות מסכות אבן עקיות שהיו המצעה וגרמו הרגשות כל פעם שהוצגו בתערוכות גלריה גורדון. היום הוא יוצר באבן בולות המבויה בגוצרו. אבן זו מאפשרת ביצוע דייקני ולפי הגדרתו "ביצוע מהיר לתכנון מהמשך". הוא מנסה להכות באבנים מעט, להציבן זו על זו בזוגות, שנים ויחידים. עד עתה העמיד 13 פסלים ברחבי הארץ, ומצליח לאט ובשקט להיות יוצר משפיע ומעשיר.

תערוכת פסל המאה שבנה פסלים לפי בחירתו האישית, מבכירים מוכרים יותר ופחות, היא תערוכתו של יחיאל שמי בגלריית הקיבוץ בתל אביב. היא יפה לעין ועשויה בטעם טוב, גם במיושבת שבה. במבט הקרבי אפשר להבין את בחירותיו של שמי, בעזרת הפרטים ולאו דווקא על פי המכלול: דהרה דומיני בפסל מרופי רצפה־תקרה־כפיים; יחזקאל ידידי הפועל במצפים שונים במקצת, הבמוו דניאל פראר לפה; יעקב חפץ הפרכו הרבה צד־פנים יותר, יגאל מירון, שמשון מרחב ושמי עצמו בפסל פשוט ומיוחד בידיו. זוהי תערוכה שלאורה כדאי לבדוק את מצב הפיסול בארץ היום, באחד המסלולים.

מן העולם והעבר, מוזאון יאמקראוא מציג תערוכה של ז'אן ארפ, אמן נוסף שסינה את מילון הצורות בתחילת המאה. הוא הייל לו בצד, נהנה משאריות הקרב ולקטי פירות שאותם שתלו הצביר בהרבה יוע. כל הארץ פיסול, ולעולם לא די.

מדרון שיש לחשוש מפניו

"מוסיקה ישראלית אחרת", קונצרט מס' 3

מאת נתן מישורי

אולם הספרייה למוסיקה, בית בנות: אבל אריליך — "זה יילך" מיניאטורה קטנה לגיטרה (1986); אריק שפירא — "תהליסים" לסנטור (1969) ו"ג'ינגל" להליל (1983); דוד אלימלך — "מי תחת לשמוע וללבה, להליל ופסנטר" (1986), קטע מ"הולמקך" לסנטור (1985) ו"בעקבות מן הבהל" לסנטור (1986); יוסי פלס — "הרהורים על לייט מוטיבים..." לסנטור (1986) ו"הד מות הוא נמיך שהומר" — יצירה אלקטרונית; עודד אסף — "סונטה מס' 1" להליל (1979).

"...נטיה לצמצום ותמציתיות, עד צמה אקספרסיוית התרכזות במימד הרוחני־קונצפטואלי של היצירה תוך הגזרות ממחות מוחצנות ואקודמים לשמו. בנישתם של חלק מן המשתתפים ניכרת גישה אינטואיטיבית־חופשית לחומר המוסיקלי". הגדרת כוונות זו נרשמה בדף מידע, לקונצרט השלישי בסדרה "מוסיקה ישראלית אחרת", סדרה שיזמו וביצעו, בשנתיים האחרונות, המלחינים דוד אלימלך ויוסי פלס.

אלך בתגובתי בעקבות העורכים היוזמים. אריק שפירא (נולד 1943) ועודד אסף (נולד 1948) נתייחדו בכך שלא הם שביצעו את יצירותיהם. בכך העמדו היצירות במבחן כפול — כוח התווים הרשומים לעבור למבצעים ודרכם — למאזינים. ההצלחה היתה מלאה. הודות ליכולת טכנית ופרשנית של הפסנתרן יוסי פלס והחליל מרסל אריליך והודות למלחינים. אלה — בהתייחסות נכונה למהויות הכלים וליחסים שבין מרקמים וזמן (שפירא), או של מספר גבהים בודדים והגויים בשיטות ובשיטות (אסף) — יצרו פרקי מוסיקה קצרים, מרוכזים ובעלי כוח משיכה. אגב, על יצירתו של אבל אריליך, "זה יילך", שבוצעה על ידי ראובן סרוסי כמשוה ל"אב רוחני" כבר הגבנו, בעבר, במלים "אכן, זה הולך".

ביצירות יוסי פלס (נולד 1950) ודוד אלימלך (נולד 1956), שגם בצעו את יצירותיהם בפסנתר, ובעזרת החלילן מרסל אריליך שהשלים מצוין על תומרי הצליל הרושים, מתבטאת אישיותם שונות. פלס מביא מרכביות מוסיקליות בתחכום רעיוני ועידון רגשי. אלימלך, החותר לתפיסת שורשי הדברים, מגיע לביטוי נירי וכוונה, צליליות ורגשית, ביצירה וגם בביצוע.

אסתכן בהכללה. בכל היצירות, כולל אלה שלא הועמדו ב"מבחן הכפול", יש אפשם מן החיוב והתבטא בהגשמת הגזרות הכוונות שהוצהרו. אך יש לזכור לאן באמת מובילה הדרך: לשקט ולשתיקה מוחלטת, דוגמת יצירתו של ג'ון קייג' "3 דקות ו־20 שניות", שהיא רק צעד אחד לפני הסוף (ליד הפסנתר יושב פסנתרן ואינו עושה דבר במשך הזמן הקצוב ל"יצירה").

ראוי גם לזכור ש"מינימאליזם" הוא גם "מקסימאליזם" של היבורות ובזור שכזה, אף הוא "מוזנך". אגב, מפגש מרתק של שני ה"איזמים" הוא אקורד אחד, מי במול מז'ור, הנמשך כרבע שעה והפותח מחזור אופרות הנמשך שעות רבות — "טבעת הניבלונגים" של ואגנר.

אך גם אם נעזוב את הפילוסופיות וה"איזמים", שבהם תמיד יש מקום לחילוקי דעות, נשאר עם מצב שבו מלחינים, המתפתים בפילוסופיה חדשה כביכול (מינימליזם קיים תמיד, או בסוגי מיניאטורות, או כחלק מיצירה גדולה), מסתכנים באי־השתלטות מספקת על אוצרות החומר הצלילי, הקיימים בתרכובות צליליים והרכבי כלים וקולות.

מדרון זה יש לחשוש.

למה ליאונרדו?

מאת הרי גולומב

קונצרט בביצוע אנסמבל ליאונרדו. מיצירות באך, הנדל וטלמן

הנקודות החזקות בביצוע התוכנית היו בעיקר כלי הנשיפה: ביצוע מעולה במיוחד, כמעט לכל אורך הקונצרט, העניק לנו נגן הפאגוט זיו בן, איש התזמורת הקאמרית. היתה זו נגינה מתמדת, כמעט ללא רבב טכני או מוסיקאלי, של אותה מזיגה של פוטנציאלים ליריים, גרוטסקיים ופיקאנטיים, האופיינית לנגינת פאגוט במיטבה.

רגעים מרגשים ונוגעים ללב ביופיים הדגישתם המוסיקאלית היו בנגינת הסאראבנד העילאי של באך, מתוך הסוויטה לחליל ללא ליווי בלה מינור, כפי שבוצעה על ידי יוסי ארנהיים. היה כאן סגנון רציני אטיוי ואינטימי גם יחד, מושגם ומאופק, זעקה עצורה ותפילה חרישית. חבל שבשאר חלקי היצירה המהירים יותר ניכרו פגמים טכניים בהפקת הצליל, וגם מבחינה מוסיקאלית היו הצלילים המהירים מקוטעים ובלתי מנומקים והתעכבויות מקוטעות שלא במקומן.

יוכבד שורץ עדיין לא הבשילה לנגינה סולנית בקונצרט: רבו אצלה התמוטטויות האלמנטריות של הצלילים הגבוהים, וביצועה היו נקודרי יחוד ועניין מכל הבחינות, למרות הכוונות הטובות שאפשר היה להבחין בהן יפה. נגינתו של הבכור יצחק גרס היתה נאה וקורקטית, אך רחוקה מלהלהיב.

יש לציין לשבח את הרכב התוכנית, שכללה את פניני הבארוק מן השורה הראשונה. למרות פגמי הביצוע נעשה כאן שירות טוב למוסיקה תנוייתית, הראויה להישמע לעתים קרובות יותר. השאלה מה לליאונרדו ולכל זה, נותרה מסתורית כחיוכה של מונה ליזה.

ריענון הבארוק

מאת אורי אפשטיין

רסיטל בסדרה "באך סלום אחר" של האורגניסטית אליזבת רולוף.

המלחין הצרפתי בן המאה ה־20 מרסל דיופרה היה ה"אחר", שעימו אפשר היה לקשר הזכרות ברסיטל זה. יצירותיו מנוגנות רק לעתים רחוקות, וקל היה להבחין בשורשיו הרומנטיים. לאו דווקא בהתבטאות אמוציונאלית יתרה, אלא במהלכיו ההרמוניים, שגעונם האישית מקנה להם לא פעם איכות ייחודית. נושא אחד החוזר על עצמו פעמים רבות ב"תוקוקה וליטאניה" מתגלה בדו־קשרים רב־צבדיים, בזכות גלגוליו ההרמוניים המשתנים תדירות. "הוד לון הצבעוני" משתקף בצבעי הצליל הססגוניים על מהלכיו האקורדיים, שכברותם הולמת את אווירת הכנסייה השורה באור המעומעם הוורוד בערב. נושא בעל אופי עממי תמים בשילוב עם הפסקעצעת מתוחכמת בהיבט בניה צרפתית מופיע ב"וואריאציות על שיר חג מולד".

בהגברת הרגיסטרים הגבוהים והנמוכים ובבחירת גוונים וצירופי גוונים רכי קסם, באות לביטוי רגישות מעודנת ואבינות טעם המאפיינים את נגינתה של אליזבת רולוף.

בימים אלה מתקיימים שבוע הבטיחות ברחבי הארץ

אל תגיד...

שים ❤ לבטיחות בעבודה

המוסד לבטיחות ולגהות

איצק'א (ישראל)

הארגון הישראלי לשינוע מטענים ותיאומם

מסונף ל:

INTERNATIONAL CARGO HANDLING CO-ORDINATION ASSOCIATION ICHCA

הזמנה לכנס בנושא

עתיד ההובלה הרכבתית בישראל

בחסות כב' שר התחבורה, מר חיים קורפו

הכנס יתקיים ביום שלישי — 24.3.87

במלון "דניאל", חוף הים הרצליה,

בין השעות 09.00 — 15.00

בכנס יידונו המגמות וכיווני ההתפתחות אשר יאפיינו את ההובלה הרכבתית בעתיד והשלכותיהם על מערכת ההובלה הכוללת בארץ.

המרצים בכנס יהיו מבכירי המומחים בתחום ההובלה הרכבתית בארץ ובחו"ל.

הרשמה ופרטים:

בטלפון 03-338911, שלוחה 295 או בכתב — איצק"א — ת.ד. 20121, תל־אביב 61201.

סמינר בינלאומי ראשון בישראל

עיבוד מקבילי

PARALLEL PROCESSING

תיאוריה, ארכיטקטורה ומוצרים

מלון שרתון ת"א, 10-11.3.87

המרצה: המומחה העולמי

פרופ' הווארד סיגל

אוניברסיטת פרדיו ארה"ב

הרשם עוד היום

לפרטים, נא לפנות עוד היום

למרכז ההדרכה של אנשים ומחשבים

טל. 287560, 03-295148

ביטול ההזמנה להציע הצעות

בענין הקרקע והמבנה בבית שמש הידועים כחלק מחלקה 15 בגוש 5205 (להלן "הנכס")

1. ביום 21.1.87 פרסם הח"מ מודעות בעתונות בקשר עם מכירת הנכס.
2. בהתאם להחלטת בית המשפט המחוזי בת"א מיום 2.3.87 מתבטלת בזאת ההזמנה להציע הצעות שפורטה במודעות הנ"ל.

דון ברנייר
כונס הנכסים של הנכס

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה - 1965
מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

הודעה בדבר הפקדת תכנית מיתאר מקומית

[illegible]

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר

הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה-1965

[illegible]

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חיפה

הודעה

על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הוגשה בקשה ע"י שרה ונעים גולדשטיין — לאשר תוספת שטח דירה בקומת הקרקע בבנין קיים ברחוב הגדוד העברי מס' 66 חלקה 138 בגוש 11565 קריית־חיים מערבית.

הבקשה כרוכה בהקטנת המרחק המותר בין הבתים במגרש.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפקוח על הבניה של עיריית חיפה, רח' ביאליק 3, בימי א', ג', ה' בין השעות 8 — 11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה יגישה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פירסום זה.

אינג'ינר ינוביץ
מהנדס העיר

מעלות תרשיחא

עבודות ביוב במסגרת פרויקט הביוב הארצי

מכרז מס' 1063/03/87-88 — הארכה

המועצה המקומית מזמינה קבלנים להציע הצעות לביצוע מאסף ביוב מרכזי בין מעונה ומאגר געתון (שלב ב').

ניתן לעיין בהזמנה למכרז ובמסמכים המפורטים הכוללים מידע והוראות למשתתפים בפרטים ותנאי תשלום במשרדי המועצה המקומית בשעות העבודה הרגילות.

תמורת סכום של 300 ש"ח שלא יוחזר.

המועד האחרון להגשת ההצעות הוא יום ד' 11.3.87 בשעה 12.00 ע"י מסירה ישירה לתיבת המכרזים בנוכחות נציג המועצה המקומית.

המסמכים יוגשו במעטפה סגורה שעליה ירשמו שם המכרז ומספרו בלבד — בכלל הודעת העבודה מוצעים תנאי תשלום מיוחדים המפורטים במסמכי המכרז.

ש. בוחבוט
ראש המועצה המקומית

יורדים מהארץ (ב')

טלקומפיוטרס

לאחר שהתפטר מניהול אלסינט השוקעת, עבר ויקטור סוחמי לטלקומפיוטרס, והעביר בשיטתיות את מרכז הפעילות של החברה מישראל לארה"ב

מאת שמשון ארליך

עמוס חורב, מי שהיה הממונה על חברת ההשקעות של בנק לאומי, המטילא על בנק לאומי ושהפיד חברת מייבנט, שהיו המשקיעים בטלקומפיוטרס, היה כלא התלהבות מסיכויי החברה הישראלית. הוא היה משוכנע שהפטנט המהיר לחיים מודרניים את כרכיות הטלפונים הישנות. הווסף במחיר פרוטות השקעות של מיליארדים, יכנים לטלקומפיוטרס ולמשקיעיה הכנסות גדולות ביותר.

תקוותיו התבדו. החברה פשטה את הרגל ומיליון הדולר של החברה הבת של בל"ל יחד עם עוד 2 מיליון דולר של משקיעים אחרים ירדו לטמיון.

אשמים בכך הניהול הכושל והד־מגהל העגל שרקון את הקופה. אולם השאלה המעניינת את כל העוסקים בתחומים הכלכליים והפי־ננסיים של המדינה היא, מה היה קורה אלמלא פשטה את הרגל ואילו אכן התגשמו כל התחזיות הנלהבות. שלפתות מוצר הטכני מוסכם על כולם שהיה להם יסוד בריא.

התשובה ספק אם היא חיובית. היא חייבת לעורר חשבון נפש בקרב כל אלה שמוראים להשקעת עשרות מיליוני דולרים לשנה במו"פ בצורה שהדבר נעשה, ובטו־פח הרעיון שהעשיות עתירות מו"פ יוציאו את המשק הישראלי מהבוץ.

אחד הגיבורים המקושר את התגל־גלות "עתידי הבוע" כמצילי המשק הישראלי למקרה של טלקומ־פיוטרס, הוא ויקטור סוחמי. כאשר הצליח לגמור את תפקידו בראש חברת אלסינט בהפסד רשמי של קרוב ל־200 מיליון דולר, הוליס להיכנס לתפקיד פעיל בחברת טלקומפיוטרס, שהיה משותפיה הי עיקריים גם כשעמד בראשות חברת הענק. את הארץ עזב בשנת 1985, ובאו סוף אותה שנה לא ביקר יותר כאן. את כל אחזקותיו, כולל מניותיו בטלקומפיוטרס, העביר לחברה הולנדית סבכיקל עבמעט. בחו"ל הוליס להתפטר מכל תפקידיו בחברת טלקומפיוטרס הישראלית, שבה שימש גם כיו"ר הדירקטוריון וגם כמנהל כללי, אולם יחד עם זאת הציע את עצמו לנהל את החברה הבת האמריקנית.

היה זה כבר לאחר שהכישלון באלסינט היה גלוי לכל עין. היה זה כבר לאחר שהיה ברור כי אלסינט תכבב בראשה בוקירות משמעותיות למיניהן. הדבר לא הפריע לנציגים הישראליים של חברת מייבנט, של בל"ל ושל חברת אי.יו.אם, שלידתה קשורה עם יעקב לוינסון ובנק הפועלים, להצביע בעד סוחמי כיו"ר של החברה ומנהלה.

הדבר הראשון שעשה סוחמי היה העברת אנשי החברה הישראלית לארה"ב. הוא פנה אל ששת המהנד־סים שעבדו בישראל בפיתוח, והציע להם לעבור לעבוד בחברה האמ־ריקנית. הוא הבטיח להם הכפלת השכר, העברת המשפחות על חשבון החברה לארה"ב ודאגה לסידורים. שלושה הסכימו ועזבו את הארץ. היתר חיפשו להם תעסוקה אלטר־נטיווית.

מתברר שהיה זה חלק מפעולה כללית להעברת מרכז הפעילות והעסקים של החברה מישראל לארה"ב. ההסבר היה שגיוס כסף חדש בארה"ב מחייב שהחברה המגייסת תהיה גם היא אמריקאית. אין ספק שיותר קל לגייס כסף באמריקה עבור חברה אמריקאית מאשר עבור חברה ישראלית, אלא שמתברר כי תוך כדי כך נשכחת המטרה של הפעילות הישראלית כולה, כולל זו של הגופים הישר־אלים בחו"ל כמייבנט ובל"ל.

התוצאה היתה קודם כל הפסקת הפעילות הפיתוחית בירושלים, וצ־מצום בתעסוקה של מהנדסים וטכ־נאים בתחום. נכון שהמדובר במספר מצומצם של אנשים, אולם זה הוא טבען של תעשיות עתירות מו"פ. הן מספקות תעסוקה בסיסית מועטה, מתוך תקווה שעדיין לא נבדקה כי הייצור ייעשה בארץ והוא שיבטיח את התעסוקה. אולם עד כמה שתעשיות כאלה מספקות תעסוקה, הרי שבסופה הנדון הועברה התעסוקה לחו"ל לאחר שהפי־תוח הצליח ביסודו.

אין העברה כזו מהדברים הקשים. מי שמשקיע כספי ציבור ומדינה בעיסקאות חייב לדעת שהם בדרך כלל מצויים בראשו של הממציא, או כקובץ ניירות במסהות ג'יטס בנגר שלו, וקשה למנוע את יציאתם מהארץ. ואפילו קשה להטיל עליהם היטל כלשהו, כולל על דמי ההובלה שלהם. זו אולי הסיבה שמאות מי־ליוני הדולרים שהשקיעה הממשלה במו"פ ושפירותיהם אמורים להזרים לקופת המדינה 2 אחוז לשנה תרמו לקופת האוצר מיליון וחצי דולר סך הכל.

היציאה מהארץ היא גם טבעית. בסופו של דבר עוד לא הומצאה אבן נופלת לשמים, בניגוד לחוקי הכבי־דה והעניין משכיבים ישראלים סד־בים להוציא את כספם לחו"ל ואילו התורים של מעבירי מטבע לארץ מתמהמהים להתארך. לכן גם מובנת דרכו של סוחמי על פי חוקי הטבע, כי אלה לא תמיד תואמים את חוקי המדינה. אולם מי שהצליח באלסינט לא נכשל בטלקומפיוטרס.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

ביד הלשון

פרס וערבים: התחביב החדש – פתגמים מהקוראן

שמעון פרס, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, חזר מביקורו בקהיר עם תחביב חדש: הערבית. תחילה השתמש בפתגם השגור בפי חבריו "אל־חרכה בירכה" (בעברית: התנועה, או התזוזה, תקים את הברכה), וכיסא אותו היטב. אבל יום אחד, בביקור בכפרים ערביים באזור הר תבור, שוב ניסה פרס להפגין את ידיעותיו בערבית ותרגם את שמו הפרטי של מארחו, ראש המועצה המקומית דבוריה, אסעד עזאיזה, לאריה. הוא טעה. אריה הוא אסד. אסעד פירושו "מאושר יותר".

איש לא העיר לפרס על כך, וספק אם היה מי שנפגע מהשגיאה. אבל שעה קלה לאחר מכן עשה פרס טעות נוספת, קשה יותר. הוא ייחס לקוראן את הפסוק "מן צבר ופר" (כלומר: המגלה סבלנות מנצח). שכני שאלני אם אני מכיר פסוק כזה. לא זכרתי. בבית חיפשתי ומצאתי למעלה ממאה איזכורים של מעלת הסבלנות בקוראן, אך הפסוק של שר החוץ אינו בנמצא כלל. זהו, ככל הנראה, פתגם עממי.

התחביב החדש של פרס יכול לסייע בידו לרכוש מאזינים ערבים, המעריכים כל מי שמגלה עניין בשפתם ותרבותם. אבל אותו ציבור רגיש באופן קיצוני לכל איזכור של פסוקים מן הקוראן שאינם קיימים בו. כתוב במשלי: מות וחיים ביד לשון. גם האמירה העממית יכולים להיות ביד לשון.

השחור, הירוק והאדום

אלפים הפגינו בשבת האחרונה באום אל פחם נגד הנהלת העירייה, שאינה מאפשרת את חידוש הלימו־דים בבית הספר התיכון, המושבת זה חודשים על ידי המורים. המורים לא קיבלו את משכורתם זה חודשים. הם טוענים גם, כי במשך שנים לא שולם בשבילם חלק המעביד להבט־חת התנאים הסוציאליים.

בהפגנה נישאו כמה סיסמאות. העיקרית שבהם האשימה את העיר־ייה כי היא מחזיקה במגירותיה את משכורות העירייה.

מי ארגן את ההפגנה בעירייה ערבית זו, נגד עירייה הנשלטת על ידי אנשי חד"ש־רק"ח, וכיצד הגיבה המפלגה הנוגעת למעמד והמינגנוני במגזר הערבי? באופן רשמי ארגנו את ההפגנה "ועדי ההורים" של תלמידי בתי הספר באום אל פחם. אך רוב חברי הוועדים האלה הם תומכי "אל ראבטה אל אסלאמיה" (האגודה המוסלמית), ורוב המפגינים באו משורותיה. בהפגנה השתתפו גם ארבעת נציגי האופוזיציה במועצת העירייה.

ראש העירייה האשם מחאמיד מיד סירב להיפגש עם נציגי המפגינים. הוא מיהר לנצרת כדי להשתתף בכנס של הוועד הארצי להגנה על האדמות, עם חברי מפלגתו.

בכנס השיב מחאמיד לדיבריו כי מתרקמת קנוניה נגדו. "הממשלה מעוניינת בפיזור העירייה כדי לבטל את הארנונות שלנו", אמר. "אבל אנו מצליחים למנוע זאת. קיבלנו את־נול ממשרד הפנים 1.6 מיליוני שק־לים ושילמנו את שכר העובדים עד לסוף דצמבר 1986. היום מפגינים נגדנו כוחות השחור כאילו היינו כופרים. אבל נתגבר על שלושת היריבים וכוחות השחור. הם מפגינים היום באום אל פחם ואנו רוצים כסף. בתגובה אני מבקש לערוך אצלנו הפגנה גדולה ביום האדמה הקרוב. אנו זקוקים לסולידריות שלכם למען העיר והעירייה."

חבריו של מחאמיד נענו לבקש־תו. בשלושים במארס, הוא יום האדמה, תיערך ההפגנה המרכזית של המשולש באום אל פחם, ולא בטייבה, שבה היו ההפגנות למסורת בעשור האחרון. שתי הפגנות נוס־פות יהיו בגליל. האחת ליד סכנין והשניה בכפר כנא, על מפת האיר־ועים של יום האדמה המקורי.

תחרות והקצנה

כנס ועד ההגנה על האדמות ננעל בלי שניתנה תשובה חד משמעית לשאלה, אם הוועד יקרא לשביתה כללית במגזר הערבי, או יסתפק בשלוש עצרות. אחרים ממשתתפי הכנס בנצרת דורשים לקרוא לשבי־תה. בראש המעלים דרישה זו עומ־דים אנשי "אבנא אל בלד", הקבוצה היחידה מחוץ לחד"ש שקיבלה ייצוג בוועד. חלקה בתוך הנהלת המור־חבת של הוועד הוא שמינית בלבד, אבל בהיותה השותפה היחידה של חד"ש מרגישים נציגיה כי מגיע להם לנסות ולהוביל.

"אבנא אל בלד" נותרה השותפה היחידה של חד"ש בוועד לאחר שדיכתה, "חזית אנצאר", סירבה לי־טול חלק בוועד ההגנה כל זמן שאין בו ייצוג גם לתנועה המתקדמת לש־לום. בעמדתה זו נתמכת "חזית אנצאר" בקבוצת "אל נהדה" (התח־חייה) מטייבה, וב"בני סירה" מסיורת, גם "קבוצת ה־16", שעל חבריה הבולטים נמנים מייסדי "אל ארד" לשעבר, מנצור קודוש מנצרת ואנאלה מראמבי מטייבה, סירבה להי־כנס לוועד בתנאים שהציבו אנשי חד"ש.

פטריוטים ובוגדים

בכנס קם חבר הכנסת תופיק זיאד, ראש עיריית נצרת, וענה למתנגדים. הוא ניסה להדוף את האשמות נגד חברי מפלגתו. "אין תנועה או קבוצה לאומית שנעלנו בפניה את הדלתות, ותמיד נשמח לקבל בזרועות פתוחות כל קבוצה כזאת". את התנועה המתקדמת אין הוא מכליל בהגדרת הקבוצות הלאו־מיות. בעיניו מהווה "התנועה המתק־דמת" חבורה של בוגדים, שכירי האימפריאליזם, ומגשימי משאלתו של ישראל קניג, הממונה לשעבר על מחוז הצפון במשרד הפנים. לאגב, "התנועה המתקדמת" אינה סומכת ידה בצלחת, ומאשימה את זיאד ומפלגתו באותן האשמות המוטחות בה. בגליון האחרון של בטאון התנועה המתקדמת מתפרסם מאמר של המשורר ראשד חוסיין המנוח מסוף שנות החמישים, שלפיו היו ראשי רק"ח "מרגלים של היהו־דים" ב־1948.

האם תהיה שביתה ביום האדמה הקרוב? זיאד מבטיח לבעלי־בריתו מ"אבנא אל בלד" כי הדבר ראוי בהחלט לבדיקה רצינית. ימים אחדים לאחר הכנס יצא יו"ר הוועד הארצי של הרשויות הערביות, אבר־אהים נמר חוסין, הידוע כבוח ממתן בוועד שהוא עומד בראשו, בהצעה כי יש לקיים שביתה מיד אחרי ה־17 במארס בכל הרשויות הער־ביות בדרישה כי משרד הפנים יכסה את גירעונותיהן. "אפילו תימשך השביתה שנה, צריך לפתוח בה", אמר חוסין.

היער קודם למטע?

בכנס ועד ההגנה על האדמות נשמעו הצהרות פוליטיות רבות. אבל פה ושם נשמעו גם דברי טעם שאין לעבור עליהם לסדר היום. הסופר תאג אבראהים, קומוניסט ותיק מהכפר בענה, סיפר לבאי הכנס כי ביקר באחרונה בכמה יישובים שאדמותיהם הופקעו לפני עשר שנים לצורכי ציבור, ומה שהיו פעם כרמי זיתים ומטעים נהפכו ליער. שאל אבראהים: בכל ההיס־טוריה האנושית בא עץ הפרי להחליף את עץ היער. רק בישראל של סוף המאה העשרים מחליפים מטע ביער. והכל מפני שהכרם בבע־לות ערבית והיער – יהודי.

טענה זאת שמעתי גם ממקורות נוספים והחלטתי לבדוק אותה. ואכן, בסמוך לכפר משהד מנסים ליער שטחים שהופקעו מהכפריים. במקום כרמי השקד והזית ניטעו עצי אורן ואלון. כך נעשה גם ליד הכפר עין מאהל. מה ההיגיון?

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

תמורות בנגב יהודה בתקופת המלוכה

לפני כחודש עסקנו בחורבה במקדש האדומי בקיטמית, בהסתמך על דבריו ומחקריו של הארכיאולוג ד"ר יצחק בית־אריה. בזמנו לא ידענו, שבקונגרס הארכיאולוגי ה־13, שנערך לאחר מכן בבאר־שבע, תידון בהרחבה בעיית התמורות בנגב יהודה בתקופת המלוכה, ובכלל זה שאלת המקדש האדומי חוסנו, שנים אחדות לפני חורבן בית ראשון וממלכת יהודה. חוקרים אחדים הביעו את דעתם שהמקדש מאוחר יותר, או שלא הוסקו המסקנות הנכונות מהממצא בקיט־מית.

על כך אמר ד"ר זאב הרצוג בהר־צאתו על בקעת באר־שבע בתקופת המלוכה מהמחקר הארכיאולוגי של 25 שנים האחרונות, 90% לא פורסם. כשאין פרסום, זה לא מדע ואי־אפשר להסיק מסקנות נכונות. בקעת באר־שבע, בת 300 קמ"ר עם אדמות לס פוריה, יכלה לכלכל ביישובי־קבע כ־20,000 נפש. אלא שאוכלוסיית האזור לא הגיעה למספר כזה עד אלפיים שנה... שטחי מרעה היו רוב הזמן. לקראת תקופת המלוכה חלו שינויים אקלי־מיים שהביאו לתפוצת היות, התמע־טות בעלי־החיים — הבהמה הגסה פוחתת והמספר הצאן עולה. לא ישבו שם יותר מ־1,500 בני־אדם, פלישתים, עמלקים או ישראלים. לדעת הרצוג, השלטון המרכזי בנה את האזור: ביצורים, ארמונות, אספקת המים וכו'. הוא מצביע על הערים בתל־משוש, עירא, תל־מלחתה ובב־אר־שבע שחשיבותן ידועה עלייתה וירידתה בתוך פחות ממאה שנים. לקראת סוף המלוכה גדל היקף כלי היבוא באזור, סימן לגידול המסחרי, והיותו בירידה של עמים דרך ארצות שונות.

לדעת הרצוג, יש לזהות את קיט־מית עם פניקיה. כלומר, סוחרים פניקים עברו כאן בשיירות, או אולי שבט ערבי שקישר בין אדום ומערב החוף, אלא שקיומו של מקדש אדומי הגיוני יותר אחרי חורבן יהודה. אולי הכתב האדומי שנמצא בעזה גם הוא משכבה אדומית?

ישראל בנגב יהודה

דעתו של ד"ר זאב משל שהמצד־דות שנתגלו בנגב, הן ביטוי מובהק באזור למאבק בין יהודה והאדומים על השליטה בו ובדרכיו. לאחר הבטחת המרות היהודאית היו המצ־דות מיותרות. רק בקדש־ברנע המשיכה המצודה לשמש כאבן פינה לשלטון יהודה ובבטחת הדרך הרא־שית לעציון־גבר, המוצא לים־סוף. למאבק על שליטה בדרך זאת, שייכת התופעה המיוחדת של כונ־תילת עג'רוד, מקדש ישראלי בנגב יהודה, שנמצא נחפר ונחקר על־ידי משל (ממצאיו הוצגו במוזיאון ישראל). הקמתו של אתר ישראלי בודד בנגב בתקופת מלכות יהודה בשעת... לאילת, מפתיע. מה עוד שבכל הממצא באתר ניכרת השפ־עה ישראלית ולא יהודאית.

מעט המקורות העוסקים בהליכה לעציון גבר (אילת) מצביעים על כך שמלכי יהודה שיתפו גורמים נוס־פים. שלמה הקים "חוד" עם חירם. יהושפט כרת ברית עם אחזיה מלך ישראל. ההליכה דרומה באה תמיד לאחר כיבוש אדום, כלומר השתל־טות על הנגב הדרומי. משל בודק מחדש את המסופר על יחסי אמציה מלך יהודה ויואש מלך ישראל, במסופר בדברי הימים ב' כ"ה. אמציה שוכר מישראל מאה אלף גיבור חיל כדי להילחם בבני שעיר (אדום). במצוות הנביא הוא מתחרט ושולחם לבתיהם ומכה את האדומים בעצמו בגיא־מלח (מלכים ב' י"ד). בה־משך פורצת מלחמה בין אמציה ליואש. האחרון מכה את הראשון, עלה לירושלים פרץ בחומה ולקח הזהב והכסף. עזריה שבא במקום אמציה, בנה את אילת והשיבה ליהודה. על־פי משל, יהודה השתעבדה לישראל אחרי שהיכה את אמציה. אז הלך יואש לאילת והקים על הדרך הראשית מרכז דתי ישראלי בעל אופי מסויים להפגנת שליטתו בדרך לאילת.

דליה פקמן מחיבור יוניץ קולג', בהרצאתה בקונגרס על חפירות ערוער, העלתה את בעיית מציאות קרמיקה אדומית. אף שהאתר הוא יהודאי כמו רמת־רחל ועין־גדי, משוש ועירא. מעידים על כך קנקני המלך וצלמיות כבאתרי יהודה אחרים. אך כלי חרס אדומים כגון ספלים, כלים צבועים וקערות מס־ווה, שימשו כנראה ככלי מותרות בשם שנמצאו באתר גם כלים מסו־פוסמים ככלי יבוא, ערוער ברוך מסחר מיסיפוס לנגל עזה, קלטה כלים מתרבויות מוצא השיירות.

בוויכוח על אדום ויהודה הביע רודולף כהן דעתו שקיטמית היא בעיה בפני עצמה, אתר שהיה קיים עוד בטרם הוקם... מתחזק ביהודה לקראת סוף בית ראשון. לטענתו סבר פרופ' אפרים שטרן שהקרמיקה האדומית מגיעה אף מערבה מבקעת באר־שבע. אבל אי־אפשר לדבר על כיבוש אדומי באזור, כי זו התקופה הגדולה של יהודה. יש לחשוב על זרימה מסחרית גדולה מאדום אל חוף הים מערבה ברשות ובהסכמת יהודה. יש לזכור, שבני אדום היו שמים רק לאחר מכן הפכו לערבים.

פרסומים וספרים

בימים אלה הופיעה חוברת כשלה של "איזראל אקספלוריישן ג'ורנאל", היוצא על־ידי החברה לחקירת א"י ועתיקותיה, המכון לארכיאולו־גיה באוניברסיטה העברית ואגף העתיקות, במטרה להביא מחקרים ארכיאולוגים בשפה האנגלית לידיעת חוקרים ואוניברסיטאות ב־חו"ל. גם לשימושם של קוראי אנג־לית בארץ. הפעם מתפרסם חומר עשיר על מחקר מגורי הנוודים בסיני, פרטים על חפירות תל־דן, מכתב מימי בר־כוכבא מכפר בה, על מהותה ותפקידה של המסיכה בבית־המקדש, תיאורים והסברים לארבע כתובות הקוקות בגבני בר־יבת רוצה במנתיגדר ועוד.

החוברת "בית מקרא" לחודשים טבת־אדר מביאה למעלה מתרי־סר מחקרים בענייני תנ"ך עם השלכות על ארכיאולוגיה, כשמדובר על תלת־קלשון ומלמד הבקר, כלים שכמותם נמצאו בחפירות, או אפוד ודאליה בחיי המשפחה באוגרית. מעניין מחקרו הקצר של ב"צ לוריא על "לשכת איש אלוקים", שלדעתו הוקמה מעל לשכתו של שומר הסף בסמוך לשער בית־המקדש, שבו ישב הנאמן על הבית.

"אריאל" — כתב־עת לידיעת א"י, הופיע בימים אלה את חוברת 50־51, המוקדשת כולה לרמת הגולן ומבוססת בחלקה על הרצאות ש־השמעו בכנס החברה לחקירת א"י ועתיקותיה בסתיו 1985, שהוקדש לגולן. בשיתוף עם המכון לחקר הגולן והחברה להגנת הטבע. צורפו לחוברת הכפולה תיאור וסיור באתרים שונים בגולן, כך שהחוברת משמשת גם להדרכה והעמקת ידע הגולן למטייל ומסייר. עורכי החוב־רת, משה ענבר ואלי שילר, סבורים שהגולן זכה ב־20 השנים האחרונות למחקרים רבים ומפורסים יותר מכל חבל־ארץ אחר, פרט לירושלים. אין לתמוה על כך, כמובן, כי האזור היה חסום בפנינו, הידיעות עליו הסתמכו על מחקרו של גוטליב שומאכר מסוף המאה הקודמת וקצת חוקרים ישראלים שלא היו שם אלא כתבו את עבודתם על־פי מחקרים של אחרים. בכל שהגולן נחקר, עדיין הוא עשיר למחקרים וגילויים.

סיציליה: ארץ האמנות והפשע

מאת הולדה ליברנומה

קאלוג'ארו פאלאלו, ילד בן שש, נחטף כבאתו מבית־ספרו בבארה, מרחק 20 קילומטר מאגריג'נטו, עיר המקדשים היווניים שבסיציליה. אביו הקבלן זכה ערב קודם לכן במכרז על 1.5 מיליארד לירטות (1.2 מיליוני דולר) לבניין בתי־מגורים. הילד שוחרר כעבור שעות מעטות על־ידי המשטרה. מקרה טיפוסי. אשתקד נבחרה הרדומית בכפרי הענף האיטלקי, ויגד קאר־לאבריה, שיא במספר הפשעים של ארגוני־הפשע. סיציליה היא מעוזו השגשג של הפשע המאורגן באיט־ליה, ואחד ממרכזיו העיקריים בעולם.

אבל התייר המצוי אינו חש בכך על עיקר. ימים לפני המקפות ביקרתי בבארה, עיירה טיפוסית. מנומנמת בשמש חורף נעימה, שרחובותיה מלאים פנסיונרים ומובטלים למיניהם. הכנסיות והארמונות רובם מתקופות ה־16, ה־17 וה־18, חלקם נוטים לנפול, ומהם יפים מאד.

היפה בכנסיות בארה, סאן סאנטו־סינו, היתה נעולה והכומר הלך לעיירה אחרת. רק בעזרת הממונה על אגף התרבות בעירייה יכולתי לראות פרסקות של פאנצאני (מה־מאה ה־18) ולדפדף בספר תפילה מאויר להפליא (מהמאה ה־17).

בכל זאת, סיציליה היא גן־עדן לתיירים (בעיקר למי שיש לו רכב צמוד), לחובבי נופים, ארכיאולוגיה, אמנות, ארכיטקטורה של העבר, ולכל מי שיש לו עניין באיטליה מהבחינה הכלכלית, התרבותית והפו־ליטית. כאן, בגדול שבאיי הים התי־כון, מרוכז הכל בכמות ובאיכות מיוחדות במינן. המזון מצוין, היין טוב וזול והאנשים נדיבים. באי הזה, הגדול בשטחו מישראל (25,710 קמ"ר לעומת 14,104) נמצא הר הגעש הפעיל הגדול באירופה המעשן ימים רבים בשנה. מי שמטפס לפרומזו מגלה נוף נפלא, ובזהירות אפשר להוליך כאן על השלג. מי שטס לקאטאניה בשעות הלילה יראה את לועו של הר־הגעש.

הרבה מאד יש לסיציליה להציע לחובבי ארכיאולוגיה, ארכיטקטורה ואמנות: הפיניקים היוונים באו הנה במאה השמינית, הפיניקים בשביעית, לפני הספירה, והשאירו שרידים עשירים של תרבותם — הפיניקים במערב האי, היוונים בדרום ובמזר־חו.

אך את התייר מרשימים בודאי יותר האתרים היווניים הרבים באי, על מקדשיהם בסגנון הדורי. מהם שנשמרו היטב כמו בעמק המקד־שים באגריג'נטו או בסלינונטה. שם היוונים היו אז גדולה, ועשירותו באגריג'נטו ישבו לפי המסופר, כמאה שלושים מאות אלף איש, היום חמישים אלף בלבד. חלק מהאתרים שופצו ומשמשים להצגות. כך האמפיתיאטרון הגדול של סיר־אקוזה, עיר של פיתגורס. כך מקדש קונקורדיה באגריג'נטו, היפה במקדשים היוונים בסיציליה. פר־שים מיקום המקדשים, למשל בטאורמינה, למרגלות האטנה, הבס־ליעטנה.

רבות מהכנסיות בסיציליה נבנו מפגור שרידים, אך רוב האתרים הארכיאולוגיים פתוחים כל שעות היום, ובערים רבות יש מוזיאונים ארכיאולוגיים, ומהם חשובים ועשי־רים במטבעות. השלטון הרומי הממושך השאיר הרבה, אך אולי מיוחדת ומרשימה ביותר היא הווילה הרומית בפיאצה ארמרינה (150 קי־לומטר ממערב לקטאניה), 400 מ"ר של פסיפסים נפלאים ביופים וש־מורים היטב. הם מתארים דרך חיים, לבוש, ספורט, ציד ודיג במאה השלישית לספירה.

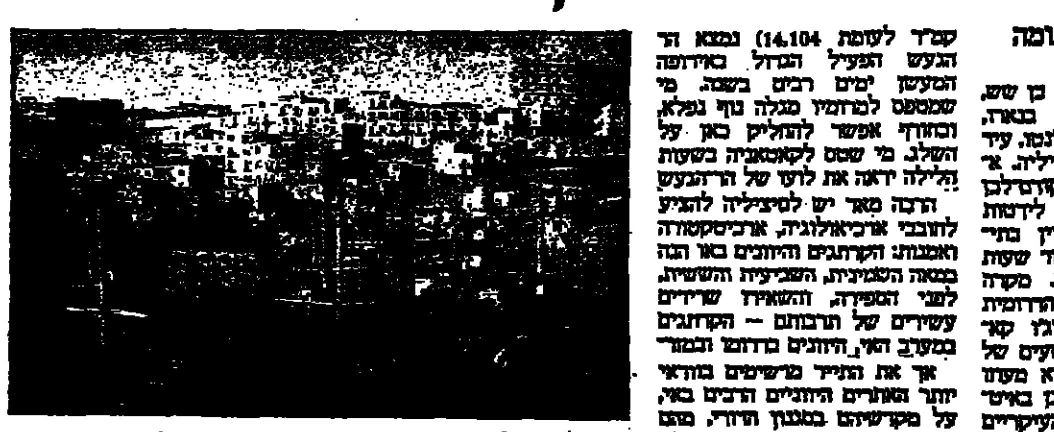
סיציליה: מקור הפשע המאורגן, גן עדן לתיירים

רבים באו אחרי הרומים: השבטים הגרמאניים, הערבים, הנורמנים (ש־הותירו כנסיות מרשימות בפשטותן) ולאחר מכן, בהשפעת השלטון ה־ספרדי, התפתח כאן בארוק סיצי־ליאני מיוחד, פאות עשיר בקישו־טים ממה שמרגלים בו ברוב חלקי איטליה. באחרונה מצא לו הבארוק הסיציליאני חסידים רבים. נוטו, עיירה במרחק 40 קילומטר ממערב לסיראקוזה, נחשבת לפנינת הסגנון הזה, ואין ספק שמרכזה ההיסטורי מרשים מאד בארמונותיו וכנסיותיו.

נוטו היתה פעם העיר השלישית בגודלה באי, ואילו היום אינה אלא עיירה נשכחת, שרק באחרונה "נתגלתה". אכן, ב־13 בפברואר החל כאן ביצוע תכנית שיפוץ גדולה. המהלך ברחובות העיירה נהנה משרידי העבר המפואר. שאל־קם אבן מתפורר ללא תקנה, אך עיקרם נמצא בשיפוץ. ענף התיירות מעסיק באיטליה 1.5 מיליון איש, והוא הענף החשוב ביותר בכלכלה האיטלקית, גם מבחינת ההכנסות במטבע חוץ.

אבטלה ופקידות

איטליה, המתחרה בבריטניה על המקום החמישי בין המדינות המ־תועשות בעולם המערבי, מראה בסיציליה גם פנים אחרות: באי זה, על חמישה מיליוני תושביו לא התפתחו תעשיות חשובות והוא אינו מושך השקעות לא בתעשייה ולא במסחר הדיג, למעט מובלעות קטנות כמו גאלה, שבה נמצא נפט.

לעומת הממוצע הלאומי — 4% מועסקים בחקלאות, בסיציליה מו־עסקים בענף זה 9.1%; בתעשייה עובדים בסיציליה (בדרך כלל בבתי מלאכה) רק 19.9% לעומת ממוצע לאומי של 26.1% ובפקידות ציבורית מועסקים 14.7% לעומת ממוצע לאומי של 12.5%. הממוצע הלאומי של אבטלה בתם הוא 3% וכאן 6.1%.

פקיד בעיר אנא שבמרכז האי אמר לי "רוב התושבים הם פקידים"; עיתונאי באגריג'נטו הוסיף לכך את מספרם הגדול של שוטרים, אנשי צבא הקבע ופנסיונרים. אכן, כל מי שיכול מנסה להשיג פנסיה לאחר שנות עבודה מעטות והקצבה ה־קטנה שהוא מקבל משמשת לו כשכר מינימום קבוע שעליו מוסי־פים עבודות זמניות, מעסקים שונים וסיוע המשפחה שהגרה צפונה. זהו חלק מנוף האי וגם רקע לשחיתות הנפוצה כאן והנוחה למאפיה שסיצי־ליה היא מולדתה. סיציליה היא אחד ממרכזי סחר הסמים והנשק הגדולים בעולם.

ברחובות אנא כמו בקאל־טאניסטה הסמוכה, שתי ערי הגירה קטנות הדלות במרכז האי, אפשר לראות עשרות בנקים. באמצעותם, כך גילתה המשטרה בשנים האחרו־נות, מוזרמים כספי המאפיה לפעי־לות כלכלית חוקית. אך לא רק בסחר סמים ובנשק עוסק הפשע המאורגן אלא גם בעבודות ציבוריות גדולות והמאבק על המכרזים הוא אלים.

ברבות מהעיירות, אף הדלות הד קטנות שבהן, רואים מאות דירות ריקות, חלקן גמורות וחלקן בתהליך בנייה. בכמה מהן יגורו בתוצאת הזמן תושבי המרכזים ההיסטוריים הנוטים לנפול, האחרים ישמשו מגורים לפועלים סיציליאנים העוב־דים בצפון שיחזרו הביתה לעת זקנה.

בכלל, גם הבנייה היא בחלקה בידי המאפיה. בפברואר השנה הקציבה ממשלת רומא 300 אלף מי־ליארד לירטות (1300 מיליון דולאר) לתכנית השקעה של שלוש שנים בדרום וחלק ניכר מסכום עתק זה יורדם לסיציליה. המאבק על המכרזים יעלה בודאי בדמם של אנשי מאפיה אך לא רק שלהם.

משפטם של חמש מאות חשודים בעסקי המאפיה נפתח ב־10.2.1978 בפאלרמו. נבחנים קשרים עם הפקי־דות הציבורית ועם מדינאים. "אין כאן תעסוקה לכולנו. הברירה היא להגר צפונה או להשתלב בשיטה המוצגה: להיות נושא תיק של פו־ליטיקאי מקומי, או של בעל נכסים כמקה למצוא, בסופו של דבר, פרנסה במשרד ציבורי". כך אמר לי במירות בכפר סאנט אנג'לו, בחבאי, המסיים השנה את אוניבר־סיטת פאלרמו. "כאן צריך להרכין את הראש".

"אני משתעמם בארכיון המדינה", אומר הד"ר קוראה, משכיל בעל חוש הומור מעודן. "אבל נוח לי. משכורתי היא כשל עובד בכיר בדרגתי בצפון אבל כאן החיים זולים יותר". הוא גר בדירה מרווחת יש לו מכונית גדולה ואשתו מורה. "בכל זאת הדברים משתנים לאיטם", אומר לי משפטן בקטאניה. "המפלגה הנוצרית־דמוקרטית, השלטת באי, פתחה בשנים האחרונות בתהליך איטי וקשה של טיהור. ניהול עיריית פאלרמו בידי הגברת ריצי (היא מרבה להכביע לאנשי המאפיה) שמש דוגמא: כמה מאנשי המאפיה משת־פים בפעם הראשונה פעולה עם השלטונות, והושענים באותם..."

אי ללא יהודים

זה קרוב לחמש מאות שנה שב־סיציליה אין יהודים לאחר שגורשו משם כאשר האי היה תחת שלטון נסיכים ספרדים. היו בסיציליה פעם 35 אלף יהודים, כמספר יהודי איט־ליה כולה היום, ובכמה עיירות מראים לתייר יהודי את הרובע הי־הודי אף שרק מעט נשאר כעדות לישיבת יהודים בסביבה במשך אלף שנה. דווקא בסיציליה, ... עות הלובויות הגדולות, מרבים על "ישראל היפה".

בן ראגוזה, איזור חממות משגשג, ספר לי (הוא לא ידע שאני ישר־אלית) על שיטות השקיה ישר־אליות; בעיירה באור הנדות סיפר מורה על רשמיו משני ביקורים בישראל. בקאטניה אמר פרופסור במדעי החברה: "למה אנחנו כאן אינבו מצליחים לעשות מה שעשו יהודים במדבר הישראלי?"

ביום ד' 11.3.87

יצורף ל"הארץ"

מוסף מיוחד

יקירי התעשיה 1987

מר יצחק בירנזק – מעטפים בע"מ
מר שולמון גלן – ת.ג.ל.
מר אשל כהן – מסקו טכנולוגיות
מר אנטול נפתלי רייזמן – סיניבר ושות' בע"מ
מר בראון מיבאל – אינטרקוסמא חלה בע"מ
מר אלכס רואלי – עפרונות ירושלים
גב' עליזה ויספילד – גל תעשיות ויספילד
מר עזריאל בנציבורג הר־ציון – פעמון האחים הר־ציון
מר בלום אליעזר – פיברוטקס
מר צבי פרדליין – בגד 9
שודה וזאב פלד – כליל יופי
מר יעקב זילברשץ – פרמד תעשיות
מר יצחק סדוננביץ – אות נשיא התאחדות התעשיינים

המעוניינים להצטרף לברכות יפנו לגב' להב 03–5121115

יקירנו

מרדכי הון

איננו

רותה הון
רינה, ידין, אורית, ורן דודאי
גיורא, חנה, דניאל ונעמי ספרדהון
משפחות הון, מרנלנדר ומירון
משפחות HONEY (לונדון)

לפרטי הלוויה נא להתקשר לטל' 03־418465

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

ארנה זימזון

הלוויה תתקיים היום יום ראשון ז' באדר תשמ"ז 8.3.87
בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין בכפר־סבא
אוטובוס ייצא בשעה 3.30 מכרכז ורה סלומונס
כפר־סבא (ליד צומת רעננה).

אבלים:
בני משפחתה וידידיה

בצער רב הננו מודיעים על פטירתה בשיבה טובה של אימנו ואחותנו היקרה

מזל (אלישר) כהן

הלוויה תצא מבית הלוויות העירוני ברח' שמגר ליד המנחות ירושלים היום, יום א' ז' אדר תשמ"ז (8.3.87), בשעה 14.00. בנותיה יושבות שבעה בבית שושנה (רוזה לוי), רח' ז'בוטינסקי 28, ירושלים.

המתאבלים מרה:
בנותיה: ציפורה גלמן ובי"ב
שושנה לוי ובי"ב
אחיה ואחיותיה: מנשה ח. אלישר ובי"ב
מרים אלחסיד ובי"ב
ויקטוריה בטיש ובי"ב
נכדיה ונינה

לשכת עורכי־הדין בישראל
ועדת הבחירות

לפי סעיף 27 לכללי לשכת עורכי־הדין (בחירות למוסדות הלשכה) התשמ"ב 1982, מודיעה בזאת ועדת הבחירות כדלקמן:

1. מועד הבחירות
הבחירות הכלליות למוסדות לשכת עורכי־הדין יתקיימו ביום שני, ח' אדר התשמ"ז (9.3.87).

2. מקומן של תחנות הקלפי ושעות ההצבעה.
א. במחוז ירושלים – במשרדי הלשכה ברח' שופן 1 – משעה 8.00 בבוקר עד שעה 21.00.
ב. במחוז תל־אביב –
1. בבית הפרקליט – ברח' דניאל פריש 10 – משעה 8.00 בבוקר עד שעה 21.00.
2. בנתניה – בבית משפט השלום – משעה 8.00 בבוקר עד שעה 14.00.
3. בפתח־תקווה – בבית משפט השלום – משעה 8.00 בבוקר עד שעה 14.00.
4. ברחובות – בבית משפט השלום – משעה 8.00 בבוקר עד שעה 14.00.
ג. במחוז חיפה
1. במשרדי המחוז – ברח' הרצל 21 – משעה 8.00 בבוקר עד שעה 21.00.
2. בחדרה – בבית משפט השלום – משעה 8.00 בבוקר עד שעה 14.00.
3. בטבריה – בבית משפט השלום – משעה 8.00 בבוקר עד שעה 14.00.
4. בנצרת – בבית משפט השלום – משעה 8.00 בבוקר עד שעה 14.00.
5. בעכו – בבית משפט השלום – משעה 8.00 בבוקר עד שעה 14.00.
ד. במחוז באר־שבע
1. במשרדי המחוז מגדל־שבא – דרך הנשיאים קומה א' – משעה 8.00 בבוקר עד שעה 21.00.
2. באשקלון – בבית משפט השלום – משעה 8.00 בבוקר עד שעה 14.00.

3. זכות הצבעה צמודה למחוז
בוחר רשאי להצביע רק בתחנות הקלפי או בקלפיות המשנה של אותו מחוז אשר בפנקס הבוחרים שלו כלול שמו של הבוחר.

4. רשימות המועמדים וכינויי הרשימות
שמות המועמדים לתפקידים השונים ורשימות המועמדים לרבות כינויי הרשימות, יפורסמו על לוחות המודעות בועדים המחוזיים.

5. פתקי ההצבעה וצבעיהם
כל בוחר רשאי לבחור חמישה (5) פתקים שונים במעטפה אחת:
פתק ירוק – מועמד לראש לשכה;
פתק כחול – מועמד ליו"ר ועד מחוזי;
פתק צהוב – מועמדים לועד מחוזי;
פתק ורוד – מועמדים למועצה הארצית;
פתק לבן – מועמדים לועדה הארצית.

יוסף סמואל, עו"ד
יו"ר ועדת הבחירות

هكذا من الأصل

ניפגש לזכרו של

יוחנן כץ

היום ד' באדר תשמ"ז 8.3.87 בשעה 4.00 ליד השער הישן שבבית העלמין "הדרום" גבול חולון בבת־ים

המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירתנו

נינה קציר ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה
ביום רביעי, י' באדר תשמ"ז (11.3.87),
בשעה 4.00 אחה"צ, בבית העלמין ברחובות

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

מוטל (מרדכי) אימבר ז"ל

תתקיים אזכרה וגילוי מצבה
ביום שלישי ט' באדר תשמ"ז (10.3.87)
בשעה 13.00 אחה"צ בהר המנוחות.

המשפחה

במלאת שנה לפטירת יקירנו

מנחם מזורסקי ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום חמישי
י"א באדר תשמ"ז 12.3.87 בשעה 16.00
בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה.
נפגשים ליד השער הראשי.

המשפחה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו
של חברנו הגימלאי

ריכרד האן ז"ל

(מאזור ירושלים)
ומשתתפים בצער המשפחה

הנהלת קרן גימלאות
א.ג.א. אגד
ההנהלה החברים והשכירים

ליגאל תבורי

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

רוני שטן
סופר־פלסט בע"מ

אנו משתתפים בצער המשפחה
על מותו של

עו"ד מרדכי אייזנר ז"ל

פנסיונר של המשרד

משרד מבקר המדינה

למשפחת תבורי
ותשלובת קריסטל תבורי בע"מ

קבלו נא תנחומינו הכנים על מות
אבי המשפחה והתעשייה

יעקב תבורי ז"ל

אמרז בע"מ

יקירנו – ראש משפחתנו

שאול משיח

יליד סופיה בולגריה מסר את נפשו לבורא בשיבה טובה

המתאבלים: בנו וכלתו: יצחק ואביבה משיח
בתו וחתנה: מטי והרצל ורסנו
נכדיו, נינו וקרוביו האוהבים

ההלויה תתקיים היום יום ראשון ד' אדר תשמ"ז (8.3.87) בשעה 15.00
בבית העלמין "הדרום" (בגבול חולון־בת־ים) ליד השער החדש
תנחומים ברח' וייצמן מס' 23 תל־אביב קומה א'.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
היקר באדם

אריה ליאון בסיק

ההלויה תתקיים היום יום ראשון ד' אדר תשמ"ז 8/3/87 בשעה 12.00 בצהריים
בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים
נפגשים ליד השער הראשי

אבלים:
אשתו: גניה (טובה)
בתו וחתנה: שרונה וחזי בן דוד וב"ב
בנו וכלתו: דניאל ונורית וב"ב
בנו וכלתו: יהונתן ורבקה וב"ב
וכל בני המשפחה

יקירתנו

מרים שורק

בת ר' אברהם רוסט ז"ל

הלכה לעולמה

ההלויה תצא היום יום ראשון ד' אדר תשמ"ז 8/3/87 בשעה 1.30 אחה"צ
בית ההלויות העירוני רח' דפנה 5, תל־אביב לבית העלמין בקרית שאול.

בעלה: נחום שורק
בתה: לאה ושרגא ארד
בתה: בלהה ויצחק כרבס
בנה: עמירם ויוכבד שורק
הנכדים: יהויעם, ערן, סיגל, יפעת
אורן, מיכל, מירב ועידית
משפחות: רוסט, רביצקי
שמרון, עופר בית־הלוי

כי מציון יצא וידיאו

"קרמר אלקטרוניקה" מפעל ירושלמי המעסיק 22 עובדים מוכר בחו"ל מוצרים בחזית הקידמה הטכנולוגית בתחום עיבוד אותות וידיאו, עריכתם וקישור מחשב אישי עם מערכת וידיאו

הדוקטוראט של יוסי קרמר, בפרמקולוגיה אנדוקרינית, נעשה בנושא "השפעת הוטיש על הורמונים הקשורים בריביה". לאחר שהשלמה העבודה, קיבל קרמר שורת הצעות לעבודה בחו"ל – ואף לא אחת בארץ. כיוון שכך, וכיוון שהחליט להישאר בארץ – היה עליו לעשות הסבה מקצועית. התחום בו בחר, אלקטרוניקה, היה עבורו עד אז בגדר תחביב. כיום, מייצר המפעל שבבעלותו, באיזור התעשיה בגבעת שאול בירושלים, כמה מן המוצרים המובילים בעולם בתחומו – שיפור ועריכת תמונות וידיאו.

נקודת המוצא, לפני חמש שנים, היתה כפולה: ראשית – קרמר חזה כי העתיד צפון בתחום הזה. שנית – הוא הבין, כי השוק זקוק למוצרים זולים יחסית, כאלה שיאפשרו עיבוד תמונות ברמה מקצועית ובמחיר ביתי.

הבעיות שקרמר מטפל בהן מוכרות לכל חובב וידיאו. אתה מבקש לערוך סרט שצילמת, או להעתיק מקלטת לקלטת (שלא בניגוד כאן לבעיית זכויות היוצרים) – ובכל עיבוד תמונה כזה נופלת איכות העותק. ה"דיאטו ראיי" של קרמר מאפשר לחובב לשלוט בחדדות התמונה, בעוצמת הצבע ובגוון. המחיר לצרכן בחו"ל נע בין 500 ל־700 דולרים. המחיר בשער המפעל – 200 דולרים. מכשיר העריכה של קרמר כולל אפשרות לחלק את המסך ולראות חלק מן התמונה לפני התיקון – וחלק אחריו. המסמל הזה נתן לקרמר יתרון מוחלט על פני מתחריו, יתרון שהחזיק למעלה משנה, עד כניסתם של מתחרים עם מוצרים דומים משלהם. בינתיים, מציג קרמר בגאווה שורת פרסומים מקצועיים ממדינות אירופה המציינים את עדיפות המכשיר מתוצרתו – ואת גיליון ה"פליבוי", הממליץ עליו כעל מוצר החודש לגבר.

מוצר חדש של קרמר הוא חיבור בין מחשב אישי (יב"מ ותואמיו) למכשיר וידיאו, המאפשר לשתול אינפורמציה מן המחשב – טקסט, גראפיקה או שינויי צבע בצורת מסיימות – על מסך הוידיאו.

תהליך הפיתוח צריך היה להתגבר על שורת בעיות: יב"מ ותואמיו עובדים בתדר 60 הרץ, שאינו תואם לוידיאו פאל. בלא פולסי סינכרון תדר – אין אפשרות לעבוד בווידיאו. רק מחשבים יקרים ביותר מסוגלים להיגעל על אות סינכרון חיצוני, וקרמר, כבר אמרנו, חיפש מוצר שווה לכל כיס.

ד"ר יוסי קרמר

הפתרון שמצא קרמר כולל החלפת כרטיס הקולור גראפיק הרגיל בכרטיס קולור גראפיק מתואם, עליו הורכב כרטיס נוסף, יעודי. בגב המחשב, מותקן מתג, המאפשר בחירה בין מקור סינכרון חיצוני לעבודה רגילה. כמו כן, נבנתה קופסת תקשורת, ונכתבה תוכנה באסמבלר, המגיעה על גבי דיסקט. מחיר החבילה – תוכנה וחומרה – 1,300 דולרים.

מכשיר נוסף, רפרנס 8, הופך פלט אר־ג'י־בי של מחשב לקומפוזיט וידיאו סטנדארטי. המכשיר מסוגל לעבוד גם עם מצלמת שלוש שפופרות, לקבל בו זמנית פלט אנאלוגי ודיגיטאלי כאחד – ולעשות הכל תמורת מחיר לצרכן של 500 דולרים. מכשירים מקבילים, מוצעים בעולם תמורת 5,000.

השוק הייעודי למוצרי קרמר אלקטרוניקה הוא זה של החובב הרציני – ובעיקר אולפנים קטנים, מוסדות וחברות המעוניינות להיכנס להפקת סרטי וידיאו לתצרוכת עצמית.

"קרמר אלקטרוניקה" הוא מפעל של איש אחד. יוסי קרמר עוסק בפיתוח, ברכש, בניהול יצור ובשיווק. כשהגעתי אליו, מצאתי אותו עוסק ברישוש צילום של מעגל מודפס המיועד לאחד ממוצריו. מוצר חדש עשוי להיוולד בחזון, בלילה – או לבוא כתשובה לרעיון או בעיה שהעלה ספק או לקוח בחו"ל. "קרמר אלקטרוניקה" לא זכה לתמיכה ממשלתית. יוסי קרמר אומר, כי התמיכה הזאת היא מילכוד: על מנת לקבלה, עליך להציג בטחונות – ואילו היו לו בטחונות היה משקיעם במילא במפעל. בעבר, הציעו לו לעבור ולייצר באירלנד, בהולנד או בגרמניה – אלא שהוא מצידו מעדיף לעשות זאת בגבעת שאול, עם צוות של 22 עובדים. כתוצאה מכך, מגיע קצב הצמיחה של המפעל שבבעלותו ל־30% בשנה בלבד, במקום ל־200%, כפי שמאפשרת לו רשימת ההזמנות הבלתי מסופקות, שהוא מחזיק בתיקיו.

ד"ר יוסי קרמר מאמין, כי ישראל מסוגלת להתחרות ביעאבים במוצרי צריכה לצרכן הסופי, ולא רק בתעשיית היוקרה המתוחכמת או בתחום הצבאי. היתרון שהוא מציע הוא יכולתו לפתח ולייצר במהירות רבה יותר מכשירים המתבססים על רכיבים שזה עתה יצאו לשוק, לעומת זמן היערכות ארוך יותר של חברות הענק.

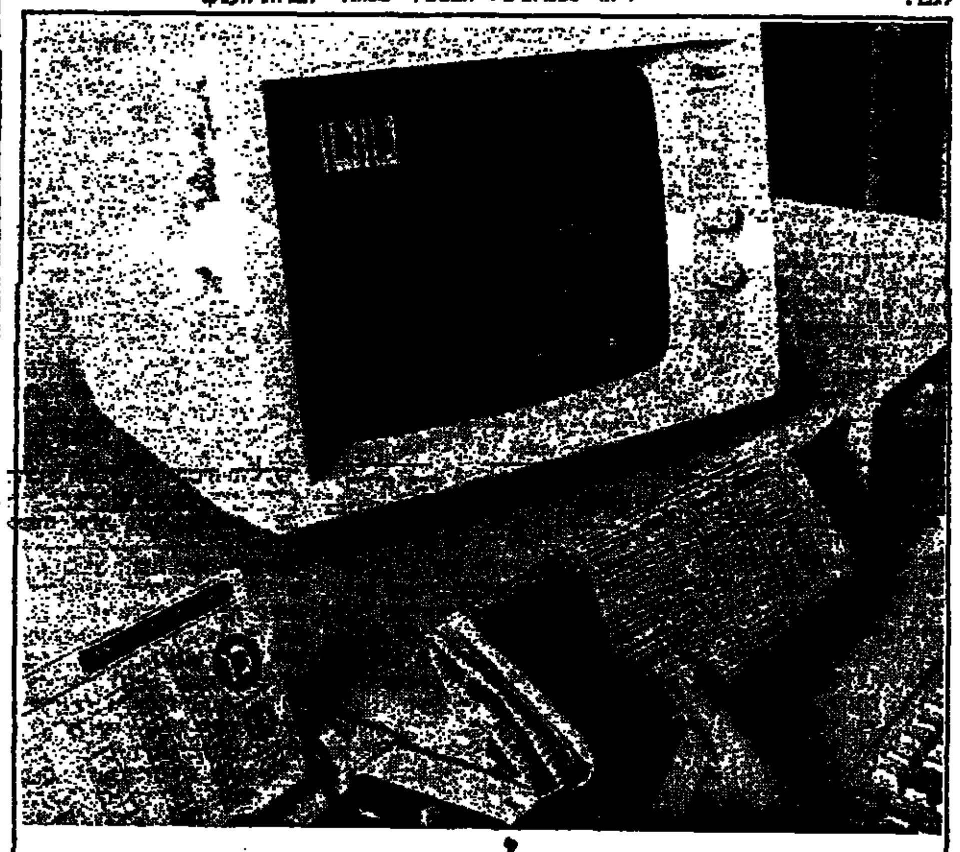

טוטוכנה למחשב אישי

אם יש לך מחשב אישי, ואתה מתכוון לממן את רכישתו בהימורי טוטו – עשוי המחשב לסייע גם בוכיה.

טוטוכנה מתוצרת חברת טופסופס, היא תוכנה סטאטיסטית ייחודית למילוי טורי טופס הטוטו. המהמר מזין את הסיכויים לתוצאות 1, 2 או x על פי שיקוליו – ואת מספר הטורים שהוא מבקש למלא, על פי הסכום המיועד להשקעה. התוכנה מעבדת עבורו את ההסתברויות ומפיקה בשיטה המצומצמת את טורי הטבלה על מסך המחשב. מי שברשותו מדפסת, יכול להיעזר בה להדפסה על הטופס המקורי עצמו.

התוכנה מיועדת להתקנה על גבי מחשבים אישיים בחנויות ספורטוטו גדולות, ומוצעת גם למכירה למהמרים שהם גם בעלי מחשב אישי.

מחיר התוכנה – 49.99 ש"ח, ועתה נותר רק לראות אם הימור שברכישתה אכן ישתלם.

חייגן מדבר כחול לבן ב־500 ד'

אופק תכנה ותקשורת, בית תכנה רמת־גני המתמחה בתחום התקשורת הכריז על מוצר חדש – PCפון. המחיר לצרכן – 500 דולרים, לא כולל מע"מ. המערכת אינה כוללת מודם לשידור נתונים.

PCפון – חייגן סורק ומדבר ל IBM-P.C הוא פיתוח כחול־לבן ישראלי מקורי, הכולל תכנה וחומרה (חצי כרטיס), הראשון מסוגו בארץ.

ספר הטלפונים של PCפון אוגר מספר לא מוגבל של שמות, (כמגבלה יחידה של נפח הדיסק) הנשלפים באמצעות קודים מקוצרים בעת הצורך.

PCפון עובד במקביל וללא הפרעה לפעולה השוטפת של המחשב על כל תכנה אחרת. הוא מחייג, מנדנד, סורק ואינו מטריד את המשתמש עד לקבלת תשובה בצד השני. ניתן להכין רשימה של עד 40 שמות, תוך ציון קדימויות התקשרות.

כאשר משיג החייגן תשובה מעברו השני של הקו, נשמע ביפון קצר ונפתח חלון על המסך ובו ציון פרטי הנמען ותזכורת בדבר נושא השיחה – אם הוכנס בעת הזמנת המספר. במקביל, משמיע החייגן לצד השני הודעה מדוברת "שלום, זהו חייגן ממחשב, אנא המתן". זאת, כדי למנוע מן הנמען לנתק את השיחה לשני שהמשתמש נפנה להרים את השפופרת ולדבר. קולות הדיבור שמשמיע החייגן אינם סינטטיים, אלא אנושיים לחלוטין.

מגדל האנרגיה הסולרית במכון ויצמן מתוקשב ברשת סיב אופטית

בשנתיים האחרונות מתבצע במכון ויצמן למדע פרוייקט אנרגיה יחודי אשר עומד להסתיים בחודשים הקרובים. בפרוייקט נבנה שדה מראות הכולל 64 מראות ענק, המכוונות באמצעות מחשב מרכזי ל"מגדל אנרגיה" במטרה לנצל את אנרגיית השמש ולהגיע לטמפרטורות של כ־3,000 מעלות צלזיוס, אליהן לא הצליחו להגיע באמצעים הקיימים היום בישראל.

המחשב המרכזי עוקב אחרי תנועת השמש לפי מיקומה בשמים, מפקד על בקרי כל אחת מן המראות. הבקר יכוון את המראה כך שמירב האנרגיה תרוכז במגדל.

כדי להבטיח מיקוד מדויק של קרינת השמש והפיכתה לאנרגיה, נדרשה מערכת תקשורת אמינה ומוגנת בפני הפרעות. הוחלט על רשת סיבים אופטיים, שלביצועה נבחרה במכרז חברת "בינת".

בימים אלה משלימה "בינת" את התקנת מערכת התקשורת, אחד השלבים האחרונים לקראת הפעלת הפרויקט. "בינת" נתנה אחריות לפעולה התקינה של המערכת למשך שנתיים ואחר כך תספק שירות אחזקה במקובל ללקוחותיה.

רשת עמל תרחיב לימודי המחשב – רכשה 50 מחשבים אישיים של יב"מ

רשת בתי הספר "עמל" רכשה לאחרונה חמישים מחשבים אישיים של יב"מ במטרה להרחיב את תחומי הוראת המחשב, לשלב תלמידים בלימוד וישום מערכות משובצות מחשב ותיב"מ.

מנהלת הרשת נמסר, כי בכוונתם לרכוש עוד כ־100 מחשבים אישיים במרוצת 87'.

ב"רשת עמל" לומדים 35,000 תלמידים ב־121 מוסדות חינוך.

יהודה ברדיסקי מנהל המרכז הטכנולוגי מסר, כי הנהלת הרשת וצוות המורים, פועלים כיום במטרה להקנות לכל התלמידים כלים להתמודד עם ההתקדמות הטכנולוגית המהירה בארץ ובעולם ובכלל זה בתחומי המחשב.

לימודי המחשב ב"רשת עמל" כוללים: שפת תיכנות, פתרון בעיות בעזרת מחשב, ביצועי פרויקטים בעזרת מחשבים אישיים במפעלי התעשיה הקיבוצית (לבתי ספר התיישבותיים) ניצול המחשב לצרכים אדמיניסטרטיביים בבתי ספר למזכירות ומינהל (המשרד הממוחשב, הנהלת חשבונות ממוחשבת) תכנון בסיוע מחשב בבתי הספר התעשייתיים ועוד.

מנכ"ל רשת עמל, דב לובלסקי מסר, כי רשת עמל תיכנס בקרוב לפרויקטים בשיתוף עם משרד החינוך, שמטרתו לקרב יותר תלמידים לעולם הטכנולוגי המשתנה ולהקנות השכלה טכנולוגית בחינוך היסודי.

מיחשוב בעתות שפל ומודעות דרג המנהלים

כמה עשרות מנהלים מכל מגזרי המשק, הגיעו בשבוע שעבר למלון דן בתל אביב, לפגישת "פורום המנהלים הבכירים", שמארגנת יב"מ. פרופסור ויליאם מקפארלין, מבית הספר למינהל עסקים של אוניברסיטת הרווארד, הציג את תפקידן של מערכות המידע בעיתות שפל כלכלי.

פרופסור ויליאם מקפארלין

מקפארלין מדבר על מחשבים כמוסכי הוצאות – אך גם ככלי לשיפור התחרותיות, על ידי שיפור הקשר עם הלקוח. הדברים נוגעים לשליטה במערך שירות – אך גם לסיוע בהליכי בחירת המוצר על ידי הלקוח הפוטנציאלי, והנחייתו לבחור בתצורתו שלך. הוא מציג את סיפורה של חברה למערכות מיזוג אויר, שהציעה חינם מחשב לאדריכלים עליו יכלו לתכנן את מערכות האיוורור והמיזוג.

המחשב הזה הציע, כמובן, גם את המוצר המתאים מתוצרתה. מי שהכינה אותה בסופו של דבר היתה חברה מתחרה, שקישרה לאותו מחשב חינם מודם, באמצעותו מסוגל עתה האדריכל להתקשר אל המחשב המרכזי שלה, על מנת לקבל תשובות לבעיות שבמשר החישוב של המחשב המקורי לא היה מסוגל להתמודד עימן. המסקנה שהוא גוזר מכאן היא, כי אין להתחיל במירוץ תחרות ללא מכה ראשונה מכריעה.

סוג שני של שיפור יכולת התחרות הוא זה המושג על ידי הכנסת "מכונת המענה" למשרדו של הלקוח, מכונה המוסמכת למעשה את דרכם של המתחרים. מסוף כזה, הקשר ישירות לספק ומאפשר בו ניהול מלאי קל יותר, תוך התראה על חוסרים והצעת הזמנה מן הספק שמביא את המערכת על חשבונו שלה, איפשר למעשה השתלטותה של חברת אספקה אחת על שוק הציוד הרפואי בחלק גדול של ארה"ב.

מערכות המחשבים, אומר מקפארלין, מאפשרות גמישות בתהליכי קבלת החלטות: מירכוז בחברות בעלות צרכי מבנה פירמידי – וביזור מושלם בחברות אחרות. מהפיכת המידע ביהול עליה הוא מדבר, מאפשרת יוזמות חדשות, שיפור שליטה בזמן אמת – ושיפור בתהליכי קבלת ההחלטות.

השאלה עד כמה פתוחים מנהלים למהפכה הזאת היא כבר עניין אחר. סקרים שנערכו בארה"ב גילו לא פעם פתיחות בלתי מספקת מצד הדרג הניהולי לחידושי מיחשוב – הנובעת בניצול בלתי שלם של משאבי המחשב, גם אם אלה זמינים כבר באותו מוסד. בארץ, חוששני, חמורה התמונה עוד יותר. מארגני השתלמויות מנהלים במיחשוב נתקלים לא פעם בקשיים לשכנע את המשתתפים הפוטנציאליים כי לוותר על יומיים או שלושה במשרדם לטובת לימודים, שיניבו פירות בעתיד. ומיחשוב בעיתות שפל הוא מן התחומים שראוי למנהלים בארץ להתמודד בהם.

אפל מכריזה על כרטיס אינטגרציה יב"מ–אפל

כרטיס ליב"מ פי־סי התואם את הפרוטוקול של רשת התקשורת לבעלי מחשב יב"מ ותואמיהם מאפשר להשתלב ברשת התקשורת של אפל ולהינות מיישומים כמו הוצאה לאור מהשולחן דרך מחשבי היב"מ שברשותם, הוכרז ע"י אפל.

עוד הכריזה אפל על תוכנת סיוע הנקראת DCA המתרגמת קבצים ממעבדי תמלילים נפוצים הרצים על מערכת ההפעלה MS–DOS למעבד התמלילים MACWRITE של מקינטוש. בית התוכנה "ת'ינק טכנולוגיות" (THINK TECH) הכריז על מערכת דואר אלקטרוני השעונת על הכרטיס החדש ומאפשרת העברת מסרים אלקטרוניים בין מחשבי יב"מ ומקינטוש ברשת התקשורת APPLETALK. מחברת אפל נמסר כי כרטיס הפי־סי מכיל תוכנה המסבה את הטקסט שנכתב למערכת ההפעלה MS-DOS לשפת POST SCRIPT ומאפשרת בכך הדפסת מסמכים שנכתבו בעזרת המחשב האישי של יב"מ ע"י מדפסת הלייזר של אפל. "מולטי מייט", "מיקרוספטוורד", "דיאבלו 630" ועוד.

מחיר הכרטיס 399 דולר ושיווקו בישראל יחל בחודש אפריל 1987.

פיברוניקס מכריזה על רשת תקשורת מקומית חדשה FILAN

בתערוכת הנגבר הנפתחת השבוע, תכריז פיברוניקס – מהחברות המובילות בעולם בתחום רשתות תקשורת למחשבים, על רשת תקשורת מקומית בשם FILAN. FILAN היא רשת תקשורת מקומית אינטגרטיבית, המאפשרת תקשורת פתוחה בין מחשבים וציוד פריפראלי מסוגים שונים להתקשר ולהחליף משאבים ביניהם על תשתית סיב־אופטית, על כל היתרונות הנובעים משימוש בתשתית כזו.

הרשת מבוססת על תקן התקשורת המקובל אתרנט ופרוטוקול התקשורת שהפך לסטנדרט דה־פקטו TCP/IP. בכך תומכת המערכת בשירותי תקשורת נרחבים הכוללים קשר של כל מסוף לכל מחשב ברשת, העברת קבצים, דואר אלקטרוני ועוד.

כנס מהנדסים ידון בתכנון מעגלים לפי דרישת הלקוח

מושב מיוחד לארכיטקטורת מחשבים תיכנון וייצור של מעגלים משולבים לפי דרישת הלקוח, יתיקיים בכנס מהנדסי החשמל והאלקטרוניקה, בחודש אפריל בגני התערוכה בת"א.

בעוד שבעבר יכלו רק חברות גדולות לפתח מעגלים משולבים, יכולות היום גם חברות קטנות בעולם הרחב להזמין ולקבל מיועד של מערכות.

במת הדיון בכנס תיוחד לנושא: האם יש מקום לפתח יכולת כזו גם בישראל?

אלדטה הציגה בתערוכת פיס מסוף מנהלים ישראלי חדש

מאפשר חיבור 4 מסופים ל־P.C. אחד

חברת אלדטה הציגה בתערוכת פיס, בשבוע שעבר, מסוף מנהלים חדש AD-COM. המסוף מאפשר בעלות נמוכה יחסית חיבור של עד ארבע תחנות עבודה ליב"מ XT/AT או תואמיו, ללא התקנת רשת תקשורת מורכבת. כמו כן, ניתן לקבוע עדיפויות שימוש במחשב, כאשר יש דרישה בו זמנית מיותר מתחנת עבודה אחת.

המסוף מאפשר הצגת מצב המערכת בכל עמדה באמצעות נורית בקרה, וחסימת המסך, לפרטיות מירבית. הוא אינו דורש שינוי תוכנה או חומרה והינו שקוף לחלוטין למעבר נתונים בתחנות העבודה השונות.

בקרוב: הכרזה על NS32532 של "נשיונל סמיקונדקטור"

בכנס מהנדסי החשמל והאלקטרוניקה (IEEE) שיפתח ב־7 באפריל יוכרז על־ידי חברת "נשיונל סמיקונדקטור", הדור הבא של משפחת המעבדים NS 32532. ההכרזה פרושה, הצגת מעבד פרי פיתוח ישראלי מקורי, שהינו בעל ביצועים שיעמידו אותו בראש המיקרומחשבים לשנים הבאות. יתרון נוסף של המיקרומחשב החדש – שכל הגורמים האחראים לתיכנונו ולפיתוחו מחומרה ותוכנה ועד כלים – נמצאים בארץ.

"נשיונל סמיקונדקטור ישראל", הינה חברת בת של "נשיונל סמיקונדקטור", מסנטה קלרה, קליפורניה. באותו השבוע תכריז החברה האם בסנטה קלרה בארצות הברית, על הדור החדש.

מחשב דטה ג'נרל במקום דיגיטל בדיינרס קלאב

דטה ג'נרל דוחקה את רגליה של דיגיטל מחברת דיינרס קלאב. עם התרחבות פעילותה של החברה הוליטה דיינרס להחליף את מחשב ה־P.D.P. של דיגיטל ב־MV-6000 של דטה ג'נרל. בשלב ראשון יותקנו 20 מסופים, לעבודה בזמן אמת. בטרם נפלה ההחלטה זו, בדקה דיינרס היטב מספר מתחרים – דיגיטל ודטה ג'נרל. בשלב הסופי, נשארו דיגיטל ודטה ג'נרל. יב"מ, ולבסוף נפלה ההכרעה על דטה ג'נרל.

חיים מורחי מנהל מכירות בתים מחשבים המיצגת בלעדית את דטה ג'נרל בארץ מסר, כי עם החתימה על עיסקה זו, משתלטת תים על 3/2 משוק חברות האשראי הפעילות בארץ.

שני מחשבי דטה ג'נרל מסוג ה־MV10000 פועלים בחברת ויזה. מחשב ה־MV6000 יפעל באמצעות תוכנת Power House שפותחה ע"י "ביגה", בית תוכנה המתמחה בשפה דור רביעי.

כלכלה ועסקים

עובדי "כימיקלים לישראל" יקבלו מענק מיוחד בגובה משכורת ורבע

המענק, על חשבון רווחי 1985/6

מאת יונתן שרמן

כל עובדי הקונצרן הממשלתי כי"ל, אמורים לקבל במשכורת הבאה מענק מיוחד בגובה משכורת ורבע על חשבון רווחי 1985/6. ההחלטה זו התקבלה בהנהלת החברה וכבר זכתה לאישור דירקטוריון הקונצרן.

כאמור, המענק הינו בגובה משכורת ורבע על בסיס משכורת מארס 86, ללא התוספות הסוציאליות.

הנהלת הקונצרן החליטה על המענק המיוחד, לאור הנחיות רשות החברות הממשלתיות, לפיהן חברות ממשלתיות שסיימו ברווח, יוכלו לחלק אחוז מסוים מרווחים אלו לעובדים. חברת החשמל כבר הודיעה כי היא תעניק לכל אחד מעובדיה מענק מיוחד בסכום של 1950 שקלים וכעת גם "כימיקלים לישראל" נוקטת מדיניות דומה.

בהנהלת הקונצרן מציינים, כי מענק זה ניתן לעובדים לאחר שנים רבות שהעובדים לא זכו להשתתפות ברווחים ועקב הרווחיות הגבוהה של הקונצרן אשתקד, אשר הגיעה ל־57 מיליון דולר לאחר מיסים.

יצוין, כי מדיניות זו של רשות החברות הממשלתיות, מעוררת תרעומת בשורה של חברות, אשר מחירי שירותיהן נקבעים על ידי הממשלה וכך לא ניתנת להן האפשרות להרוויח סכומי כסף מהותיים, אשר יוכלו לשמש בסיס לחלוקת רווחים. כך למשל היה המצב אשתקד בבתי הזיקוק.

התק"מ קבע מס פנימי הגבוה במעט מצרכיו

6.6 מיליון דולר במקום 6 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן

התק"מ קבע מס פנימי, שייגבה מ־80 הקיבוצים המבוססים, הגבוה ב־10 אחוזים מצרכי התק"מ. ראשי התק"מ קבעו כיעד ראשוני, מס פנימי בסכום של 6.6 מיליון דולר, כאשר בפועל נדרש סכום של 6 מיליון דולר בלבד למימון הריבית על הלוואות לקיבוצים הנזקקים.

החלטה זו התקבלה כיוון שהמזכירות העריכה, שחלק מהקיבוצים יערערו על גובה המס שנקבע עבורם וכתוצאה מכך הסכום שייגבה בפועל יהיה נמוך יותר ויגיע בסופו של דבר לסכום הנדרש על ידי התנועה.

80 הקיבוצים המבוססים משתתפים במס הפנימי על פי חלוקה ל־7 קבוצות פרוגרסיביות, כאשר הסכום המקסימלי לתשלום על ידי קיבוץ אחד הוא 270 אלף שקל.

ח"כ אוריאל לין: מדוע שבינו ירוויח יותר ממנכ"ל התעשיה האווירית?

מאת נחמיה שטרסלר

"אל תשלמו פנסיה כזו לבכירים שפרשו מבנק לאומי, היה להם חלק מכריע בוויסות המניפולת ומה פתאום שיקבלו 8500 ו־10,500 שקל לחודש פנסיה" אומר ח"כ אוריאל לין בפנייה לבנק לאומי ולנגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו.

כמו כן, אומר לין, יש להנהיג בבנק לאומי רמת שכר ההולמת את מצבה של המערכת כיום בהתחשב במצב העסקי של בנק לאומי. על פי קריטריונים אלו רמת שכר של 16,500 ש"ח לחודש של צדיק בינו, מנכ"ל בל"ל, הינה מופרזת ביותר וגם רמת שכר למשנה למנכ"ל של 13,000 ש"ח הינה גבוהה מדי, אומר לין, "במה הם חשובים יותר ממנהל התעשיה האווירית או ממנהל חברת החשמל, הרי גם הבנק הוא היום למעשה בבעלות המדינה".

ח"כ לין קובע כי לא יתכן שנגיד הבנק, שבכל הנוגע [illegible] מוהר כי הערובה להמשך [illegible] לא פעל לעשות [illegible] הישג של הפחתת שכר של בכירים בכלל, זו עדיין נחמה שאסור להסכים אתה.

לציבור עו"ד והוועד הארצי,
לוועדים האזוריים ולכל המועמדים
מאחלים בחירות מוצלחות
יעל, אלי, וחן פיליפוביץ
"נציגך בחברות" שותפות רשומה
שרותי המפעיל - חברת מידע
25 שנה לשרותך ברשם החברות
נוסד 1962
פלאפון PELEFON 050 23155
טלפון TELEPHONE 02 811555
פקס [illegible]
ת.ד. 1396 ירושלים 91013

שופרסל — שיפור ניכר בריווחיות

עלייה בהיקף המכירות, ירידה בהוצאות התפעול, ושיפור במבנה ההכנסות

דו"ח על דו"ח / חיים בן דור

המחבר נמנה על סגל המורים בחוג לחשבונאות בבית הספר למינהל עסקים באוניברסיטה העברית

חברת שופרסל בע"מ המצויה בשליטת משפחת ברונפמן מקנדה, וקבוצת בנק דיסקונט, פירסמה לפני מספר שבועות את דו"חותיה הכספיים לשנה המסתיימת ב־31 באוקטובר 1986. בשנת הדו"ח הבאה תפרסם החברה דו"חות כספיים לתאריך 31 בדצמבר, ולכן יש להניח שהדו"ח הכספי הבא יפורסם לתקופה של 14 חודשים. החברה מפעילה במסגרת רשת שופרסל שלה 47 סניפים, ובמסגרת רשת היפרכול 10 סניפים. החודש עומד להיפתח סניף נוסף בחיפה, ובשלבי תכנון להקמה נמצאים 4 סניפים נוספים.

היציבות השפיעה לטובה

המדיניות הכלכלית בשנת 1986, שאופיינה בדרך כלל ביציבות מחירים, עקב התכנית הכלכלית שנבקעה ב־1 ביולי 1985, השפיעה במידה מכרעת על פעילותה של חברת שופרסל. הקפאת מחירים וזחילת שכר מתונה איפשרו לחברה ליהנות מהגאות בצריכה שפקדה את המשק המקומי בשנה האחרונה. ריווחיות החברה גדלה בעיקר ע"י הרחבת היקף המכירות מצד אחד והקטנה של ההוצאות התפעוליות היחסיות מצד שני. החברה יזמה במשך שנת הדו"ח מיבצעי הוזלת מחירים, מיבצעי אשראי ושיפור השירות ללקוח על ידי הגיוון הרב במוצרים והארכת שעות הפתיחה של מספר סניפים.

החברה אינה מציגה דו"ח רווח והפסד מתואם במלואו, ולכן לא מתאפשר ניתוח אפקטיבי על בסיס נתונים בערכים מתואמים. אולם מהדו"חות הנומינליים עולה שהיתה עלייה ברמת המכירות לעומת שנה קודמת. החברה מציינת בדו"ח המנהלים שהמכירות גדלו במונחים ריאליים ב־38.4 אחוזים. יש לציין כי בשנת הדו"ח עלתה צריכת המזון במונחים ריאליים ב־6 אחוזים לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. מכאן ששופרסל נגסה נתח ניכר מהגידול בצריכה. כמו כן, שיעור ההוצאות התפעוליות כמו הוצאות מכירה, הנהלה והוצאות כלליות, לעומת מחזור המכירות, מצביע על התייעלות ניכרת לעומת העבר, ושיפור במבנה הפיננסי של החברה.

שיפור במבנה ההכנסות

המיוחד אף רווחיה של חברת שופרסל בשנת הדו"ח הוא שרוב ההכנסות היו מפעילות עסקית — היינו ממכירות סחורות, בעוד שבשנה קודמת הכנסות המימון היו חלק ניכר מסך הרווח הנקי. בשנת הדו"ח היו לחברה הכנסות מימון, אולם אלו מהוות כ־30 אחוז מסך הרווח לפני מסים בעוד שבשנה קודמת הכנסות אלו היוו כ־60 אחוז מסך הרווח לפני מס. ניתן להבין שינוי זה בכך שהכנסות המימון קטנו, מכיוון שחלק מהכנסות אלו בעבר, מימנו את הרחבת האשראי ללקוחות, שבשונה אינם מניבים בעלויות מימון.

הרווח הנקי המתואם לשנת 1986 הגיע לסך של 8.2 מיליון ש"ח, לעומת כ־3.2 מיליון ש"ח בשנה שקדמה. הרווח הנקי גדל איפוא במונחים ריאליים פי 2.6. הרווח הנקי המתואם מהווה תשואה של 8.3 אחוזים להון העצמי המתואם לתחילת השנה, זאת בהשוואה ל־3.3 אחוזים ב־1985.

מבנה פיננסי נאות

המאזן המאוחד של החברה ליום 31 באוקטובר 1986 שהסתכם לסך של 161.8 מיליון ש"ח, מצביע על כך שמבנה המקורות והשימושים של החברה נאות ומתוכנן בצורה הגיונית מבחינה פיננסית. ההון, הקרנות והעודפים, מממנים את הרכוש הקבוע של החברה והשקעותיה. החברה לא נזקקת להון מתמך לטווח ארוך, וסך ההלוואות לזמן ארוך מסך המקורות מגיע לשיעור של כאחוז, והוא הסתכם ב־1.8 מיליון ש"ח בלבד. מכיוון של ההלוואות הללו צמודות למדד ובריבית נמוכה שנעה בין 4 ל־7 אחוזים לשנה. החברה נהנית מגמישות גבוהה. בשנת הדו"ח יחס ההון החוזר הגיע ל־1.17, לעומת יחס של 0.9 בשנה קודמת. גם היחס המהיר שהיה בשנה קודמת 0.57, הגיע בשנת הדו"ח ל־0.85. התחייבויותיה השוטפות העיקריות של החברה הן לספקים, והגיעו לסך של 43.2 מיליון ש"ח, לעומת 31 מיליון ש"ח בשנה קודמת. מכיוון שאין כל מידע ביחס לעלויות של אשראי ספקים זה, הרי גידולו הריאלי ללא עלויות מימון — תורם להגדלת הרווחיות. הרכוש השוטף מצביע על גידול בסעיף החייבים מ־12.4 מיליון ש"ח בשנה קודמת לסך של כ־35 מיליון ש"ח בשנת הדו"ח, הדבר מרגיש את הגידול באשראי ללקוחות באמצעות כרטיסי אשראי, וזהו, כאמור אחת הסיבות העיקריות לגידול בסעיף המכירות. יחד עם זאת למרות הגדלה של האשראי ללקוחות והגבות המסופקים שנרשמו בגין חייבים לתאריך המאזן הוא 133 אלף ש"ח, פחות מ־0.4 פרומיל מסעיף החובות, ו"בטל בשישים" לעומת מחזור המכירות. המלאי של החברה לא גדל במידה ניכרת, על אף הגידול הניכר במחזור מכירותיה. מכאן שהחברה הצליחה גם בהחזקת המלאי שלמהירות מיוחדת יש השלכה ישירה על הרווח.

מיסים נדחים

בדו"ח הכספי שפירסמה החברה במבואר האמור והמתייחס, כאמור, לשנת 1986: לא היתה התייחסות למיסים נדחים מכיוון שגילוי הדעת של לשכת רואי חשבון בנושא טרם פורסם וכן טרם הוחלו תוקף המס החדשים. יחד עם זאת מציינת החברה בבאור למדיניות החשבונאית כי "המיסים הנדחים לא חושבו על פי שיעורי המס החדשים שהוצעו על ידי הממשלה מכיוון שטרם אושרו כחוק על ידי הכנסת. הקטנת המיסים הנדחים בגין שיעור המס היתה מביאה להגדלת הרווח הנקי בסך של כ־1.3 מיליון ש"ח". פירוש הדבר שאם יחול שינוי בשיעורי המס בשנת 1987 הרי רווח זה יבוא לידי ביטוי בשנה זו.

יכולת גיוס הון

היחסים הפיננסיים של החברה מצביעים על קריטריונים כלכליים שיאפשרו לחברה לגייס כספים מהציבור אם תיזקק לכך בעתיד. החברה יכולה לגייס הון הן באמצעות הנפקת הון מניות או באמצעות הנפקת איגרות חוב. היחס של הון לסך המאזן הוא 0.62 והוא מצביע על איתנות פיננסית. אמנם לחברה אין מנוף פיננסי, היינו ההון העצמי "מגלגל" הון זר קטן יחסית. אולם מיבנה כזה מאפשר לחברה כשופרסל לגייס בקלות מקורות מימון באמצעות איגרות חוב. מכיוון שבעל איגרת חוב יש ביטחון בהשקעתו כאשר לחברה הון עצמי גדול יחסית וכאשר לחברה יש נזילות טובה. יצוין כי במשק הישראלי יש מספר פירמות המגייסות הון אשר המיבנה הפיננסי שלהן חותם הסולידיות הטבוע בה אינו נאות כשל חברת שופרסל. גם קבלת הלוואות של חברה כשופרסל אינה מנוצלת. בנקים היו יכולים להעניק הלוואות לחברה כשופרסל עם רמת בטחונות טובה, אולם חברת שופרסל מממנת, כאמור, את פעילותה ללא הזדקקות להון זר הנושא בהוצאות מימון.

שווי החברה

ערך מניות החברה הנסחרות בבורסה הוא כיום כ־90 מיליון דולר בערך. רווחי החברה במונחים דולריים הגיעו לסך של כ־4.5 מיליון דולר. היינו המניה נסחרת במכפיל 20. אומנם אין זה מכפיל נמוך, אבל הפוטנציאל הטמון בחברה המונופוליסטית שלה הוא ניכר. ההון המתואם של החברה במונחים דולריים לתאריך המאזן היה כ־70 מיליון דולר. מכאן שמחירי החברה בבורסה משקפים ערכים סבירים. בדו"ח המנהלים מציינת הנהלת החברה שבשנת 1987 לא חל שינוי במגמה שהסתמנה בשיפור הריווחיות ב־1986, אולם מכיוון שהמדיניות הכלכלית לשנת 1987 עדיין אינה ברורה, אין אפשרות לחזות כיצד יתפתחו עסקי החברה בשנה זו. מה שברור הוא שהמשך היציבות במחירים במשק וברמת השכר של העובדים, והגמות בצריכה של "הישראלי המצוי", יבואו לידי ביטוי חיובי בדו"ח הכספי הבא של חברת שופרסל. כמו כן יבואו לידי ביטוי השלמת הפרויקטים הגדולים שיגבירו את מחזור המכירות בפי שטחים מיבנים ופרויקטים של חניות בעבר הביאו לשיפור ב־1986 כתוצאה מהגדלת פוטנציאל המכירות.

העורך: נחמיה שטרסלר

לוח מספר 1

פריטים נבחרים ממאזן מאוחד

ליום 31 באוקטובר

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד אוקטובר 1986

במיליוני ש"ח

	31.10.86	31.10.85
רכוש שוטף	57.2	33.2
השקעות והלוואות	4.0	12.2
רכוש קבוע	99.1	96.6
התחייבויות שוטפות	49.0	36.7
התחייבויות לזמן ארוך	1.8	1.4
הון קרנות ועודפים	106.0	89.9
סך המאזן	161.8	142.7

לוח מספר 2

פריטים מדו"ח רווח והפסד מאוחד

לשנה שנסתיימה ב־31 באוקטובר

מותאם להשפעת האינפלציה לפי מדד אוקטובר 1986

במיליוני ש"ח

	1986	1985
רווח לפני מיסים	19.5	11.6
מיסים על ההכנסה	11.3	8.4
רווח נקי	8.2	3.2

קנדה ישראל קנתה בזמן

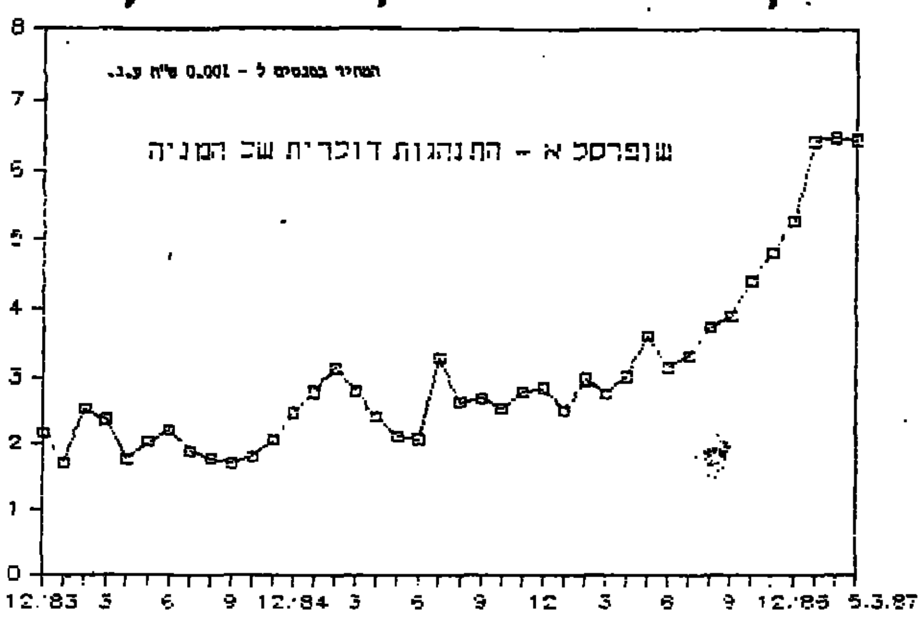

מאת יהודה שרוני

עד אוקטובר 1986 היתה לאומי פיא בעלת המניות ההיסטורית העיקרית בחברת שופרסל, והחזיקה ב־25 אחוז מזכויות ההצבעה. לקראת סוף אוקטובר, קיבלה לאומי פיא מחברת קנדה ישראל — שהינה אחת מבעלת המניות העיקריות בשופרסל, פנייה למכירת חבילת מניות שופרסל. שופרסל מגישה את הדוחות השנתיים שלה לחודש אוקטובר, ונראה כי קנדה ישראל ניחשה בתאריך הפנייה, כי שופרסל תפרסם דו"חות כספיים ריווחיים.

בתום משא ומתן קצר, החליט לבצע את העסקה, ולאומי פיא מכרה חבילת מניות שופרסל א, שהיוותה 8.5 אחוזים מההון ו־11.95 אחוז מזכויות ההצבעה, תמורת 4.8 מיליון דולר. שווי חבילת מניות זאת, במחירי הבורסה הנוכחיים הוא 7.7 מיליון דולר. פיא מכרה את חבילת המניות מתוך רצון לפזר את אחזקותיה. ומתוך הנחה שהמכירה נעשתה לפי מחיר כלכלי סביר.

כיום מחזיקה לאומי פיא ב־10 אחוז מההון וב־11 אחוז מזכויות ההצבעה בחברה. בעלי השליטה בחברה הם חברת פי.אי.סי. (חברה בת של אי.די.בי. פיתוח) המחזיקה ב־20 אחוז מהחברה, וחברת קנדה ישראל, המחזיקה ב־30 אחוז מהחברה. בעלת מניות נוספת היא "אילנות דיסקונט", מנהלת קרנות הנאמנות של בנק דיסקונט, המחזיקה ב־3 אחוזים נוספים.

לשופרסל שני סוגי מניות: הפעילות במניות בנות 2 שקל מזוהה עם לאומי פיא, והפעילות במניות בנות 10 שקל מזוהה עם "אילנות דיסקונט", אשר הגדילה בשבועות האחרונים, את אחזקותיה במניות.

הגרף של "מיטב" מראה כי מניית שופרסל א' עלתה ממחיר של 2.5 סנט למניה בתחילת 1986 למחיר של 6.4 סנט למניה כיום.

בנק ישראל
הפיקוח על הבנקים

דרישה להגשת דינים וחשבונות על החזקת אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי או בתאגיד החזקה בנקאית

לפי חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א – 1981

בתוקף סמכותי לפי סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א – 1981[1], אני קובעת לאמור:

1. יחיד או תאגיד החייב להגיש דין וחשבון למפקחת על הבנקים על החזקת אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי (לרבות תאגיד החזקה בנקאית) ביום 1 באפריל בכל שנה, ידווח לי על הפרטים הבאים:
   (1) שמו, כתובתו מספר תעודת הזהות שלו ומשלח היד שלו, ואם הוא תאגיד מספר הרישום ותחום עיסוקו;
   (2) אם המדובר בתאגיד, שמם ומענם של המנהלים ושל בעלי אמצעי השליטה בתאגיד המדווח;
   (3) כמות אמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי שבבעלותו הישירה;
   (4) כמות אמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי המוחזקת בשבילו על ידי שלוח או נאמן, שמו וכתובתו של השלוח או הנאמן;
   (5) כמות אמצעי השליטה בתאגיד בנקאי שבבעלות תאגיד אחר שהמדווח שולט בו;
   (6) אם המדווח פועל בעניין זה כשלוח או נאמן בשביל אדם אחר, שמו וכתובתו של אדם זה, ופרטים בדבר הסכם השליחות או הנאמנות;
   (7) אם קרוביו של המדווח מחזיקים אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי — שמותיהם וכתובותיהם;
   (8) אם המדווח פועל בתיאום דרך קבע עם אנשים אחרים בהחזקת אמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי — שמותיהם וכתובותיהם של אנשים אלה ופרטים בדבר ההסדר לפעולה מתואמת ביניהם לבין המדווח.
2. המען להגשת דינים וחשבונות האמורים הוא:
   המפקח על הבנקים
   ת.ד. 780
   בנק ישראל
   ירושלים 91007

גליה מאור
המפקחת על הבנקים

1 – ס"ח התשמ"א, עמ' 232, עמ' 320

ועד ראשי האוניברסיטאות

הודעה למועמדים לשנת הלימודים תשמ"ח

בימים אלו נשלחות הודעות קבלה למועמדים שעמדו בקריטריוני הקבלה הנוכחיים.

המוסדות להשכלה גבוהה מפנים את תשומת לב המועמדים כי אם לא ימצא פתרון למצוקה התקציבית של מערכת ההשכלה הגבוהה, ייאלצו המוסדות להתאים את היקף פעילותם לתקציב שיעמוד לרשותם, ועקב כך לצמצם את מספר המתקבלים לשנת הלימודים תשמ"ח וזאת ע"י העלאת ספי הקבלה.

אם תתממש אפשרות זו תבוטל קבלתם של מועמדים שנתוניהם נמוכים מן הסף החדש שיקבע, ומועמדים אלו יקבלו הודעות אישיות על כך.

המידע האמור בהודעה זו מצורף גם להודעות הקבלה האישיות הנשלחות למתקבלים.

מנכ"ל "הנדסת התפלה" פורש — יעבור ל"חיפה כימיקלים"

מאת יונתן שרמן

עמי כהן, מנכ"ל חברת "הנדסת התפלה", פורש מתפקידו בראשון באפריל ועובר לשמש כמשנה למנכ"ל "חיפה כימיקלים".

עמי כהן הצליח לחלץ את "הנדסת התפלה" מהמשבר, לאחר שהחברה נקלעה לקשיים עם עליית המיני לשלטון והיעלמות שוק ההתפלה האיראני. כהן משמש בתפקיד מנכ"ל החברה מזה יותר משנתיים, לאחר שקודם לכן שימש בתפקיד סמנכ"ל קבוצת הכור.

לדבריו, המעבר מ"הנדסת התפלה" שבבעלות "כימיקלים לישראל" ל"חיפה כימיקלים" נבע מהרצון לעבור מהסקטור הממשלתי לסקטור הפרטי.

חברת "הנדסת התפלה" תסיים את השנה במכירות של 21.5 מיליון דולר בהשוואה ל־10.5 מיליון דולר אשתקד ו־7.5 מיליון דולר בלבד לפני שנתיים, כאשר כהן הגיע לחברה.

עיריית אשקלון הקימה חברה כלכלית

מאת יהודה שרוני

עיריית אשקלון הקימה בימים אלה חברה כלכלית שתעסוק בפיתוח שטחי העיר, בתחומי התעשיה, הבנייה והתיירות. החברה תיכנס לשותפויות עם משקיעים, תיתן ערבויות והלוואות בנקאיות למשקיעים פוטנציאליים.

לצורך קידום פעולות החברה, העבירה עיריית אשקלון לחברה שטח של 600 דונם (מתוכם 500 דונם בחוף הים). החברה גם מתכוונת לשתף פעולה עם חברת אפידר, ועם מינהל מקרקעי ישראל, המחזיקים שטחי מקרקעין בהיקף של 2400 דונם.

להלן רשימה של פרויקטים שהחברה מתכוונת להוציא אל הפועל בתקופה הקרובה:

● מכרז לפרויקט "בוכמן" בחוף הים הדרומי של אשקלון. בפרויקט יושקעו 5 מיליון דולר, ובמרכזו תהיה הקמת מרכז תיירות רב שימושי, על שטח של 8500 מ"ר.

● ביצוע בניית מרינה באשקלון בהשקעה של 15 מיליון דולר. במרינה יהיה מקום ל־600 כלי שיט. ויתכן שחברת החשמל תשקיע בו 4 מיליון דולר.

● פרויקט בנייה של 100 יחידות דיור בסמוך לחוף הים.

הבנקים המסחריים יהיו סגורים ביום א' הבא

הבנקים המסחריים הפועלים ברחבי הארץ, למעט הבנקים באיזור ירושלים, יהיו סגורים ביום א' הבא, לרגל חג הפורים, כך עולה מחוזר שהועבר בימים אלה על ידי הפיקוח על הבנקים. יום א' לא ייחשב כיום עסקים בכל רחבי הארץ וגם הבנקים בירושלים ירשמו פעילות שיבוצעו ביום א', על פי ערך יום ב'.

יהודה שרוני

— היהלום —
אגודה שיתופית לביטוח הדדי
של
חברי בורסת היהלומים הישראלית בע"מ

הזמנה

לאסיפה כללית שנתית של האגודה

שתתקיים ביום שלישי 31.3.87 (א' ניסן תשמ"ז) בשעה 13.30 בדיוק, באולם הבורסה.

על סדר היום:

1. דין וחשבון של הועד, על פעילות האגודה ומצב עסקית.
2. דין וחשבון ועדת הביקורת.
3. ויכוח כללי.
4. אישור מאזן האגודה ליום 31.12.85.
5. בחירות ועד האגודה.
6. בחירות ועדת הביקורת.
7. מינוי רואה חשבון האגודה.
8. שונות.

הערה: במידה ולא יהיה נוכח מניין חוקי במועד הנ"ל, תדחה האסיפה בשעה, דהיינו לשעה 14.30 ותתקיים באותו היום, ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.

בפקודת ועד האגודה
ז. מהיר, מזכיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"
רח' שדר' פלמר 1, חיפה
טל: 668188, 664690

הודעה

(לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965).

ניתנת בזה הודעה כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל על ידי זוהר זכריה ושרה בקשה להקלה/בגוש 10546 חלקה 145 בגבעת רילף טבעלית

שם ומספר התכנית הלה על המקרקעין נשוא הבקשה: ג/945

מהות ההקלה/הקמת בית מגורים בסטיה של עד 6% מאחוזי הבניה המותרים.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישה לועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

שלמה עובדיה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה
"מורדות הכרמל".

שיר שמח

קונפיטורות על טהרת הפרי ורטבים מעולים, סירופים מובחרים ויינות

משובחים, ממתקים, פיצוחים, קפה ו... בפעם הראשונה, השוקולדים המובחרים של "ורד הגליל".

הכל ויותר בחבילות השי היוקרתיות

של 778, אותם תוכל לבחור בכל גודל והרכב לפי הטעם והתקציב.

778 בית יצחק

ישירות בבית יצחק:
053-27778, 053-38778

לפרטים והזמנות:
03-806161 סניף מטע — ת"א.
04-720784 סניף מטע — חיפה.
02-527021 סניף מטע — ירושלים.
057-78869 סניף מטע — ב"ש.
063-34683 סניף מטע — השרון.
063-34677 ביח"ר מטע — מח' שיווק.

גלי נסים

صكا من الأهل

מכתבים למערכת הארץ

יושבים על הזנב

בראיון עם הפרופ' עמנואל סיוון על התסיסה בשטחים ("הארץ", 19.2), העלה גדעון אלון גרסה המיוחסת לקציני־צה"ל, בדבר "קשר בין גורמים פוליטיים לאומניים בתוך הקו הירוק לבין תלמידי המכללות בגדה".

"אינני מאמין", השיב הפרופ' סיוון, "שגורמים פוליטיים כמו רק"ח והרשימה המתקדמת יסתבכו בעידוד לביצוע פיגועים, כי הם יודעים היטב ששירותי הביטחון 'יושבים להם על הזנב'."

הרי לנו גילוי: שירותי הביטחון יושבים על זנבותיהן של מפלגות פוליטיות חוקיות, שיש להן סיעות בכנסת. ללמדך, שבישראל ייתכן מצב, שבו יקשרו ראשי השירותים החשאיים קשר נגד מפלגה חוקית לכל־דבר, יעבירו ממצאים, יציגו אותם כדרכו: מרמה בפני הממונים עליהם ויגררו את הכמעט לפעולות של רדיפה ודיכוי נגד נבחרי העם.

במצב כזה ייתכן גם, שהנבחרים־הנרדפים יבקשו את הגנתו של בית־המשפט. או יתייצבו נציגי השירותים החשאיים בפני השופטים, ובתירוץ שכיח של "טעמי ביטחון" יציגו בפני השופטים "חומר חסוי" — עד כדי כך חסוי, שאסור להציגו בפני הנבחרים־הנרדפים.

משניים מראשי הרשימה המתקדמת לשלום — המנוח ריאח אבו אל־עסל והפרקליט כמאל דאהר — נשללה הזכות האלמנטרית לצאת לחו"ל. נשללה מהם גם הזכות לענות על הטענות ולסתור את האשמות שהעלו נגדם השירותים החשאיים, שכן הטענות והאשמות האלה חסויות לחלוטין. השב"כ ראה בזה סכנה היפותטית: שר־הפנים אז, הרב יצחק פרץ, אישר בחתימתו את הבקשה ושלל מן השניים את האפשרות לצאת לחו"ל. כל זאת, בהסתמך על תקנות ההגנה לשעת־חירום (1945).

להיווכח, שחוקר בעל מוניטין כפרופ' סיוון, נכשל הפעם בראייה כה מצומצמת וצרת־אופקים.

חיים הנגבי
מזכיר סיעת הרשימה המתקדמת לשלום
ירושלים

חרושת שמועות מוטעות

מסע הסעייה שיטתי ומגמתי, שנושאו "חנינה לאסירי המחתרת", הוא כנראה המניע את מיה דן ("הארץ" 3.3) לעוץ עצות לנשיא ולקבוע כי "פעילותו בנושא זה כבר עד עתה העמידה בספק את רצינות שיקול דעתו".

העובדות הן, שמכלל 28 עצורי המחתרת — זכו שמונה להקלה כלשהי בעונשם מטעם הנשיא (רובם על ידי המרת 3 חודשים במסגרת מתקופת מאסרם במאסר על תנאי). אף לא אחד זכה בחנינה במובן של מחיקת עבירה. יתר אסירי המחתרת שכבר שוחררו מן הכלא סיימו את ריצוי מאסרם בלא שהנשיא הפחית מעונשם.

חצי שנה עמדו המעוניינים בשל־טיהם ובעצמותיהם בניסיון ללחוץ למען מתן חנינה. הנשיא הודיע מלכתחילה כי לא יסבול שום לחץ והשעה כל טיפול בבקשות החנינה לאסירי המחתרת. כל הניסיונות להשיג ולוא "מתיחה" קטנה לא הזיזו את הנשיא מהחלטתו כי לא ידון ולא יטפל בבקשות תחת לחץ. עמדתו הבלתי מתפשרת של הנשיא בנושא זה היא שהכבידה לבסוף על המפגינים, ולא להיפך. לא מהתפ־גנות ולא מחרושת השמועות המוט־עות המופצות עתה.

נשיא המדינה אינו מתרשם. הוא ידון בכל בקשה ובקשה לגופה, על בסיס אישי וענייני, כפי שהוא נוהג בכל בקשות החנינה המוגשות לו.

עמי גלוסקא
דובר נשיא המדינה
ירושלים

תזמורת צמרת

נתן דונביץ מנסה לספר "איך עושים תזמורת" וקובע עובדות על אורחיה, סולניה, מנצחיה והנהלתה (מוסף "הארץ", 21.2).

נכון שישראל אינה אותה "מדינה בחיתוליה" ו"נקודת אור" כפי שהיתה לפני 25—30 שנה. למרות זאת אין הדבר משפיע על בואם של אמני הצמרת לישראל. ענקי הביצוע העולמיים פוקדים את הפילהרמונית לעתים מזומנות. הסיבה העיקרית לבואם היא הרמה הגבוהה של התזמורת הישראלית.

כותב דונביץ: "אמני צמרת לוקחים עתה הון עתק עבור מופע ואין להם סנטימנטים בנושא הכספי". כל זה נכון לתזמורות אחרות, אבל לא לתזמורת הפילהרמונית הישראלית. לתזמורת שלנו יש להם סנטימנטים. ברנשטיין, שולטי וברנשטיין לא דרשו אפילו אגורה שחוקה בעבור מופעיהם עם התזמורת. מנצחים אחרים כאבאדו, צ'ונג וסינופולי מסתפקים כאן בשביעית מהמחיר שהם נוהגים לקבל במקומות אחרים.

דונביץ מעלה בכתבתו, כמה רמזים בדבר הנהגתה והנהלתה של התזמורת הפילהרמונית. יש לדעת: סיבה חשובה נוספת לבואם של אמני צמרת לתזמורתנו נעוצה במבנה הייחודי של הפילהרמונית, השונה מכל תזמורות אחרות בעולם. כלומר: תזמורת המנוהלת על ידי נגנים. זו עובדה שהוכיחה את עצמה במשך חמישים השנים האחרונות.

יעקב מישורי
הנהלת התזמורת הפילהרמונית
תל אביב

קולנוע / רחל גורדין

פול ניומן, מרי אליזבת מסטרנטוניו וטום קרוז — שותפים למשחק ב"צבע הכסף"

מקץ עשרים וחמש שנה

"צבע הכסף", קולנוע רב חן, ת"א

הטלוויזיה הביאה עתה מהדורות לסרטים ישנים, שחלקם לא זכו בהצלחה מרובה בתקופה בה נעשו. "אדי פלסון" — שנעשה על ידי רוברט רוסן ב־1961, בכיכובו של פול ניומן — נחשב בזמנו כסרט בינוני למדי, הנוקט בריאליזם פסי־כולוגי שחוק, ושואף לומר יותר ממה שהטכניקה שלו מסוגלת לבטא. מרטין סקורסזה ("נהג מונית", "שיגעון של לילה" ועוד), השייך לדור שגדל על הטלוויזיה, עשה המשך ל"אדי פלסון", בכיכובם של פול ניומן והכוכב התורן של הקולנוע הצעיר, טום קרוז ("אהבה בשחקים"). "צבע הכסף" משתמש בדמות הראשית מ"אדי פלסון", לאחר עשרים וחמש שנה, אך פונה לספר סיפור חדש. על אף משחקו המצוין של פול ניומן, שהשנים היטיבו עימו, ועל אף כשרונותיו של סקורסזה כבימאי, לא נראה שהסרט מצליח לחרוג מן המאסה הגדולה של הקולנוע המסחרי. זה סרט "כמורך", אך לא יותר מזה. את ההצלחה העצומה של הסרט בארה"ב יש לזקוף, כנראה, לצירוף המר־פלדי של פול ניומן המזדקן עם טום קרוז הנמצא כרגע בשיא, יותר מאשר לזכות המקוריות והתנופה המיוחדים לסקורסזה.

ההצטיינות בתחום מסוים, כשהיא באה באופן טבעי, היא נושא אהוב על האמריקאים. יש להם אפילו בי־טוי מיוחד לכך: "טבעי". (זה היה גם שמו במקור של הסרט שנקרא אצלנו "הטוב בכולם"). ב"צבע הכסף" משתלב נושא זה בסיפור שמאחורי הקלעים, וגורם למבקרים להפליג בהקבלות בין הסרט ובין החיים. ניומן הוא שחקן ביליארד "טבעי". אך טום קרוז הוא כוכב "טבעי", המביא כיום קהל רב לבתי הקולנוע. פול ניומן, הכוכב של הקולנוע האמריקאי, לוקח בסרט זה את טום קרוז תחת חסותו ומכניס אותו בסוד אמנות המשחק. איש אינו יודע מה עבר על אדי פלסון במהלך עשרים וחמש השנים שחל־פו. אך כל אחד יכול לראות שפול ניומן של היום (הוא עתה בן 62) אינו מבייש את הכוכב השופע חיוניות של "לפתע בקיץ האחרון", "החתולה על גג פח לוהט", "פרא מבני אלוהי", או "צעירי הכרך". גם כשחקן ב"פסק דין" (1982) וגם כבימאי ("רחל, רחל", "השפעת קרני גמא על ציפורני החתול", "האבי והבור") התפתח ניומן וזכה בבשלות. ב"צבע הכסף" אפשר לראות את השפעת ניסיון השנים על כשרונו ה"טבעי".

החיוניות האנרגטית שאפיינה את פול ניומן הצעיר, או את מרלון ברנדו הצעיר, היא גם סגולתו העיקרית של סקורסזה כבימאי. "רחובות זועמים", "נהג מונית", ואפילו "שיגעון של לילה" שהינו סרט מסוג אחר, הכילו איזו חיוניות, אירונית, זעם על סף התפרצות, שלא היו חייבים לבוא לביטוי דווקא בתוכן. ב"צבע הכסף" הוא עדיין נוגע בטיפוסים מפוקפקים החיים בשולי החברה, אך התנופה והזעם לא מורגשים כאן. במקום זה הוא שוקע בצילומים מגרשים של שולחן הביליארד, שבוודאי יהיו מעניינים לחובבי משחק זה, אך בפני עצמם יש בהם מיתולוגיזציה האופיינית לסרט האמריקאי (ראה הצילומים בתנועה מואטת של משחק הבייסבול ב"הטוב בכולם"). סקורסזה מצלם את אולם התחרות כפי שמצלמים כנסיה. לצילום כזה היה טעם בסרט כגון "האיש שהימר על חייו" — סרט שהציג את המשחק, ואת ההתגרות־בגורל, כפעולה דתית־כמעט של מאמץ לגבור בכוח הרצון על חוקי ההיגיון. ב"צבע הכסף" אמנם מעיר הגיבור כי "כסף שזוכים בו במשחק טעים כפליים מכסף שמרוויחים בעבודה", והוא מרשה לעצמו לעבור תהליך של תבוסה והרס־עצמי בטרם הוא מתגבר למאבק. אך מכאן ועד לגאולה העצמית שגילו מבקרים בסרט — עדיין דרך ארוכה.

הארץ ממליץ

תל־אביב

סרטים מיוחדים

קיץ (לב 1) — סרט רגיש של אריק רוהמר ("ירח מלא בפריז") המתאר את חופשת הקיץ של נערה פריזאית הסובלת מבדידות. הרבה שיחות, דמויות אמיתיות ומשחק מצוין.

כס הדמים (פריז) — גירסתו של קורוסאווה ל"מקבת" נעשתה בשחור־לבן ב־1957. יפה מאוד מבחינה חזותית.

ג'ינג'ר ופרד (הקולנוע) — פליני עורך חשבון עם הטלוויזיה, בעזרת ג'ולייטה מאסינה ומרצלו מסטרויאני, בסיפור על צמד רקדני סטפס מזדקנים.

שיחות מלוכלכות (דיזנגוף 2) — סאטירה קנדית שנונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, והפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

סרטים טובים

שתי אצבעות מצידון (התעודה הישראלית) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתקופה המתוחה של מלחמת לבנון, כפי שהיא משתקפת בעיני החייל הפשוט. בבימויו של אלי כהן.

מונה ליזה (דיזנגוף 3) — גנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורת עור. ב"סרט אפל" של ניל ג'ורדאן. משחק מצוין של בוב הוסקינס.

סרטי בידור

קרוקודייל דנדי (דקל) — קומדיה קופתית לכל המשפחה, על צייד תנינים קשוח המארח עיתונאית אמריקאית בערבה האוסטרלית, ובתמורה זוכה בביקור ב"ג'ונגל" הניו־יורקי, והצלחה.

ג'ק פלאש המקפץ (גת) — עובדת מחשבים בבנק נקלעת לעלילת ריגול מסתורית ומשעשעת, בכיכובה של ווּפי גולדברג המלאה חיוניות.

מלקולם (חן 3) — סרט אוסטרלי חביב, על גאון־מכונאי המבצע שוד בנק באמצעות שלט־רחוק ומאפרות. משחק טוב.

בלשע אתמול היום (חן 2) — סיפור חייו של בחור יהודי טוב, שאביו גנגסטר ואמו עורכת מסיבת־פסח במסיבת הבר־מצווה שלו. סרט קברי של טד קוצ'ף.

ירושלים

המכבסה הישראלית שלי (סמדר) — סרט של סטיבן פרירס עוסק בחיי משפחה פקיסטנית בדרום לונדון, הנוגע בקשר שבין הבדלי מעמדות, הגזעים, מין ומדיניות.

קרוקודייל דנדי (אור 1) — ראה דקל ת"א.

חיפה

חנה ואחיותיה (אמפיתיאטרון) — קומדיה ניו־יורקית של וודי אלן, על יחסים משתנים בתוך משפחה אחת. חום, הומור ואופטימיות. נעים.

המכבסה הישראלית שלי (שביט) — ראה סמדר ירושלים

ג'ק פלאש המקפץ (אורלי) — ראה גת ת"א

קרוקודייל דנדי (פאר) — ראה דקל ת"א

"כל העולם קם על רגליו והריע"

אבי יפרת, דינה אלדור, פנחס פוסטל
בשיתוף קרן ת"א לפיתוח והסינימטק הישראלי ת"א
בחסות ה.מ. מר אלן פיירה, שגריר צרפת בישראל
גאים להציג:

NAPOLEON

יצירת המופת של אבל גאנס 1927

היכל התרבות, יום ב' 6.7.87 וביום ג' 7.7.87

לתקופה מוגבלת ניתן לרכוש כרטיסים ב־3 תשלומים

שירות, מאיר & שקולניק

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 6
ג'וזפה סינופולי
מנצח
ולטראוד מאייר
מצו־סופרן
גלן ויקרס
טנור
בתכנית מיצירות:
שוברט ומאהלר
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה א': יום ב', 10.3.87
סדרה ב': יום ד', 11.3.87

קונצרט למנויים מס' 7
ג'וזפה סינופולי
מנצח
ולטראוד מאייר
מצו־סופרן
גלן ויקרס
טנור
בתכנית מיצירות:
שוברט ומאהלר
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ד': יום ה' 12.3.87

קונצרט למנויים מס' 8
ג'וזפה סינופולי
מנצח
ולטראוד מאייר
מצו־סופרן
גלן ויקרס
טנור
בתכנית מיצירות:
שוברט ומאהלר
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ה': מוצ"ש, 14.3.87

קונצרט מיוחד
במלאת ל"הדסה" 75 שנה
מנדי רודן
מנצח
אידה הנדל
כנרת
בתכנית מיצירות:
פ. ברהמס, בראהמס ובטהובן
ירושלים, בנייני האומה
יום א', 15.3.87, 9.00 בערב

מוסיקה קלסית קלה
קונצרט מס' 4
דב זלצר
מנצח
יהורם גאון
זמר
גילה אלמגור
קריינית
המקהלה הלאומית "רינת"
בהדרכת סטנלי ספרבר
בתכנית:
דב זלצר: קטעים מיצירותיו
תל־אביב, היכל התרבות
יום ד', 18.3.87, 8.30 בערב
הכניסה לקונצרט זה רק כנגד כרטיסי לקונצרט מס' 4 בסדרת מוסיקה קלסית קלה

קונצרט מיוחד
במסגרת
"שבוע האמן הצעיר"
זאב דורמן
מנצח
שלו עדאל
נגן צ'מבלו
איתן גלוברזון
פסנתרן
בתכנית:
באך: קונצ'רטו לצ'מבלו
פרוקופייב: קונצ'רטו לפסנתר מס' 3
דבוז'אק: סימפוניה מס' 8
תל אביב, היכל התרבות
מוצ"ש, 21.3.87, 8.30 בערב

הודעה לשוחרים למנויים שבידיהם כרטיסים שלא נוצלו החזרה הכללית

שהוכנה ל־10.3.87, התבטלה עקב הופעת הבלט הוינאי בהיכל התרבות

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל מוסיקלי: יואב תלמי

"פסטיבל אמדיאוס אביב"
אפריל 1987 — 4 קונצרטים
יואב תלמי, מנצח, **ז'אן ברנרד פומיה, קלוד פרנק, ארנן ויזל, דניאל גורטלר, יוסף קליכשטיין**, פסנתרנים
הקונצ'רטות לפסנתר מאת מוצרט

לפי דרישת הקהל נפתחה סידרה נוספת!
נמשכת מכירת המנויים במשרדי התזמורת הקאמרית הישראלית, "בית אסיה", רח' וייצמן 4 ת"א, בין השעות 9—15. טל. 03—210102
ובקופת תיאטרון ירושלים.

נמשכת מכירת הכרטיסים "מקהלת נערי וינה" בת"א: בסינרמה.
ירושלים, חיפה, עין השופט, רחובות, עכו ואיילת השחר

החלה מכירת הכרטיסים ל"ז'אן — פרנסואה פאייאר ותזמורתו".
ת"א: 24,25 במאי.
ירושלים: 31 במאי.

תיאטרון ישראל

הערב יום א' 8.3
תיאטרון הבימה:
מירלה אפרת, 17.30, 20.30
בימרתף: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
מיכאל קולהאס — הקאמרי קידוש — בצוותא
אני לא רפפורט — בה"ל חיפה
התיאטרון העירוני חיפה:
אני לא רפפורט — (14)

הקאמרי
במה 3 באולם צוותא

המסע של אמא טאבורי
מאת ג'ורג' טאבורי

בימוי: ג'ק מסינג'ר **נוסח עברי:** רבקה משולח **תפאורה:** אדריאן ווקס **תאורה:** אבי צברי
משתתפים: דמי ברוך, קרול מרקוביץ, רונית פורת, בת־שבע נועם
המבקרים פה אחד: "הצגה מדוייקת", "מסע תיאטרלי נדיר".

"הבימוי של ג'ק מסינג'ר מעודן, דייקני, רב דמיון. עבודה למופת... הברקות של הומור פרוע..." (ידיעות אחרונות)

"דמי ברוך מצליח בוירטואוזיות ובכוחן להרעיד מיתרים בליבנו... איכויות מצויינות של השחקניות רונית פורת ובת־שבע נעם... קרול מרקוביץ מצויין... מסע תיאטרלי רגיש." (מעריב)

"מסע מכושף, ריאליסטי ודמיוני בו זמנית... הצגה מרתקת, מסוגננת היטב ואמינה". (על המשמר)

"טאבורי מצליח להפוך את הסבל האנושי הבלתי אפשרי בשואה למשהו מובן, אנושי ומרגש". (הארץ)

"ההצגה ראויה לשבחים רבים בשל השגי הבימוי, התפאורה והמשחק שבה". (קול ישראל)

"ההצגה היא הישג לתיאטרון הקאמרי, לבמאי ולצוות השחקנים". (דבר)

"הבמה מהממת בעצמתה". (חדשות)

מוצ"ש 14.3 ★ יום א' 15.3 ★ יום ג' 24.3 ★ יום ד' 25.3

כרטיסים בקופת התאטרון הקאמרי, טל' 233335, ובקופת צוותא, טל' 250156/7
הכינו כרטיסים מראש!

התיאטרון של תל־אביב

פנחס פוסטל • ליליאן שרן • משה יוסף מציגים:
"ארועי אביב 1987"
בברכת העיר ת"א־יפו

בחסות:
ראש עיריית ירושלים
מר טדי קולק
ראש עיריית ת"א־יפו
מר שלמה להט
ראש עיריית חיפה
מר אריה גוראל

בלט
בית האופרה
של וינה

70 משתתפים
5 טון ציוד

BALLETT DER WIENER STAATSOPER

תכנית א': תמונות וינאיות ע"י שטראוס, מוצרלה וינטואל, שיר ערש (קיליאן־ברג)
תכנית ב': יצירות ידי קיליאן (מוסיקה יאנצ'ק, היידן, ברג)

תל־אביב "היכל התרבות"
יום ב' 10.3 ב־20.30 — תכנית א'
יום ד' 11.3
ב־16.30 תכנית א' ב־21.00
תכנית ב'
כרטיסי "רוקח" 248844 אבן־גבירול 90, קסטל 444725 אבן־גבירול 153 ת"א "השורך" 494786 סוקולוב 86 רמה"ש
כרטיסים באשראי: 239258 221792 טל'

חיפה
"אודיטוריום"
יום ה' 12.3 ב־21.00
תכנית א'
הזמנת כרטיסים ראשית:
"צרבר" 04-384777
מרכז הכרמל והסוכנויות

ירושלים
"תיאטרון שרובר"
מוצ"ש 14.3 ב־20.30
תכנית א'
יום א' 15.3
ב־16.00 — תכנית א'
ב־21.00 — תכנית ב'
הזמנת כרטיסים ראשית:
"ביטמן" 02-221624
שמאי 8
וביתר משרדי הכרטיסים

AUSTRIAN AIRLINES
הזמנות בטלות — ועם ידידינו הסליחות.
03-664419, 656605

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המכת רופאים במקרים דחופים מ־5 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052"541333
נתניה 823333
רחובות 08"451333
בני"ם 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08"221022
באר שבע 057"74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
ביום ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03"433300, 08"433500

שח"ר — שירות רפואי בית —
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218896
מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכוון בלי שק"ם — שירות רפואי לקטנים
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19.
טל' 03"7549111 "שקשר" קוד מנוי 222

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר)
טלפון: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתשלום שלפני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03"284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 25.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

חיפה:
רח' הנמל 26, קומה ג', טל' מס' 04—521245 שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00

קופ"ח לבית —
שירות מיניים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548575
איזורית 7549111 1580

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053"35316
באר־שבע 057"418111
מרכז רפואי בת־יעקב 08"223958

מרכז סיוע לקרבנות אונס
(24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02"245554
חיפה טל' 04"382611

יד ביד — ארגון קשבת לילד ולהורים
תל אביב "לילד" 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00, 222732
ירושלים 243358
חיפה הנקרה — 229488
הגליל המערבי 04"922222

מרכז סיוע למבוגר לחוץ מטעם "מטפלים":
א' רזה 11.00—15.00
ב' ג'ר 16.00—18.00
טל' 220031

רח' גאמו 15 תל־אביב

תורנות בתי־חולים

תל אביב: רופא — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים: מקור חולים — (כירורגיה)
הדסה ע"כ — (ילדים, עיניים, א.א.ג)
שערי צדק — (פנימית, נשים, אורתופדיה)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב: אתה דיזנגוף 165 224717
קופ"ח כללית אמסטרדם 7 2251421
ירושלים: צופתי גילה מול המארק 766943
חיפה: יבנה אבן סינא 7 672288
חולון: אהרון הגר"ין 52 889153
בת ים: נבי בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן: קופ"ח כללית הניתור 25 782537
נתניה: הנשיא שד' ויצמן 36 25639
פתח תקוה: קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות: הרמן סמנת מודיעין קרית מוצקין 715136
חדרה: צליק הר מנשאל 336323
רחובות: מקדונת בנימין 23 457991

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הכרות, משפחה, מיניות — אנונימי מגיעה.
ימים ב' ג' ד' — 16.00—19.00
רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' וד' 16.00—19.00 רח' המגנים 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגר

02—528231–2 03—432777 04—549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

☐ 08.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
☐ 08.03 שעת כושר
☐ 08.15 תלמוד
☐ 08.40 מסך לספרות (יסודי) — השיר וצליל
☐ 09.00 אנגלית ו'
☐ 09.20 השעה שלנו — רב הזהב (ב)
☐ 10.00 שעת כושר
☐ 10.10 אנגלית ז'
☐ 10.30 פרפר בזמר — היזר פורים
☐ 11.00 חשבון ה' — השארית בחילוק
☐ 11.15 צרפתית
☐ 11.30 גיאוגרפיה של ארץ ישראל (ב)
☐ 12.00 ספרות (חטה"ב) — בוץ' השמרטף
☐ 12.25 אנגלית ט'
☐ 13.00 אנגלית י'
☐ 13.30 מוסיקה — גיטרה
☐ 14.00 טלטקסט — חדשות קול ישראל
☐ 14.05 שעת כושר
☐ 14.15 בלי סודות
☐ 14.40 אנגלית
☐ 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: מולקולות החיים; אנס ברמול, אינטליגנציה מושג מורכב
☐ 15.55 רחוב סומסום
☐ 16.25 השבוי מנורה — סדרה
☐ 17.00 ערב חדש

כללית

☐ 17.30 מתגלגלים — מאחורי הקלעים של קרקס תיאטרון נודד
☐ 18.00 לאקי ברמול — מערבון באנימציה
☐ 18.30 (ע) קיצור החדשות
☐ 18.32 (ע) רוצה פתרון
☐ 18.45 (ע) חידושים והמצאות: אנרגיות הרוח
☐ 19.00 (ע) יומן השבוע
☐ 20.00 כותרות מבט
☐ 20.02 עד פופ — עם אלביס קוסטלו
☐ 20.30 תביעות קטנות
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.30 שושלת — סדרה
☐ 22.20 סוף ציטוט
☐ 23.00 גבול הדמדומים — אירועים בדיוניים
☐ 23.25 פסוקו של יום וחדשות

ירדן ערוץ 6

☐ 17.30 סרט קולנוע צרפתית
☐ 19.00 חדשות בצרפתית
☐ 19.15 לקט שירים
☐ 19.30 חדשות בעברית 19.45 לקט שירים
☐ 20.00 חדשות בערבית
☐ 20.30 מי הבוס? (סדרה קומית)
☐ 21.10 היום בו השתנה היקום (דוקומנטרי)
☐ 22.00 חדשות באנגלית
☐ 22.20 בתו של ספרטילד (סרט)

לבנון ערוץ 12

☐ 13.30 חיים אחרים (סדרה)
☐ 14.00 מועדון 700
☐ 14.30 מעשיות משמחות (ערבית)
☐ 15.00 סרט (ערבית)
☐ 16.30 אי המטמון (מצויר) 17.00 הבית המטופף (מצויר)
☐ 17.30 הרפתקות עם בוב הופ
☐ 18.00 מאגקי (סדרה)
☐ 18.30 כפיות של כסף (קומי) 19.00 60 דקות
☐ 20.00 תוכנית עם גלדיס נייט
☐ 21.00 סרט: "חקירה בלהואנה" עם בוב הופ
☐ 22.30 מעשיות משמחות (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

☐ 06.02 צלילי בוקר
☐ 07.09 בהאזנה נינוחה
☐ 09.00 קונצרט בוקר
☐ 11.57 מגישים שיר
☐ 12.00 אמנים באולפן
☐ 13.05 בהאזנה נינוחה
☐ 15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
☐ 16.00 מוסיקה ליום ראשון
☐ 18.00 למי סימפוניה לה מה טוב
☐ 19.00 מוסיקה קלאסית קלה
☐ 20.05 אינטרלוד — רגע מוסיקאלי
☐ 20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי
☐ 22.30 מן המקורות
☐ 23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

☐ 15.30 השכלה ודעת לכל

רשת ב'

☐ 16.05 רדיו־קשה
☐ 17.10 שירים עבריים
☐ 17.20 האוניברסיטה הפתוחה
☐ 18.06 מנחת ערב — הווי וחגי ומסורת
☐ 19.05 מחשבת ישראל
☐ 19.30 שידורים לעולים
☐ 22.05 התפוח והעץ
☐ 18.06 מסיבת עיתונאים
☐ 18.45 היום בספורט
☐ 19.00 היום הזה
☐ 19.35 עם ישראל
☐ 20.05 שלום לבן דודי
☐ 22.05 צמוקים ושקדים
☐ 23.05 צלצול שלישי

רשת ג'

☐ 18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
☐ 21.05 אורח עתיק — שירים שלא נס ליחם
☐ 23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

☐ 15.05 טעם של פעם
☐ 16.05 קו פתוח לשר האוצר משה ניסים
☐ 17.00 ערב טוב ישראל
☐ 18.05 שעה קלה על כלכלה
☐ 18.45 מפשלש — עיונים בענייני השעה
☐ 19.05 רדיו ספורט
☐ 20.05 עושים מדינה
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.30 אוניברסיטה משודרת — הגורם הסטטיסטי
☐ 22.05 על הדבש ועל העוקץ
☐ 23.05 עשרים וארבע — והוא שהיה
☐ 23.55 שיחות חצות — עם העיתונאי ברזדזר ימיני
☐ 00.05 ציפורי לילה משוחחות

אפ־אם

☐ 20.05 בצר והצי — ריאיונות ישירים משחקני וחצי הגמר בכדורסל

שידור קבוע

רשת א'

07.30 דרך קל — עברית קלה
08.05 חוגה
08.30 משפט דאמינוק — שידור חי
14.06 בראש צעיר — מגאזין לילדים
15.30 השכלה ודעת לכל
16.05 משפט דאמינוק — שידור חי

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הקשת־מגאזין יומי
11.30 סע לשלום
12.10 אלף־אלף בב'
13.00 בוצי הזמר־חדשות הפזמונים
14.00 בת צחוק — הווי ההומור
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים ושערונים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בוקרה לאריק־להיטים
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־פזמונים
09.05 מה כבר השעה
10.05 קבעים מי יודע
11.05 אנחנו יומיומית
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק ביטי חול
14.05 מזמן חזר
15.05 הדש, הדיש והמחודש
16.05 הצגה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מקומים עין־מידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אלה בוקר
10.05 המסקה עשר
11.05 נכון לעכשיו
13.05 אתר אתר מוסנים ישראלים
14.05 הדרה־יומי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחר הצהרים־שירים
17.00 ערב טוב ישראל

גלי צה"ל — שידורי אפ־אם

20.05 מכבוצה בבסיס
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

סיון — הבעיה השלישית שלי 5.00, 7.30, 9.40
אסתר — הבגד 5.00, 7.15, 9.40
בית לסין — בנוה 11.15 בלילה
בן יהודה — ניגנט בחוף 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — סינלית הן כמולות 4.30, 7.15, 9.30
גת — ג'ק פלאש המקפץ 5.00, 7.15, 9.40
דיזנגוף 1 — המשימה 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2 — שיחות מלוכלכות 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 3 — זיכרונות אהבה ממדינה 11.00, 1.30, 4.45, מונה ליזה 7.15, 9.45
דקל — קרוקודייל דנדי 7.15, 9.30
הדרייב אין — נעורים במלכות 7.15, 9.30, סרט סקס 12.00 חצות
הוד — הנערים במלכוד 4.30, 7.15, 9.30
הקולנוע — ג'ינג'ר ופרד 4.30, 7.15, 9.30, סרט מסטן 11.45 בלילה
רב חן:
חן 1 — צבע הכסף 4.45, 7.15, 9.45
חן 2 — בלשע אתמול היום 5.00, 7.25, 9.45
חן 3 — מלקולם 5.00, 7.30, 9.40
חן 4 — קסימה במולה 11.00, 2.00, 4.30, 7.15, 9.40
חן 5 — הסימה בעינה 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.45
לימור — לשות בעד תשוקה 2.00, להתחתן שניו 7.15, 9.30
לב 1 — מרץ, מוסקיטו 2.00, 5.00, 7.15, 9.40
לב 2 — קיץ 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 3 — בתר בי 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 4 — הקשר הנדבני 2, 5, 7.40, 9.40
מוזיאון ת"א — שואה 15.00
מקסים — חנה לנערים 4.30, 7.15, 9.30
מרכז התעודה הישראלית — שתי אצבעות מצידון 10.00
סינמה 1 — חנה ואחותיה 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — בכבו 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק — השואה חלק א' 7.00, הצ'ישי בשעה חלק ב' 9.30
פאר — מטחן מכוון 4.30, 7.15, 9.30
פריז — כס הדמים 2, 4, 7.15, 9.30
צפון — סטר לגל ששבים סרט הפתיחה: עם הווד
שחף — מלנון 4.15, 7.00, 9.30
המגן — מוכרנאוס 7.30, 9.40
תכלת — דקה להצות 4.30, 7.00, 9.35
תל־אביב — האוצר מארץ האוש 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — האוצר מארץ האוש 4.30, 7.00, 9.00
אוריאל — צבע הכסף 4.15, 6.45, 9.15
אור 1 — קרוקודייל דנדי 4.30, 7.00, 9.00
אור 2 — זאב אמריקאי בלונדון 7.00, 9.00
אור 4 — בלוז מארחן 4.30, מסריך אלמוני 11.15
אור 5 — הנערה בעלת השיער האדום 4.30, 7.00, 9.00
אורגיל — טיפול מיוחד 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — הטוב הרע והמכוער 5.00
ברקן מכב עליון 8.00, מ.א.ש. 9.45
בירה — הקשר הנדבני 5.15, 7.15, 9.15
כפיר — פלמון 4.30, 7.00, 9.15
מיטשל — הזכב 7.00, 9.00
עדן — ניגנט בחוף 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — המכבסה הישראלית שלי 7.00, 9.15
רון — מוצרך מוסקיטו 4.30, 7.00, 9.15
תיאטרון ירושלים — הבוזות 6.45, 9.15, שואה חלק א' 6.30

רמת־גן גבעתיים

אואזיס — צבע הכסף 4.30, 7.00, 9.40
אורדע — ניגנט בחוף 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — כלבי הקש 9.40
הדר — האוצר מארץ האוש 4.30, 7.15, 9.30
לילי — פלאטון 4.30, 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — ג'ק פלאש המקפץ 5.00, 7.25, 9.45
גן 2 — המכבסה הישראלית שלי 4.45, 7.00, 9.40
גן 3 — כולם נפלו על הראש 5.00, 7.20, 9.40
גן 4 — בלשע אתמול היום 5.00, 7.10, 9.40
שבים — הסימה בעינה 7.15, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — פלטון 4.15, 7.00, 9.30
היכל 2 — האוצר מארץ האוש 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — חמים וטעים 4.30, 7.00, 9.30

הרצליה

דוד — נוטב בחוף 4.30, 7.15, 9.30
היכל — האוצר מארץ האוש 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — קסימה במולה 7.15, 9.30
כוכב הואל — בעקבות הכדך 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — צחוק מי שחורר 8.00
הוד — הבגל הנדבני 7.15, 9.15
חן — ניגנט בחוף 5.15, 7.15, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — פלאטון 4.00, 7.30, 9.00
אורלי — ג'ק פלאש המקפץ 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — חנה ואחיותיה 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — הזכב 4.30, 7.00, 9.15
חן — מלקולם 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — שם הבור... אהבה 9.30
עצמון 1 — ניגנט בחוף 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — מעריץ מוסקיטו 4.15, 7.45, 9.15
קרן אור הכרמל — אקי פופק 4.30, 7.00, 9.15
פאר — קרוקודייל דנדי 4.30, 7.00, 9.15
רון — האוצר מארץ האוש 4.30, 6.45, 9.00
שביט — המכבסה הישראלית שלי 7.00, 9.00
רב גת 1 — צבע הכסף 4.15, 7.45, 9.15
רב גת 2 — להתחתן שנית 4.30, 7.00, 9.15
אורות — בחורה לנערים 7.00, 9.15
בית הגפן — 9.15
הדובל — הניגה האמריקאי 7.00, 9.15
נאגן — מונה ליזה 7.00, 9.15
סביון — איש הבצר 7.00, 9.15
מאדי — חבריך 7.00, 9.15

נתניה

סטודיו — בעקבות הכרך 5.00, 7.00, 9.15
שרון — ניגנט בחוף 5.00, 7.00, 9.30

חדרה

חדרה — הניגה האמריקאי מס' 2 7.00, 9.15
חן — חנה לנערים 4.30, 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — איך לשגע ת'מוריה 7.00, נקיקה אחת העכבישים 9.30

בת־ים

אורגיב — ניגנט בחוף 4.30, 7.15, 9.30
בצוינת — האוצר מארץ האוש 4.30, 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — חנה ואחותיה 7.00, 9.15
עתל — המקפץ להוס 7.00, 9.30

חולון

מרכז קריית שרת — בעקבות החיה והשטחה 4.00
רוזין — שמאל בבלגה 7.15, 9.30
מגדל — כולם נפלו על הראש 7.00, 9.30
ארמון — ג'ינג'ר ופרד 7.00, 9.15
סבוי — הניגה האמריקאי 2 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ניגנט בחוף 4.30, 7.15, 9.30